

Službeni list

C 41

Europske unije

Hrvatsko izdanje

Informacije i objave

Godište 63.

6. veljače 2020.

Sadržaj

EUROPSKI P2020/C 41/ARLAMENT

ZASJEDANJE 2018.–2019.

Dnevne sjednice od 2. i 3. svibnja 2018.

Zapisnik sjednice objavljen je u SL C 59, 14.2.2019.

USVOJENI TEKSTOVI

I Rezolucije, preporuke i mišljenja

REZOLUCIJE

Europski parlament

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

2020/C 41/01	Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o godišnjem izvješću o zaštiti finansijskih interesa EU-a za 2016. – borba protiv prijevara (2017/2216(INI))	2
2020/C 41/02	Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište hrane i hrane za životinje koja je proizvedena od genetski modificirane šećerne repe H7-1 (KM-ØØØH71-4) na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (D05563-01 – 2018/2651(RSP))	12
2020/C 41/03	Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o godišnjem izvješću o nadzoru finansijskih aktivnosti EIB-a za 2016. (2017/2190(INI))	18

HR

2020/C 41/04	Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o izborima u Venezueli (2018/2695(RSP))	33
2020/C 41/05	Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o provedbi o kohezijskoj politici i tematskom cilju „promicanje održivog prometa i uklanjanje uskih grla u infrastrukturi ključnih mreža” – članak 9. stavak 7. Uredbe o zajedničkim odredbama (2017/2285(INI))	35
2020/C 41/06	Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o zaštiti djece migranata (2018/2666(RSP))	41
2020/C 41/07	Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o globalnoj zabrani ispitivanja na životinjama u kozmetičke svrhe (2017/2922(RSP))	45
2020/C 41/08	Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o trenutačnom stanju i budućnosti sektora ovčarstva i kozarstva u Uniji (2017/2117(INI))	50
2020/C 41/09	Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o medijskom pluralizmu i slobodi medija u Europskoj uniji (2017/2209(INI)).....	64

III *Pripremni akti*

Europski parlament

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

2020/C 41/10	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o Nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Unije i država članica, Protokola uz Sporazum o partnerstvu i suradnji kojim se uspostavlja partnerstvo između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Uzbekistana, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji (09021/2017 – C8-0243/2017 – 2017/0083(NLE))	76
2020/C 41/11	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o Nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije i njezinih država članica, Protokola uz Okvirni sporazum između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Koreje, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji (07817/2016 – C8-0218/2017 – 2015/0138(NLE))	77
2020/C 41/12	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o Nacrtu provedbene odluke Vijeća o podvrgavanju nove psihoaktivne tvari N-(1-amino-3,3-dimetil-1-oksobutan-2-il)-1-(cikloheksilmetil)-1H-indazol-3-karboksamida (ADB-CHMINACA) kontrolnim mjerama (05387/2018 – C8-0028/2018 – 2017/0340(NLE))...	78
2020/C 41/13	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o Nacrtu provedbene odluke Vijeća o podvrgavanju nove psihoaktivne tvari 1-(4-cijanobutil)-N-(2-fenilpropan-2-il)-1H-indazol-3-karboksamida (CUMYL-4CN-BINACA) kontrolnim mjerama (05392/2018 – C8-0025/2018 – 2017/0344(NLE))	79
2020/C 41/14	Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (zahtjev koji je podnijela Belgija – EGF/2017/010 BE/Caterpillar) (COM(2018)0156 – C8-0125/2018 – 2018/2043(BUD))	80

OZNAKE POSTUPAKA

- * postupak savjetovanja
- *** postupak suglasnosti
- ***I redovni zakonodavni postupak, prvo čitanje
- ***II redovni zakonodavni postupak, drugo čitanje
- ***III redovni zakonodavni postupak, treće čitanje

(Vrsta postupka ovisi o pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Amandmani Parlamenta:

Novi tekst piše se **podebljanim kurzivom**. Brisanja se označuju simbolom **█** ili precrtnim tekstrom. Zamjene se označuju isticanjem novog teksta **podebljanim kurzivom** i brisanjem ili precrtavanjem zamijenjenog teksta.

EUROPSKI PARLAMENT**ZASJEDANJE 2018.–2019.**

Dnevne sjednice od 2. i 3. svibnja 2018.

*Zapisnik sjednice objavljen je u SL C 59, 14.2.2019.***USVOJENI TEKSTOVI**

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

I

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2018)0196

Godišnje izvješće za 2016. o zaštiti financijskih interesa EU-a – borba protiv prijevara

Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o godišnjem izvješću o zaštiti financijskih interesa EU-a za 2016. – borba protiv prijevara (2017/2216(INI))

(2020/C 41/01)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 325. stavak 5. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Protokol br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir Protokol (br. 2) o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije o prethodnim godišnjim izvješćima Komisije i Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 20. srpnja 2017. naslovljeno „Zaštita financijskih interesa EU-a – borba protiv prijevara – godišnje izvješće za 2016.“ (COM(2017)0383) i popratne radne dokumente osoblja (SWD(2017)0266, SWD(2017)0267, SWD(2017)0268, SWD(2017)0269 i SWD(2017)0270),
- uzimajući u obzir godišnje izvješće OLAF-a za 2016. i izvješće o radu za 2016. nadzornog odbora OLAF-a,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Revizorskog suda o izvršenju proračuna za financijsku godinu 2016., zajedno s odgovorima institucija (¹),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (²) i Komisiju evaluaciju te uredbe u sredini programskog razdoblja od 2. listopada 2017. (COM(2017)0589 i SWD(2017)0332),
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (³) (Direktiva PIF),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (⁴),

(¹) SL C 322, 28.9.2017., str. 1.

(²) SL L 248, 18.9.2013., str. 1.

(³) SL L 198, 28.7.2017., str. 29.

(⁴) SL L 298, 26.10.2012., str. 1.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti finansijskih interesa Europskih zajednica⁽⁵⁾,
 - uzimajući u obzir izvješće iz 2015. o poreznom jazu koje je naručila Europska komisija i Komunikaciju Komisije o akcijskom planu o PDV-u od 7. travnja 2016. (COM(2016)0148),
 - uzimajući u obzir presudu Suda Europske unije u predmetu C-105/14, Taricco i drugi⁽⁶⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. veljače 2017. o ulozi zviždača u zaštiti finansijskih interesa EU-a⁽⁷⁾,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor i mišljenje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0135/2018),
- A. budući da države članice i Komisija dijele odgovornost za izvršenje 74 % proračuna Unije za 2016.; budući da su države članice prvenstveno odgovorne za ubiranje vlastitih sredstava, između ostalog u obliku PDV-a i carinskih pristojbi;
- B. budući da bi razumna javna potrošnja i zaštita finansijskih interesa EU-a trebali biti ključni elementi politike EU-a, čiji je cilj povećati povjerenje građana osiguravajući da se njihov novac koristi ispravno i učinkovito;
- C. budući da postizanje dobrih rezultata s pomoću procesa pojednostavljenja obuhvaća redovito ocjenjivanje uloženih prihoda, rashoda, ostvarenih rezultata i učinaka preko revizija uspješnosti;
- D. budući da raznolikost pravnih i administrativnih sustava u državama članicama treba riješiti na odgovarajući način u cilju prevladavanja nepravilnosti i suzbijanja prijevara; budući da bi Komisija zbog toga trebala povećati napore kako bi se zajamčilo da se borba protiv prijevara učinkovito provodi te da se ostvaruju konkretniji i povoljniji rezultati;
- E. budući da se u članku 325. stavku 2. UFEU-a navodi sljedeće: „Radi suzbijanja prijevara koje utječu na finansijske interese Unije države članice poduzimaju iste mјere koje poduzimaju radi suzbijanja prijevara koje su usmjerene protiv njihovih vlastitih finansijskih interesa.”;
- F. budući da se odstupanja u broju nepravilnosti mogu povezati s napredovanjem višegodišnjih programskih ciklusa (s većim razinama otkrivanja na kraju ciklusa zbog zatvaranja programa) te s kasnim izvještavanjem pojedinih država članica koje većinu nepravilnosti prethodnih višegodišnjih programa uglavnom prijavljajuju odjednom;
- G. budući da je PDV važan i rastući izvor prihoda za države članice, da je zahvaljujući njemu 2015. prikupljeno gotovo 1035,3 milijardi EUR i da je vlastitim sredstvima EU-a pridonio s 18,3 milijarde EUR ili 13,9 % ukupnog prihoda EU-a te godine;

⁽⁵⁾ SL L 312, 23.12.1995., str. 1.

⁽⁶⁾ Presuda Suda (veliko vijeće) od 8. rujna 2015., Taricco i drugi, C-105/14, ECLI:EU:C:2015:555.

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0022.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- H. budući da su sustavi PDV-a, posebno s obzirom na njihovu primjenu na prekogranične transakcije, osjetljivi na prijevare i strategije za utaje poreza, pri čemu su 2015. samo prijevare s nepostojećim trgovcem unutar Zajednice, koje se uobičajeno nazivaju kružnim prijevarama, prouzročile 50 milijardi EUR gubitka prihoda od PDV-a;
- I. budući da korupcija pogađa sve države članice, posebno u obliku organiziranog kriminala, te ne samo da opterećuje gospodarstvo EU-a nego i potkopava demokraciju i vladavinu prava u cijeloj Europi; budući da, međutim, točne brojke nisu poznate jer je Komisija odlučila da neće objaviti podatke u izvješću o antikorupcijskoj politici EU-a;
- J. budući da prijevara predstavlja primjer namjernog prijestupa i kaznenog djela, dok je kod nepravilnosti riječ o nepridržavanju pravila;
- K. budući da je porezni jaz u pogledu PDV-a za 2015. iznosio otprilike 151,5 milijardi EUR i ovisno o državi članici varirao od manje od 3,5 % do više od 37,2 %;
- L. budući da je do osnivanja Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) i reforme Eurojusta, OLAF jedino europsko tijelo specijalizirano za zaštitu finansijskih interesa Unije; budući da će u nekoliko država članica čak i nakon uspostave EPPO-a OLAF ostati jedino tijelo za zaštitu finansijskih interesa EU-a;

Otkrivanje nepravilnosti i izvještavanje o njima

1. sa zadovoljstvom prima na znanje da se ukupan broj nepravilnosti koje se smatraju i onih koje se ne smatraju prijevarama koji je prijavljen 2016. godine (19 080 slučajeva) smanjio za 15 % u odnosu na 2015. godinu (22 349 slučajeva) i da se njihova vrijednost smanjila za 8 % (s 3,21 milijardu EUR 2015. na 2,97 milijardi EUR 2016.);
2. primjećuje blagi pad od 3,5 % u broju nepravilnosti prijavljenih kao prijevare, čime se nastavlja trend pada koji je započeo 2014.; nada se da smanjenje predmetnih iznosa, koji su sa 637,6 milijuna EUR 2015. pali na 391 milijun EUR 2016., predstavlja istinsko smanjenje prevara, a ne manjkavosti u pogledu otkrivanja;
3. ističe da sve nepravilnosti nisu nužno i prijevare te da se moraju jasno razlikovati počinjene pogreške;
4. zauzima stajalište da suradnja između Komisije i država članica u području otkrivanja prijevara nije dovoljno učinkovita; stoga snažno poziva primjenu niza mjera kako bi se osigurala bliža, djelotvornija i učinkovitija suradnja;
5. žali zbog toga što sve države članice nisu donijele nacionalne strategije za borbu protiv prijevara; poziva Komisiju da se aktivno uključi u pomaganje državama članicama da stvore svoje nacionalne strategije za borbu protiv prijevara, posebno zato što one upravljaju s otprilike 74 % proračuna EU-a;
6. ponovno poziva Komisiju da uspostavi jedinstven sustav za prikupljanje usporedivih podataka o nepravilnostima i slučajevima prijevara od država članica kako bi standardizirala postupak izvješćivanja te zajamčila kvalitetu i usporedivost pruženih podataka;
7. izražava zabrinutost zbog stalne razlike između država članica u pogledu postupka izvješćivanja, što može dovesti do pogrešne predodžbe o djelotvornosti kontrole; poziva Komisiju da nastavi ulagati napore kako bi pomogla državama članicama da povećaju razinu i kvalitetu inspekcija i razmjenjuju najbolje prakse u borbi protiv prijevara;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

Direktiva o zaštiti financijskih interesa (PIF) i Uredba o osnivanju Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) ⁽⁸⁾

8. pozdravlja usvajanje Direktive PIF kojom se utvrđuju minimalna pravila u vezi s definicijom kaznenih djela i sankcija u području prijevara koja utječe na finansijske interese Unije, a koja uključuje prekogranične prijevare u vezi s PDV-om s ukupnom štetom od najmanje 10 milijuna EUR; podsjeća, međutim, da će do 6. srpnja 2022. taj prag biti podložan procjeni Komisije; pozdravlja činjenicu da su područjem primjene Direktive PIF obuhvaćane prijevare u vezi s PDV-om, što je posebno važno za jačanje borbe protiv prekograničnih prijevara povezanih s PDV-om; smatra da Direktiva predstavlja prvi korak prema usklađenom europskom kaznenom pravu; napominje da Direktiva pruža definiciju korupcije i određuje vrste prijevarnog ponašanja koje treba kriminalizirati;

9. pozdravlja odluku 20 država članica da pojačanom suradnjom nastave s radom na osnivanju EPPO-a; poziva na djelotvornu suradnju između OLAF-a i EPPO-a koja se temelji na komplementarnosti, učinkovitoj razmjeni podataka i podršci OLAF-a aktivnostima EPPO-a, kao i na izbjegavanju dvostrukih struktura, sukoba nadležnosti i rupa u zakonima koje nastaju zbog manjka kompetencije; međutim, izražava žaljenje što sve države članice Europske unije ne žele sudjelovati u toj inicijativi i ističe važnost održavanja jednakе razine učinkovitosti otkrivanja prijevara u svim državama članicama; poziva Komisiju da potakne nesklone države članice na pridruživanje EPPO-u;

10. poziva države sudionice i Komisiju da započnu pripremni rad kako bi se EPPO što prije pokrenuo te da se pobrinu kako bi Parlament bio usko povezan s postupcima, a posebno imenovanjem glavnog tužitelja; poziva Komisiju da u skladu s člankom 20. Uredbe o EPPO-u što prije odredi privremenog upravnog direktora EPPO-a; ustraje u tome da EPPO-u treba dodijeliti dovoljno osoblja i sredstava čak i prije njegova službenog pokretanja; ponovno ističe da EPPO mora biti neovisan;

11. poziva na učinkovitu suradnju između država članica, EPPO-a, OLAF-a i Eurojusta; podsjeća da su u tijeku pregovori o Uredbi o Eurojustu; ističe da nadležnosti Eurojusta, OLAF-a i EPPO-a treba jasno definirati; naglašava da će za istinski djelotvornu borbu protiv prijevara na razini EU-a EPPO, Eurojust i OLAF morati besprijekorno surađivati u političkom i operativnom smislu kako bi se izbjegla moguća preklapanja zadaća; u tom pogledu ponovno ističe da se radni aranžmani između triju tijela trebaju izraditi i usvojiti u najkraćem mogućem roku u skladu s člancima od 99. do 101. EPPO Uredbe; inzistira na tome da bi Ured europskog javnog tužitelja trebao imati ovlasti za rješavanje sukoba nadležnosti u slučajevima koji su relevantni za obavljanje njegovih zadaća;

Prihodi – vlastita sredstva

12. izražava zabrinutost zbog gubitaka koji su posljedica poreznog jaza u pogledu PDV-a i prijevara u vezi s PDV-om unutar Unije i koji su 2015. iznosili 159,5 milijardi EUR;

13. pozdravlja usvajanje kratkoročnih mjera za borbu protiv gubitaka u vezi s PDV-om navedenih u akcijskom planu Komisije naslovlenom „Put k jedinstvenom europskom području PDV-a“ objavljenom 7. travnja 2016.; ističe da problemi povezani s prekograničnim prijevarama u vezi s PDV-om zahtijevaju snažne, usklađene i brze mјere; snažno potiče Komisiju da ubrza postupke kako bi predstavila svoj prijedlog o konačnom sustavu PDV-a kako je predviđeno u akcijskom planu, u cilju izbjegavanja gubitka prihoda od oporezivanja u EU-u i državama članicama;

14. izražava žaljenje što se, iako se ukupan broj slučajeva koji se smatraju i onih koji se ne smatraju prijevarama u vezi s tradicionalnim vlastitim sredstvima smanjio s 5 514 2015. na 4 647 2016., ukupan iznos povećao s 445 milijuna EUR na 537 milijuna EUR te je stoga 13 % veći od prosjeka za razdoblje 2012.–2016.;

15. sa zabrinutošću primjećuje da se posljednjih godina u EU-u povećalo krijućenje duhana te je, prema procjenama, odgovorno za godišnji gubitak javnih prihoda od 10 milijardi EUR u proračunima EU-a i država članica, dok je istodobno čest izvor organiziranog kriminala, uključujući terorizam; smatra da je potrebno da države članice pojačaju napore u borbi protiv tih nezakonitih aktivnosti, primjerice poboljšanjem postupaka za suradnju i razmjenu informacija među državama članicama;

⁽⁸⁾ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO“) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1).

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

16. prima na znanje rezultate 12 zajedničkih carinskih operacija koje su proveli OLAF i države članice u suradnji s različitim službama trećih zemalja i Svjetskom carinskom organizacijom i u kojima je zaplijenjeno 11 milijuna cigareta, 2 87 000 cigara, 250 tona drugih duhanskih proizvoda, 8 tona kanabisa i 400 kg kokaina;

17. prima na znanje da su carinske kontrole koje su se provodile u vrijeme carinjenja robe i inspekcije koje su provodile službe za borbu protiv prijevara bile najuspješnije metode otkrivanja prijevara na strani prihoda u proračunu EU-a;

18. izražava zabrinutost u pogledu carinskih inspekcija i prikupljanja carinskih pristojbi, koje predstavljaju jedno od vlastitih sredstava proračuna EU-a; podsjeća da nadležna carinska tijela država članica moraju provoditi kontrole kako bi utvrdila poštiju li uvoznici propise o cijenama i uvozu;

19. izražava žaljenje zbog razlika u carinskim provjerama koje se provode unutar EU-a i velikih iznosa uključenih u prijevare koje utječu na sustav prikupljanja vlastitih sredstava; poziva Komisiju da ojača zajedničku politiku u području carinske kontrole omogućavanjem istinske usklađenosti u cilju poboljšanja prikupljanja tradicionalnih vlastitih sredstava te kako bi se osigurali sigurnost i ekonomski interesi EU-a, uz poseban naglasak na borbu protiv trgovine nezakonitim i krivotvorenim proizvodima;

20. izražava žaljenje što je u razdoblju od 2013. do 2016. podcijenjen uvoz kineske odjeće i obuće u više europskih zemalja, osobito Ujedinjenoj Kraljevini;

21. podsjeća da je OLAF preporučio Komisiji da od vlade Ujedinjene Kraljevine povrati manjak od 1,987 milijardi EUR, što je iznos koji bi inače pripao proračunu Unije;

22. žali zbog činjenice da Komisija nije u stanju izračunati ukupan iznosa povrata koji proizlazi iz preporuka OLAF-a za povrat; snažno poziva Komisiju da podnosi godišnja izvješća o iznosu vlastitih sredstava EU-a vraćenih uslijed preporuka koje je iznio OLAF, da uvede sustav koji omogućuje izračun ukupnog iznosa, obavješćuje o iznosima koje treba vratiti te u godišnjim izvješćima OLAF-a objavljuje pojedinosti o suradnji s preporukama i iznosima koji su zaista vraćeni;

23. smatra da bi Komisija trebala pružati godišnje podatke o razlici između očekivanih i stvarno naplaćenih prihoda od PDV-a i carina;

Rashodi

24. izražava žaljenje što su se nepravilnosti koje se ne smatraju prijevarama, u ulaze u izravne troškove, povećale za 16 % u odnosu na prethodnu godinu, za razliku od svih drugih proračunskih sektora, koji su u tom području zabilježili pad;

25. izražava žaljenje što je ovo četvrta godina u kojoj su se nepravilnosti koje su prijavljene kao prijevare u izravnom upravljanju povećale brojčano (16 slučajeva 2015. i 49 slučajeva 2016.), ali i vrijednosno (0,78 milijuna EUR 2015. i 6,25 milijuna EUR 2016.); poziva Komisiju da do kraja 2018. predstavi poseban plan za smanjenje prijevara u tom području;

26. napominje da je broj prijavljenih nepravilnosti koje se smatraju prijevarama i onih koje se ne smatraju prijevarama u vezi s Europskim poljoprivrednim fondom za ruralni razvoj (EPFRR), iako se smanjio s 3 250 slučajeva 2015. na 2 676 slučajeva 2016. godine, i dalje dva puta veći nego 2012., no želi naglasiti da su iznosi 2016. bili samo 8 % veći nego 2012.; također napominje da se, iako je između 2015. i 2016. ukupan broj nepravilnosti koje se smatraju prijevarama i onih koje se ne smatraju prijevarama pao za 16 %, broj nepravilnosti koje se smatraju prijevarama povećao za 17 %, no pozdravlja činjenicu da su se financijski iznosi nepravilnosti koje se smatraju prijevarama smanjili za više od 50%; isto tako napominje da su nepravilnosti koje se ne smatraju prijevarama u vezi s EPFRR-om u posljednjih pet godina predstavljale otprilike 0,5 % plaćanja;

27. napominje da 8 497 nepravilnosti koje se smatraju prijevarama i onih koje se ne smatraju prijevarama povezanih s kohezijskom politikom i ribarstvom 2016. predstavljaju povećanje od 25 % u odnosu na prosjek tijekom posljednjih pet godina; također napominje da su financijski iznosi zahvaćeni nepravilnostima bili 5 % manji nego 2015. godine; prima na znanje činjenicu da je za programsko razdoblje 2007 – 2013 0,42 % odobrenih sredstava za koja su preuzete obveze bilo pogodeno prijevarama, a 2,08 % nepravilnostima koje se ne smatraju prijevarama;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

28. pozdravlja činjenicu da su se novčani iznosi povezani s nepravilnostima koje se smatraju prijevarama u kohezijskoj i ribarstvenoj politici smanjili za gotovo 50 %, odnosno da su pali s 469 milijuna EUR 2015. na 235 milijuna EUR 2016.;

29. napominje s razočaranjem da novčani iznosi povezani s nepravilnostima Kohezijskog fonda tijekom programskog razdoblja 2007.–2013. i dalje rastu (s 277 milijuna EUR 2015. na 480 milijuna EUR 2016.), za razliku od drugih fondova (EFRR, ESF i EFR), u kojima se iznosi stabiliziraju, odnosno smanjuju;

30. izražava iznenađenost što za gotovo trećinu nepravilnosti koje su prijavljene kao prijevara 2016. u kohezijskoj politici nije iznesen podatak o predmetnom prioritetu području jer takav nedostatak informacija otežava usporedbu s prethodnim godinama; poziva Komisiju i države članice da pronađu rješenje za tu situaciju;

31. izražava zabrinutost zbog provjera koje se odnose na finansijske instrumente kojima upravljaju posrednici i slabostima koje su se pokazale u pogledu provjere registriranih sjedišta korisnika; ističe potrebu da se dodjela izravnih i neizravnih zajmova uvjetuje objavljanjem poreznih i računovodstvenih podataka za svaku zemlju te dijeljenjem podataka o stvarnom vlasništvu korisnika i finansijskih posrednika uključenih u aktivnosti financiranja;

32. očekuje da će pojednostavljenje administrativnih propisa na koje se pozvalo u zajedničkim odredbama za razdoblje 2014.–2020. omogućiti smanjenje broja nepravilnosti koje se ne smatraju prijevarama, otkrivanje slučajeva prijevara i poboljšanje pristupa korisnika fondovima Unije;

33. prima na znanje nastavak trenda smanjenja broja prijavljenih nepravilnosti u vezi s prepristupnom pomoći (IPA), do kojeg je došlo zbog postupnog ukidanja prepristupnih programa; međutim, prima na znanje da je Turska zemlja koja je izložena najvećem broju nepravilnosti (koje se smatraju i koje se ne smatraju prijevarama) koji predstavlja više od 50 % prijavljenih slučajeva;

34. sa zanimanjem čeka rezultate dobivene sustavom ranog otkrivanja i isključivanja (EDES) koji Komisija primjenjuje od 1. siječnja 2016.;

35. zalaže se za bližu suradnju u razmjeni informacija među državama članicama; ističe da mnoge države članice nemaju specifične zakone protiv organiziranog kriminala, iako je njegovo sudjelovanje u prekograničnim aktivnostima i sektorima koji utječu na finansijske interese EU-a, kao što je slučaj s krijumčarenjem ili krivotvorenjem valuta, u stalnom porastu; smatra da je od ključne važnosti za države članice da se koriste djelotvornim sredstvom za borbu protiv sve veće internacionalizacije prijevara i poziva Komisiju da uvede zajedničke standarde za mjere za suzbijanje prijevara;

Javna nabava

36. podsjeća na to da je javna nabava bila jedan od glavnih izvora pogreške u zadnjem programskom razdoblju i napominje da je razina nepravilnosti uzrokovanih nepoštovanjem pravila o javnoj nabavi i dalje visoka; ponavlja svoj poziv Komisiji da sastavi bazu podataka o nepravilnostima koja će služiti kao temelj za sveobuhvatnu analizu učestalosti, ozbiljnosti i uzroka pogrešaka u javnoj nabavi; poziva relevantna tijela u državama članicama da sastave i analiziraju vlastite baze podataka o nepravilnostima, uključujući one proizašle iz javne nabave, te da surađuju s Komisijom kako bi te podatke pružili u obliku i u vremenskom roku koji će olakšati posao Komisije; poziva Komisiju da što prije počne pratiti i ocjenjivati prijenos u nacionalno zakonodavstvo direktiva 2014/24/EU i 2014/25/EU o javnoj nabavi;

37. ponavlja svoj poziv Komisiji i državama članicama da poštuju odredbe kojima se utvrđuju *ex ante* uvjeti u kohezijskoj politici, posebno u području javne nabave; poziva države članice da pojačaju svoje napore u područjima istaknutima u godišnjem izvješću Komisije, posebice u područjima javne nabave, finansijskog kriminala, sukoba interesa, korupcije, djelovanja zviždača i definiranja prijevara;

Utvrđeni problemi i potrebne mјere

Bolje kontrole

38. apelira na Komisiju i države članice da poduzmu čvršće mјere protiv nepravilnosti koje se smatraju prijevarama; smatra da se nepravilnosti koje se ne smatraju prijevarama trebaju ukloniti administrativnim mjerama, posebno postavljanjem transparentnijih i jednostavnijih uvjeta;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

39. ističe da bi sustav kojim bi nadležna tijela mogla razmjenjivati informacije olakšao unakrsnu provjeru računovodstvene evidencije za transakcije između dviju država članica ili više njih kako bi se spriječila prekogranična prijevara u odnosu na strukturne i investicijske fondove, čime se jamči transverzalan i cijelovit pristup zaštiti financijskih interesa država članica; ponavlja svoj zahtjev Komisiji da podnese zakonodavni prijedlog o uzajamnoj administrativnoj pomoći u područjima europskog financiranja za koja ne postoje odredbe;

40. podupire program Hercule III koji je dobar primjer pristupa „najbolje uporabe svakog eura”; ističe važnost tog programa i njegova doprinosa jačanju kapaciteta carinskih tijela za borbu protiv organiziranog prekograničnog kriminala i sprečavanje ulaska krivovorene i krijumčarene robe u države članice;

41. pozdravlja neovisnu evaluaciju u sredini programskog razdoblja programa Hercule III koja je podnesena Europskom parlamentu i Vijeću 11. siječnja 2018.;

42. zabrinut je zbog povećanja broja slučajeva prijevara povezanih s PDV-om, a posebno zbog tzv. kružnih prijevara; prima na znanje prijedlog Komisije za Direktivu Vijeća kojom bi se pod određenim strogim uvjetima omogućila primjena općeg mehanizma obrnute porezne obveze u državama članicama; prima na znanje prijedlog Komisije za paket mjera za pojednostavljenje PDV-a i smanjenje troškova uskladišivanja za mala i srednja poduzeća kako bi se stvorilo okružje koje potiče rast malih i srednjih poduzeća i djeluje povoljno na prekograničnu trgovinu; poziva Komisiju da pruži sveobuhvatno i dugoročno rješenje na razini EU-a za problem prijevare u vezi s PDV-om; poziva sve države članice da sudjeluju u svim područjima aktivnosti EUROFISC-a radi olakšavanja razmjene informacija i uskladišivanja politika u cilju borbe protiv te vrste prijevare koja je štetna za proračun EU-a i nacionalne proračune;

43. poziva Komisiju da objavljuje godišnje izvješće o korištenju fondova EU-a te novčanim transferima Europske investicijske banke i Europske banke za obnovu i razvoj prema offshore strukturama, uključujući broj i vrstu blokiranih projekata, objašnjenje razloga blokiranja projekata te naknadne radnje poduzete kako bi se osiguralo da se sredstvima EU-a izravno ili neizravno ne potiče nanošenje štete financijskim interesima EU-a;

44. ističe da je potpuna transparentnost u opravdavanju rashoda od ključne važnosti, posebno kad je riječ o infrastrukturnim radovima koji se izravno financiraju fondovima EU-a ili financijskim instrumentima; poziva Komisiju da osigura da građani EU-a i imaju potpun pristup informacijama o sufinanciranim projektima;

Prevencija

45. smatra da su preventivne aktivnosti vrlo važne za smanjenje razine prijevara u trošenju sredstava EU-a;

46. pozdravlja preventivne aktivnosti Komisije i OLAF-a te poziva na jačanje provedbe sustava ranog otkrivanja i isključenja (EDES) te informacijskog sustava za borbu protiv prijevara (AFIS) i na dovršenje nacionalnih strategija za borbu protiv prijevara;

47. poziva Komisiju da nastavi s pojednostavljenjem financijskih i svih drugih administrativnih pravila; traži od Komisije da vrlo pažljivo procijeni jasnoću i dodanu vrijednost smjera financiranja operativnih programa u državama članicama;

48. poziva Komisiju da izradi okvir za digitalizaciju svih postupaka u provedbi politika EU-a (pozivi na podnošenje prijedloga, zahtjevi, evaluacije, provedbe, plaćanja) koji će se primjenjivati u svim državama članicama;

49. smatra da je transparentnost važan alat u borbi protiv prijevara; poziva Komisiju da osmisli okvir koji bi članice koristile za objavljivanje svih koraka u provedbi projekata financiranih europskim sredstvima, uključujući plaćanja;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

Zviždači

50. ističe važnu ulogu zviždača u sprečavanju i otkrivanju prijevara te izvješćivanju o njima, kao i potrebu da ih se zaštiti; poziva Komisiju i države članice da zajamče minimalnu razinu zaštite europskih zviždača;

51. podsjeća na svoje Rezolucije od 14. veljače 2017. i od 24. listopada 2017. (⁹) o zaštiti zviždača te apelira na države članice i Komisiju na žurnu primjenu preporuka koje se u njima nalaze;

52. ponovno poziva Komisiju da bez odgode podnese horizontalni zakonski prijedlog o zaštiti zviždača radi djelotvornog sprečavanja i borbe protiv prijevara koje utječu na finansijske interese Europske unije;

53. prima na znanje otvoreno javno savjetovanje koje je Komisija održala u razdoblju između ožujka i svibnja 2017. kako bi prikupila stajališta o pitanju zaštite zviždača na nacionalnoj razini i razini EU-a; iščekuje planiranu inicijativu Komisije u cilju jačanja zaštite zviždača u EU-u u nadolazećim mjesecima; podsjeća na svoju Rezoluciju od 14. veljače 2017. o ulozi zviždača u zaštiti finansijskih interesa EU-a;

54. potiče Komisiju i države članice da donesu mjere za zaštitu povjerljivosti izvorâ informacija kako bi se sprječile bilo kakve diskriminirajuće radnje ili prijetnje;

Borba protiv korupcije

55. žali što Komisija smatra da više nema potrebe da objavljuje izvješće EU-a o borbi protiv korupcije, čime je narušena procjena razmjera korupcije; podsjeća na svoju preporuku od 13. prosinca 2017. Vijeću i Komisiji nakon istrage pranja novca, izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza (¹⁰), u kojoj se navodi da će Komisija provoditi antikorupcijski nadzor u okviru postupka europskog semestra; smatra da bi u tom postupku druge ekonomski i finansijske teme mogle zasjeniti borbu protiv korupcije; poziva Komisiju da povede vlastitim primjerom i ponovo počne objavljivati to izvješće te da se obvezuje na puno vjerodostojniju i sveobuhvatniju antikorupcijsku strategiju; ističe da je borba protiv korupcije pitanje policijske i pravosudne suradnje te da je riječ o području politike u kojem je Parlament suzakonodavac i ima pune nadzorne ovlasti;

56. ističe da je korupcija golem izazov za EU i države članice te da bez učinkovitih mjera protiv korupcije ona narušava gospodarsku uspješnost EU-a, vladavinu prava te vjerodostojnost demokratskih institucija Unije i povjerenje u njih; podsjeća da je u svojoj Rezoluciji od 25. listopada 2016. s preporukama Komisiji o uspostavi mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava (¹¹) izričito zatražio uspostavu godišnjeg izvješća o demokraciji, vladavini prava i temeljnim pravima s preporukama za pojedine zemlje, uključujući poseban naglasak na korupciji;

57. izražava žaljenje zbog toga što nova direktiva o javnoj nabavi do sada još nije dovela do vidnih poboljšanja u otkrivanju razine korupcije u EU-u i poziva Komisiju da osigura djelotvorne instrumente za poboljšanje transparentnosti postupaka za ugovaranje i podugovaranje;

58. poziva države članice da u cijelosti provedu Direktivu EU-a o sprječavanju pranja novca te uvedu javni registar stvarnog vlasništva trgovačkih društava i trustova;

59. ponovno poziva Komisiju da na temelju zahtjeva iz Stockholmskog programa izradi sustav jasnih pokazatelja i lako primjenjivih jedinstvenih kriterija za mjerjenje razine korupcije u državama članicama i za ocjenjivanje njihovih politika za borbu protiv korupcije; poziva Komisiju da izradi indeks korupcije za rangiranje država članica; smatra da bi indeks korupcije mogao ponuditi čvrstu osnovu na kojoj bi Komisija mogla izraditi svoj mehanizam kontrola za pojedinu zemlju pri kontroliranju trošenja sredstava EU-a;

(⁹) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0402.

(¹⁰) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0491.

(¹¹) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0409.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

60. ponavlja da bi prevencija trebala uključivati stalno ospozobljavanje osoblja odgovornog za upravljanje i kontrolu sredstava u nadležnim tijelima, pružanje potpore tom osoblju te razmjenu informacija i najboljih praksi među državama članicama; ističe da presudnu ulogu u borbi protiv prijevara imaju nadležna tijela i dionici na lokalnoj i regionalnoj razini;

61. podsjeća da Komisija nema pristup informacijama koje su razmijenile države članice u cilju sprečavanja i borbe protiv prijevara s nepostojećim trgovcem unutar Zajednice, koje se uobičajeno nazivaju kružnim prijevarama; smatra da bi Komisija trebala imati pristup Eurofiscu kako bi bolje nadzirala, ocjenjivala i poboljšavala razmjenu podataka među državama članicama; poziva sve države članice da, u skladu s preporukom Revizorskog suda, sudjeluju u svim područjima djelovanja Eurofisca kako bi omogućile i ubrzale razmjenu informacija s pravosudnim tijelima i tijelima za kazneni progon kao što su Europol i OLAF; poziva države članice i Vijeće da Komisiji omoguće pristup tim podacima u cilju poticanja suradnje, jačanja pouzdanosti podataka i borbe protiv prekograničnog kriminala;

Istraživačko novinarstvo

62. smatra da istraživačko novinarstvo igra ključnu ulogu u poboljšanju razine potrebne transparentnosti u EU-u i državama članicama te da ga treba poticati i podržavati pravnim sredstvima kako u državama članicama tako i u EU-u;

Duhan

63. podsjeća na odluku Komisije da ne obnovi Sporazum s poduzećem Philip Morris International koji je prestao vrijediti 9. srpnja 2016. (12); podsjeća da je 9. ožujka 2016. zatražio od Komisije da ne obnovi niti produlji Sporazum s poduzećem Philip Morris International, kao i da ne pregovara o njemu ponovno nakon datuma njegova isteka; smatra da bi i ostala tri sporazuma (s poduzećima British American Tobacco, Japan Tobacco International i Imperial Tobacco Limited) trebalo raskinuti s učinkom od 20. svibnja 2019.; poziva Komisiju da do kraja 2018. podnese izvješće o izvedivosti okončanja preostalih triju sporazuma;

64. snažno potiče Komisiju da na razini EU-a donese sve mjere potrebne za praćenje duhanskih proizvoda poduzeća Philip Morris International te pokrene sudski postupak svaki put kada dođe do ilegalne zapljene proizvoda tog proizvođača sve dok sve odredbe Direktive o duhanskim proizvodima ne budu u cijelosti primjenjive, kako ne bi bilo regulatorne praznine između isteka Sporazuma s poduzećem Philip Morris International i stupanja na snagu Direktive o duhanskim proizvodima i Protokola Okvirne konvencije o nadzoru nad duhanom;

65. pozdravlja potporu Komisije žurnoj ratifikaciji Protokola Svjetske zdravstvene organizacije o uklanjanju nezakonite trgovine duhanskim proizvodima jer je taj Protokol prvi multilateralni pravni instrument koji se sveobuhvatno i globalno bavi problemom krijućarenja duhana;

66. podsjeća da su do danas 32 strane ratificirale Protokol Svjetske zdravstvene organizacije o uklanjanju nezakonite trgovine duhanskim proizvodima, među kojima je bilo samo osam država članica i Unija kao cjelina; poziva 10 država članica (Belgiju, Dansku, Finsku, Grčku, Irsku, Nizozemsku, Njemačku, Sloveniju, Švedsku i Ujedinjenu Kraljevinu) i Norvešku, koje su potpisale, ali nisu još ratificirale Protokol o uklanjanju nezakonite trgovine duhanskim proizvodima, da to učine;

67. nada se da će uskoro primiti konačno izvješće o napretku Komisije slijedom njezine Komunikacije iz 2013. naslovljene „Jačanje borbe protiv krijućarenja cigareta i drugih oblika nezakonite trgovine duhanskim proizvodima – sveobuhvatna“ strategija EU-a“ (COM(2013)0324), koja je najavljena za 2018. godinu;

68. pozdravlja činjenicu što laboratorij Unije zadužen za kontrolu duhana u Zajedničkom istraživačkom centru u Geelu (Belgija) radi od travnja 2016. jer se ondje mogu odrediti kemijski profil i razlikovna obilježja zaplijjenjenog duhana, što omogućuje provjeru njegove autentičnosti;

Istrage i uloga OLAF-a

69. napominje da su se u državama članicama sudske preporuke OLAF-a dosad provodile samo u ograničenoj mjeri; stajališta je da se takva situacija ne smije tolerirati te poziva Komisiju da zajamči potpunu provedbu preporuka OLAF-a u državama članicama;

(12) Rezolucija od 9. ožujka 2016. o duhanskom sporazumu (sporazum s poduzećem Philip Morris International) (SL C 50, 9.2.2018., str. 35.).

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

70. žali zbog činjenice da je unatoč brojnim preporukama i istragama OLAF-a stopa progona u državama članicama tek 30 %, da pravosudna tijela nekih država članica ne smatraju preporuke OLAF-a o nemajenskom trošenju sredstava EU-a prioritetom te da se čak ni OLAF ne pridržava propisno svojih vlastitih preporuka; poziva Komisiju da utvrdi pravila o praćenju provedbe preporuka OLAF-a;

71. žali zbog činjenice da nacionalna pravosudna tijela odbace oko 50 % predmeta OLAF-a; poziva države članice, Komisiju i OLAF da utvrde uvjete za dopuštenost dokaza koje pruža OLAF; poziva OLAF da poboljša kvalitetu svojih završnih izvješća kako bi se povećala njihova korisnost za nacionalna tijela;

72. poziva OLAF da primjenjuje realističniji pristup u svojim preporukama o povratu te da izvješće o iznosima koji su stvarno vraćeni;

73. podsjeća da se Uredbom o OLAF-u njegovu glavnog direktoru daje važna uloga u žalbenim postupcima u vezi s istragama; podsjeća da se izravnim sudjelovanjem glavnog direktora u istragama OLAF-a narušava njegova uloga te time i Uredba;

74. poziva Komisiju na reviziju Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 kako bi se stvorila ispravna ravnoteža nadležnosti između EPPO-a i OLAF-a, ojačala postupovna jamstva, razjasnile i povećale istražne ovlasti OLAF-a, uspostavila određena razina transparentnosti preporuka i izvješća OLAF-a te razjasnila pravila o suradnji i pristupu podacima između OLAF-a i njegova nadzornog odbora;

o

o o

75. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te Sudu Europske unije, Europskom revizorskom sudu, Europskom uredu za borbu protiv prijevara i nadzornom odboru OLAF-a.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0197

Genetski modificirana šećerna repa H7-1 (KM-ØØØH71-4)

Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište hrane i hrane za životinje koja je proizvedena od genetski modificirane šećerne repe H7-1 (KM-ØØØH71-4) na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (D05563-01 – 2018/2651(RSP))

(2020/C 41/02)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Nacrt provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište hrane i hrane za životinje koja je proizvedena od genetski modificirane šećerne repe H7-1 (KM-ØØØH71-4) na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (D055630-01),
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (¹), a posebno njezin članak 11. stavak 3. i članak 23. stavak 3.,
- uzimajući u obzir glasovanje Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravljje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 od 19. ožujka 2018. na kojem nije usvojeno nikakvo mišljenje,
- uzimajući u obzir članak 11. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (²),
- uzimajući u obzir mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane usvojeno 26. listopada 2017. i objavljeno 16. studenog 2017. (³),
- uzimajući u obzir Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2011 o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (COM(2017)0085, COD(2017)0035),

(¹) SL L 268, 18.10.2003., str. 1.

(²) SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

(³) <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5065>

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije u kojima se protivi odobravanju genetski modificiranih organizama⁽⁴⁾,

— uzimajući u obzir Prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,

— uzimajući u obzir članak 106. stavke 2. i 3. Poslovnika,

-
- (4) — Rezolucija od 16. siječnja 2014. o prijedlogu Odluke Vijeća o stavljanju na tržiste, u skladu s Direktivom 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kukuruza za uzgoj (*Zea mays L.*, linije 1507), genetski modificiranog kako bi bio otporan na određene leptire nametnike (SL C 482, 23.12.2016., str. 110.).
- Rezolucija od 16. prosinca 2015. o Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2015/2279 od 4. prosinca 2015. o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz NK603 × T25, sastoje se ili su proizvedeni od njega (SL C 399, 24.11.2017., str. 71.).
- Rezolucija od 3. veljače 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87705 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje (SL C 35, 31.1.2018., str. 19.).
- Rezolucija od 3. veljače 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87708 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje (SL C 35, 31.1.2018., str. 17.).
- Rezolucija od 3. veljače 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju FG72 (MST-FG72-2), sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje (SL C 35, 31.1.2018., str. 15.).
- Rezolucija od 8. lipnja 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21, sastoje se ili su proizvedeni od njega i genetski modificiranih kukuruza koji su kombinacija dviju ili triju tih promjena (SL C 86, 6.3.2018., str. 108.).
- Rezolucija od 8. lipnja 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o stavljanju na tržiste genetski modificiranog karanfila (*Dianthus caryophyllus L.*, linije SHD-27531-4) (SL C 86, 6.3.2018., str. 111.).
- Rezolucija od 6. listopada 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržiste sjemena genetski modificiranog kukuruza MON 810 za uzgoj (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0388).
- Rezolucija od 6. listopada 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda od genetski modificiranog kukuruza MON 810 (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0389).
- Rezolucija od 6. listopada 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o stavljanju na tržiste sjemena genetski modificiranog kukuruza Bt11 za uzgoj (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0386).
- Rezolucija od 6. listopada 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o stavljanju na tržiste sjemena genetski modificiranog kukuruza linije 1507 za uzgoj (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0387).
- Rezolucija od 6. listopada 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk 281-24-236 × 3006-210-23 × MON 88913, sastoje se ili su proizvedeni od njega (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0390).
- Rezolucija od 5. travnja 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda koji sadrže genetski modificirani kukuruz Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21, sastoje se ili su proizvedeni od njega i genetski modificiranih kukuruza koji su kombinacija dviju, triju ili četiriju promjena Bt11, 59122, MIR604, 1507 i GA21 na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0123).
- Rezolucija od 17. svibnja 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz DAS-40278-9, sastoje se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0215).
- Rezolucija od 17. svibnja 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB19 (BCS-GHØØ5-8), sastoje se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0214).
- Rezolucija od 13. rujna 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-68416-4, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0341).
- Rezolucija od 4. listopada 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani soju FG72 × A5547-127, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0377).
- Rezolucija od 4. listopada 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani soju FG72 × A5547-127, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0378).
- Rezolucija od 24. listopada 2017. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržiste proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz 1507 (DAS-Ø15Ø7-1), sastoje se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0396).
- Rezolucija od 24. listopada 2017. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani soju 3 05 423 × 40-3-2 (DP-Ø3Ø5423-1 × MON-Ø4Ø32-6), sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0397).
- Rezolucija od 24. listopada 2017. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda koji sadržavaju genetski modificirane uljane repice MON 88302 × Ms8 × Rf3 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØØ5-8 × ACS-BNØØ3-6), MON 88302 × Ms8 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØØ5-8), te MON 88302 × Rf3 (MON-883Ø2-9 × ACS-BNØØ3-6), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0398).
- Rezolucija od 1. ožujka 2018. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržiste proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz 59122 (DAS-59122-7), sastoje se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0051).
- Rezolucija od 1. ožujka 2018. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržiste proizvoda koji sadrže genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × NK603 (MON-87427-7 × MON-89Ø34-3 × MON-ØØ6Ø3-6), sastoje se ili su proizvedeni od njega i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju od promjena MON 87427, MON 89034 i NK603, te o stavljanju izvan snage Odluke 2010/420/EU (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0052).

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- A. budući da su poduzeća KWS SAAT AG i Monsanto Europe S.A. 12. studenog 2004. nadležnim tijelima u Ujedinjenoj kraljevini podnjela zahtjev u skladu s člancima 5. i 17. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 kojim traže odobrenje za stavljanje na tržište hrane, sastojaka hrane i hrane za životinje koji su proizvedeni od šećerne repe H7-1 („genetski modificirana šećerna repa H7-1”);

- B. budući da je Odlukom Komisije 2007/692/EZ⁽⁵⁾ odobreno stavljanje na tržište hrane, sastojaka hrane i hrane za životinje koji su proizvedeni od genetski modificirane šećerne repe H7-1; budući da je prije no što je ta odluka Komisije donesena Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA) 5. prosinca 2006. usvojila pozitivno mišljenje u skladu s člancima 6. i 18. Uredbe (EZ) br. 1829/2003, koje je objavljeno 14. prosinca 2006. (⁽⁶⁾ („EFSA-e 2006.”);

- C. budući da su KWS SAAT SE i Monsanto Europe S.A./N.V. 20. listopada 2016. zajednički podnjeli zahtjev za produljenje odobrenja izdanog u skladu s Odlukom 2007/692/EZ;

- D. budući da je 26. listopada 2017. EFSA usvojila pozitivno mišljenje u skladu s člancima 6. i 18. uredbe (EZ) br. 1829/2003, koje je objavljeno 16. studenog 2017. (⁽⁷⁾ („EFSA 2017.”);

- E. budući da se zahtjev za produljenje odobrenja odnosi na hranu i hranu za životinje proizvedenu od GM šećerne repe H7-1 u svrhu uvoza i prerade i na takve sastojke hrane⁽⁸⁾; budući da su ti proizvodi na primjer šećer, sirup, posušena srčika i melasa, koji se dobivaju iz korijena šećerne repe; budući da se srčika i melasa koriste, među ostalim, u hrani za životinje⁽⁹⁾;

- F. budući da se u Uredbi (EZ) br. 1829/2003 navodi da genetski modificirana hrana ili hrana za životinje ne smije imati nepovoljne učinke na zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš te da Komisija pri sastavljanju svojih odluka uzima u obzir sve relevantne odredbe prava Unije i druge legitimne čimbenike važne za predmet razmatranja;

- G. budući da su države članice tijekom tromjesečnog razdoblja savjetovanja iznijele brojne kritike na EFSA-ino mišljenje i iz 2006.⁽¹⁰⁾ i iz 2017.⁽¹¹⁾; budući da se kritike država članica odnose, među ostalim, na činjenicu da nisu provedena ispitivanja na dijelovima korijena koji se često mijesaju s melasom i koriste kao hrana životinje u obliku peleta, da se studija u trajanju od tri tjedna o učinku hrane za životinje na ovce ne može smatrati reprezentativnom jer nije jasno jesu li ocijenjeni toksikološki relevantni parametri, da nisu pruženi znanstveni dokazi koji bi poduprli tvrdnju da će „ljudska izloženost proteinu biti zanemariva”, da u pogledu alergenosti nisu provedena eksperimentalna ispitivanja sa samim genetski modificiranim organizmom, da studije s izoliranim proteinom nisu uvjerljiv dokaz neškodljivosti i da u analizi sastava nedostaju podaci o fosforu i magneziju kako je preporučila Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj;

- H. budući da GM šećerna repa H7-1 eksprimira protein CP4 EPSPS koji uzrokuje toleranciju na glifosat; budući da, slijedom toga, treba očekivati da će GM šećerna repa H7-1 biti izložena većim i ponovljenim dozama glifosata, što ne samo da će dovesti do veće razine ostataka u usjevima, već može utjecati i na sastav biljaka te njihove agronomске karakteristike;

- I. budući da se glifosat, premda se uobičajeno prska po lišću biljke, može širenjem kroz biljku ili apsorpcijom iz zemlje nakupiti u korijenu; budući da se na primjeru nekoliko vrsta usjeva, uključujući repu, pokazalo da se glifosat apsorbira kroz korijen; budući da je taj način izloženosti značajan jer korijenje hvata najveći dio glifosata pri istjecanju na poljima⁽¹²⁾;

⁽⁵⁾ Odluka Komisije 2007/692/EZ od 24. listopada 2007. o odobravanju stavljanja na tržište hrane i hrane za životinje koja je proizvedena od genetički modificirane šećerne repe H7-1 (KM-ØØØH71-4) na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 283, 27.10.2007., str. 69.).

⁽⁶⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/431>

⁽⁷⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5065>

⁽⁸⁾ EFSA 2017., str. 3.: <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5065>

⁽⁹⁾ EFSA 2006., str. 1. i str. 7.: <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/431>

⁽¹⁰⁾ Prilog G – primjedbe država članica: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2004-164>

⁽¹¹⁾ Prilog E – primjedbe država članica: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2017-00026>

⁽¹²⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5606642/>

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- J. budući da su informacije o razinama ostataka herbicida i njihovih metabolita, kao i o njihovoj distribuciji u cijeloj biljki, ključne za temeljitu procjenu rizika za genetski modificirane biljke tolerantne na herbicide; budući da prema EFSA-inom Povjerenstvu za GMO razine ostataka glifosata ne pripadaju u njegovu nadležnost; budući da ESFA nije provela procjenu ostataka glifosata u genetski modificiranoj šećernoj repi H7-1 kao ni eventualnih promjena u njezinu sastavu i agronomskim karakteristikama kao rezultata izloženosti glifosatu;

- K. budući da se općenito, prema Povjerenstvu EFSA-e za pesticide, ne mogu izvući zaključci o sigurnosti ostataka prskanja genetski modificiranih usjeva pripravcima na bazi glifosata⁽¹³⁾; budući da aditivi i njihove smjese koji se koriste u komercijalnim pripravcima za raspršivanje glifosata mogu imati veću toksičnost od samog aktivnog sastojka⁽¹⁴⁾; budući da je Unija već uklonila aditiv naziva POE talovamin s tržišta zbog zabrinutosti u pogledu njegove toksičnosti; budući da, međutim, problematični aditivi i smjese mogu i dalje biti dozvoljeni u zemljama u kojima se uzgaja genetski modificirana šećerna repa H7-1 (SAD, Kanada i Japan);

- L. budući da o karcinogenosti glifosata i dalje postoje otvorena pitanja; budući da je EFSA u studenom 2015. zaključila da glifosat vjerojatno nije karcinogen, a Europska agencija za kemičarije (ECHA) zaključila je u ožujku 2017. da nikakva klasifikacija nije potrebna; budući da je, s druge strane, Međunarodna agencija Svjetske zdravstvene organizacije za istraživanje raka 2015. klasificirala glifosat kao vjerojatno karcinogen za ljude; budući da je Parlament osnovao poseban odbor za postupak Unije za odobravanje pesticida, koji će pomoći utvrditi jesu li se EFSA i ECHA pridržavale relevantnih međunarodnih znanstvenih standarda i je li došlo do neopravdanog utjecaja industrije kada je riječ o zaključcima agencija Unije o karcinogenosti glifosata;

- M. budući da Komisija trenutačno od država članica ne zahtijeva da procjenjuju ostatke glifosata u šećernoj repi kako bi se osigurala sukladnost s maksimalnim razinama ostataka kao dio koordiniranog višegodišnjeg programa kontrole za 2018., 2019. i 2020., u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2017/660⁽¹⁵⁾; budući da države članice neće provoditi procjenu ostataka glifosata u šećernoj repi ni kako bi se osigurala sukladnost s maksimalnim razinama ostataka u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2018/555⁽¹⁶⁾; budući da stoga nije poznato jesu li ostaci glifosata u uvezenoj genetski modificiranoj šećernoj repi H7-1 u skladu s maksimalnim razinama ostataka na razini Unije;

- N. budući da je EFSA zaključila da sve osim jedne reprezentativne upotrebe glifosata za konvencionalne usjeve (tj. usjeve koji nisu genetski modificirani) predstavljaju „rizik za divlje neciljne kopnene kralježnjake“ te je utvrdila i da kod nekih od glavnih upotreba kada je riječ o konvencionalnim usjevima postoji dugoročni rizik za sisavce⁽¹⁷⁾; budući da je ECHA klasificirala glifosat kao tvar s dugoročno toksičnim utjecajem na vodenim okolišima; budući da su negativni učinci upotrebe glifosata na bioraznolikost i okoliš opsežno dokumentirani; budući da je, primjerice, u okviru američke studije iz 2017. utvrđena negativna korelacija između upotrebe glifosata i brojnosti odraslih leptira monarha, posebno u područjima koncentrirane poljoprivrede⁽¹⁸⁾;

- O. budući da će se prodljenjem odobrenja za stavljanje na tržište genetski modificirane šećerne repe H7-1 nastaviti stvarati potražnja za njezinim uzgojem u trećim zemljama; budući da se, kako je ranije navedeno, na genetski modificiranim biljkama tolerantnim na herbicide (u usporedbi s biljkama koje nisu genetski modificirane) koriste veće i ponovljene doze herbicida, s obzirom na to da su one namjerno modificirane u tu svrhu;

- P. budući da je Unija stranka Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti, u skladu s kojom stranke moraju zajamčiti da se aktivnosti u okviru njihove nadležnosti ili nadzora neće uzrokovati šteta u okolišu drugih država ili na područjima izvan granica državne nadležnosti⁽¹⁹⁾; budući da je odluka o prodljenju odobrenja genetski modificirane šećerne repe H7-1 u nadležnosti Unije;

⁽¹³⁾ Zaključak EFSA-e o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari glifosatom. EFSA Journal 2015.; 13(11):4302. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2015.4302/epdf>

⁽¹⁴⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3955666>

⁽¹⁵⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/660 od 6. travnja 2017. o koordiniranom višegodišnjem programu kontrole Unije za 2018., 2019. i 2020. za osiguranje sukladnosti s maksimalnim razinama ostataka pesticida i ocjenu izloženosti potrošača ostacima pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog podrijetla (SL L 94, 7.4.2017., str. 12.).

⁽¹⁶⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/555 od 9. travnja 2018. o koordiniranom višegodišnjem programu kontrole Unije za 2019., 2020. i 2021. za osiguranje sukladnosti s maksimalnim razinama ostataka pesticida i ocjenu izloženosti potrošača ostacima pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog podrijetla (SL L 92, 10.4.2018., str. 6.).

⁽¹⁷⁾ <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2015.4302>

⁽¹⁸⁾ <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/ecog.02719>

⁽¹⁹⁾ Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti, članak 3.: <https://wwwcbd.int/convention/articles/default.shtml?a=cbd-03>

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- Q. budući da se razvoj genetski modificiranih usjeva tolerantnih na nekoliko selektivnih herbicida može uglavnom pripisati brzom razvoju otpornosti korova na glifosat u zemljama koje su se uvelike oslanjale na genetski modificirane usjeve; budući da je 2015. u svijetu postojalo barem 29 vrsta korova otpornih na glifosat⁽²⁰⁾;
- R. budući da na glasovanju Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003, održanom 19. ožujka 2018., nije usvojeno mišljenje;
- S. budući da je Komisija u nekoliko navrata izrazila žaljenje zbog činjenice da je od stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Komisija donosila odluke o odobrenju bez potpore Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja, i da je vraćanje predmeta Komisiji radi konačne odluke, što je inače iznimka za postupak općenito, postalo uobičajeno pri odlučivanju o odobrenjima za genetski modificiranu hranu i hranu za životinje; budući da je i predsjednik Juncker izrazio žaljenje zbog te prakse, okarakteriziravši je kao nedemokratsku⁽²¹⁾;
- T. budući da je Parlament 28. listopada 2015. u prvom čitanju odbio zakonodavni prijedlog od 22. travnja 2015. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1829/2003⁽²²⁾ te je pozvao Komisiju da ga povuče i da podnese novi prijedlog;
- U. budući da se u uvodnoj izjavi 14. Uredbe (EU) br. 182/2011 navodi da bi Komisija u najvećoj mogućoj mjeri trebala djelovati na takav način da izbjegne suprotstavljanje bilo kojem prevladavajućem stajalištu koje može nastati u okviru žalbenog odbora protiv primjerenosti provedbenog akta, osobito kada je riječ o osjetljivim pitanjima kao što su zdravlje potrošača, sigurnost hrane i zaštita okoliša;
1. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije prekoračuje provedbene ovlasti predviđene Uredbom (EZ) br. 1829/2003;
2. smatra da provedbena odluka Komisije nije u skladu s pravom Unije jer nije spojiva s ciljem Uredbe (EZ) br. 1829/2003, a on je, u skladu s općim načelima utvrđenim u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²³⁾, predviđjeti osnovu za visoku razinu zaštite zdravlja i života ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja, okoliša i interesa potrošača u pogledu genetski modificirane hrane i hrane za životinje te pritom zajamčiti učinkovito funkcioniranje unutarnjeg tržišta;
3. traži od Komisije da povuče svoj Nacrt provedbene odluke;
4. poziva Komisiju da suspendira sve provedbene odluke o zahtjevima za odobrenje genetski modificiranih organizama dok se postupak za odobrenje ne revidira na način da se riješe nedostaci trenutačnog postupka, koji se pokazao neadekvatnim;
5. posebno poziva Komisiju da poštuje svoje obveze koje je preuzeila na temelju Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti i da obustavi sav uvoz genetski modificiranih biljaka koje su tolerantne na glifosat;
6. poziva Komisiju da ne odobri nikakve genetski modificirane biljke tolerantne na herbicide bez potpune procjene ostataka pri prskanju komplementarnim herbicidima i njihovim komercijalnim pripravcima koji se primjenjuju u zemljama u kojima se takve biljke uzgajaju;
7. poziva Komisiju da u potpunosti integrira procjenu rizika primjene komplementarnih herbicida i njihovih ostataka u procjenu rizika genetski modificiranih biljaka tolerantnih na herbicide, bez obzira na to jesu li genetski modificirane biljke namijenjene uzgoju u Uniji ili uvozu za hranu i hranu za životinje;

⁽²⁰⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5606642/>

⁽²¹⁾ Primjerice, u uvodnoj izjavi na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta uključenoj u političke smjernice za sljedeću Europsku komisiju (Strasbourg, 15. srpnja 2014.) ili ugovoru o stanju Unije 2016. (Strasbourg, 14. rujna 2016.).

⁽²²⁾ SL C 355, 20.10.2017., str. 165.

⁽²³⁾ SL L 31, 1.2.2002., str. 1.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

8. ponovno ističe svoju predanost nastavku rada na prijedlogu Komisije o izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2011 kako bi se zajamčilo, među ostalim, da će Komisija povući prijedlog ako se Stalni odbor za lanac prehrane i zdravlje životinja ne izjasni u pogledu odobrenja GMO-a, bilo za uzgoj ili za hranu i hranu za životinje; poziva Vijeće da hitno nastavi svoj rad na tom prijedlogu Komisije;

9. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju posljeti Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0198

Godišnje izvješće o nadzoru financijskih aktivnosti Europske investicijske banke za 2016.

**Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o godišnjem izvješću o nadzoru financijskih aktivnosti EIB-a za 2016.
(2017/2190(INI))**

(2020/C 41/03)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir izvješće o radu Europske investicijske banke (EIB) za 2016.,
- uzimajući u obzir financijsko izvješće i statističko izvješće Europske investicijske banke za 2016.,
- uzimajući u obzir tri izvješća za 2016.: izvješće o održivosti, izvješće o procjeni triju stupova za operacije EIB-a unutar EU-a i izvješće o rezultatima koje je Europska investicijska banka postigla izvan EU-a,
- uzimajući u obzir godišnja izvješća Revizorskog odbora za 2016.,
- uzimajući u obzir izvješće o radu Grupe EIB-a u borbi protiv prijevara za 2016.,
- uzimajući u obzir izvješće o primjeni politike transparentnosti EIB-a za 2016. i izvješće o korporativnom upravljanju za 2016.,
- uzimajući u obzir izvješće o radu ureda glavnog dužnosnika EIB-a za praćenje usklađenosti za 2016.,
- uzimajući u obzir operativne planove Grupe EIB-a za razdoblja 2015.–2017. i 2016.–2018.,
- uzimajući u obzir članke 3. i 9. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članke 15., 126., 174., 175., 208., 209., 271., 308. i 309. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i Protokola br. 5 o Statutu EIB-a i Protokola br. 28. o ekonomskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji,
- uzimajući u obzir Protokol br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir Poslovnik Europske investicijske banke,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 11. ožujka 2014. o EIB-u – godišnje izvješće za 2012. (¹), od 30. travnja 2015. o EIB-u – godišnje izvješće za 2013. (²), od 28. travnja 2016. o EIB-u – godišnje izvješće za 2014. (³), od 27. travnja 2017. o godišnjem izvješću nadzora financijskih aktivnosti EIB-a za 2015. (⁴),

(¹) SL C 378, 9.11.2017., str. 2.

(²) SL C 346, 21.9.2016., str. 77.

(³) SL C 66, 21.2.2018., str. 6.

(⁴) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0138.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir Odluku br. 1080/2011/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. (⁵) o vanjskom mandatu EIB-a za razdoblje 2007.–2013. te Odluku br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. kojom se dodjeljuje jamstvo EU-a Europskoj investicijskoj banci protiv gubitaka u okviru finansijskih operacija kojima se podržavaju ulagački projekti izvan Unije (⁶),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. studenog 2014. naslovljenu „Plan ulaganja za Europu” (COM(2014)0903),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2015/1017 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. lipnja 2015. o Europskom fondu za strateška ulaganja, Europskom savjetodavnom centru za ulaganja i Europskom portalu projekata ulaganja i o izmjeni uredaba (EU) br. 1291/2013 i (EU) br. 1316/2013 – Europski fond za strateška ulaganja (⁷),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 22. srpnja 2015. naslovljenu „Zajedničkim radom do novih radnih mjesta i rasta: uloga nacionalnih razvojnih banaka (NRB) u podupiranju Plana ulaganja za Europu” (COM(2015)0361),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 1. lipnja 2016. naslovljenu „Europa ponovno ulaže – Analiza napretka Plana ulaganja za Europu i budući koraci” (COM(2016)0359),
- uzimajući u obzir Komunikaciju i prateće radne dokumente službi Komisije od 14. rujna 2016. o produljenju trajanja Europskog fonda za strateška ulaganja i uvođenja tehničkih poboljšanja za taj fond i Europski savjetodavni centar za ulaganja (COM(2016)0597, SWD(2016)0297 i SWD(2016)0298),
- uzimajući u obzir EIB-ovu ocjenu funkcioniranja EFSU-a iz rujna 2016.,
- uzimajući u obzir Mišljenje br. 2/2016 Europskog revizorskog suda o prijedlogu uredbe za proširenje i povećanje EFSU-a,
- uzimajući u obzir tematsko izvješće br. 19/2016 Europskog revizorskog suda naslovljeno „Izvršavanje proračuna EU-a s pomoću finansijskih instrumenata – pouke koje se mogu izvući iz programskega razdoblja 2007.–2013.”,
- uzimajući u obzir *ad hoc* reviziju od 8. studenog 2016. o primjeni Uredbe (EU) 2015/1017 (Uredba o EFSU-u) koju je proveo Ernst & Young,
- uzimajući u obzir Izvješće Komisije od 16. lipnja 2017. o upravljanju Jamstvenim fondom Europskog fonda za strateška ulaganja u 2016. (COM(2017)0326 i SWD(2017)0235),
- uzimajući u obzir Trostrani sporazum između Europske komisije, Europskog revizorskog suda i Europske investicijske banke iz rujna 2016.,
- uzimajući u obzir pismo od 22. srpnja 2016. koje je Europski ombudsman uputio predsjedniku Europske investicijske banke,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor i mišljenje Odbora za međunarodnu trgovinu (A8-0139/2018),

(⁵) SLL 280, 27.10.2011., str. 1.

(⁶) SLL 135, 8.5.2014., str. 1.

(⁷) SLL 169, 1.7.2015., str. 1.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- A. budući da je EIB, kako je definirano u člancima 308. i 309. UFEU-a, banka EU-a te je najveća multilateralna banka i najveći javni kreditor u svijetu koji djeluje na međunarodnim tržištima kapitala;
- B. budući da se EIB ugovorom obvezao da će posredstvom specijaliziranih investicijskih instrumenata kao što su zajmovi, vlasnički kapital, jamstva, instrumenti za podjelu rizika i savjetodavne usluge doprinositi integraciji, ekonomskoj i socijalnoj koheziji te regionalnom razvoju EU-a;
- C. budući da su izazovi održivosti sve češći, osobito u kontekstu Programa održivog razvoja do 2030. u okviru kojeg EIB mora ostvariti niz rezultata;
- D. budući da EIB ima ključnu ulogu u primjeni još većeg broja finansijskih instrumenata koji mogu utjecati na proračunska sredstva EU-a;
- E. budući da je ulaganje u inovacije i vještine ključno za razvoj gospodarstva znanja u Europi, kao i za ostvarivanje ciljeva strategije Europa 2020.;
- F. budući da je sukladno članku 309. UFEU-a glavna zadaća EIB-a da doprinosi uravnovešenom i kontinuiranom razvoju unutarnjeg tržišta financiranjem projekata slabije razvijenih regija i projekata koje pojedinačne države članice ne mogu u cijelosti financirati;
- G. budući da moderna i održiva infrastruktura ima ključnu ulogu u borbi protiv klimatskih promjena i povezivanju unutarnjih tržišta i europskih gospodarstava; budući da svim ulaganjima EIB-a povezanim s time treba zajamčiti da EU raspolaže održivom, učinkovitom, ekološki prihvatljivom i dobro integriranom infrastrukturom koja mu je potrebna za stvaranje „pametne Europe” i podupiranje istinski održivog i uključivog dugoročnog rasta;
- H. budući da je EIB referentna banka usmjerena na poticanje rasta novoosnovanih (*start-up*) i inovativnih poduzeća;
- I. budući da bi se kreditima EIB-a za klimatske aktivnosti trebao podržati prijelaz na bezuglično, ekološki prihvatljivo gospodarstvo koje je otporno na klimatske promjene, i to prvenstveno uz pomoć projekata za promicanje učinkovitog korištenja prirodnih resursa, obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti;
- J. budući da Plan ulaganja za Europu ima tri stupa, a to su: mobilizacija finansijskih sredstava za ulaganja; jamčenje da ulaganja dopru do realnog gospodarstva; poboljšanje ulagačkog okruženja u Uniji;
- K. budući da se ulaganja EIB-a ne bi trebala ograničiti samo na bankovne transakcije, već bi također trebala zadovoljiti kriterije održivosti i standarde upravljanja u skladu s Ugovorom kojim se zahtjeva djelovanje na neprofitnoj osnovi u interesu Unije;
- L. budući da politika transparentnosti EIB-a predstavlja izazov zbog dvojne naravi te banke kao javnog tijela, banke EU-a s jedne strane i poslovne banke koja upravlja i čuva podatke o klijentima EIB-a s druge strane;
- M. budući da bi EIB trebao održati svoju ocjenu kreditne sposobnosti „AAA” jer je riječ o ključnoj temeljnoj vrijednosti njegova poslovnog modela za prikupljanje sredstava, davanje zajmova uz povoljne kamate i raspolažanje solidnim imovinskim portfijeljem;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- N. budući da, iako EIB, po svojoj prirodi, ponekad mora surađivati s privatnim poduzećima usmjerenim na stjecanje dobiti, njegova je glavna uloga služiti interesima građana EU-a koji su iznad interesa bilo kojeg privatnog poduzeća, trgovačkog društva ili korporacije;

Promicanje finansijski održivih aktivnosti za solidan dugoročni učinak ulaganja EIB-a

1. prima na znanje da je ukupno financiranje Grupe EIB-a 2016. godine iznosilo 83,8 milijardi EUR, dok je iste godine mobilizirano 280 milijardi EUR ukupnih ulaganja;

2. prima na znanje niz godišnjih izvješća EIB-a za 2016. u kojima su predstavljene različite ulagačke aktivnosti i njihovi očekivani učinci; ponavlja svoj zahtjev da EIB podnese sveobuhvatnije, detaljnije i uskladjenije godišnje izvješće o radu i znatno poboljša prikaz informacija uvrštenjem detaljne i pouzdane raščlambe odobrenih ulaganja koja su potpisana i isplaćena za predmetnu godinu, zatim prikaz izvora financiranja (vlastita sredstva, EFSU, programi kojima središnje upravlja EU itd.) i prikaz informacija o korisnicima (države članice, javni ili privatni sektor, posrednici ili izravni primatelji), podržanim sektorima i rezultatima *ex post* evaluacija;

3. poziva EIB da nastavi ulagati napore u tom smjeru pružajući kreatorima politika cjelovite i iscrpne informacije o konkretnim i ostvarenim gospodarskim, društvenim i ekološkim učincima, dodanoj vrijednosti i postignutim rezultatima svojih operacija u državama članicama i izvan EU-a, u vidu procjene triju stupova (3PA) i okvira za mjerjenje rezultata (REM); ističe da je za svaki projekt važno provesti neovisnu *ex ante* i *ex post* evaluaciju; poziva EIB da u svom izvješćivanju o učincima ulaganja pruži detaljne primjere koji se odnose na višenacionalnu dodanu vrijednost kao i ključne pokazatelje sektorskih i međusektorskih uspjeha; poziva EIB da rezultate *ex post* evaluacije prosljedi Parlamentu;

4. podsjeća da aktivnosti koje primaju potporu EIB-a moraju biti u skladu s glavnom zadaćom EIB-a prema UFEU-u, načelima ciljeva politika EU-a, kao što je navedeno u strategiji Europa 2020., i sporazumom COP21; stoga naglašava da je zadaća EIB-a oživjeti europsko gospodarstvo radi poticanja kvalitetnih radnih mesta i podupiranja pametnog, održivog i uključivog rasta u Uniji i postizanja veće kohezije nužne za smanjenje porasta nejednakosti unutar država članica i među njima; stoga se nada da je moguće postići još bližu suradnju među EIB-om, Komisijom i državama članicama u svrhu poboljšanja planiranja i definiranja ciljeva, što bi dovelo do redefiniranja prioriteta financiranja;

5. ističe činjenicu da su zbog svojih učinaka i važnosti za lokalno i nacionalno gospodarstvo ulaganja u MSP-ove, novoosnovana poduzeća, istraživanja, inovacije, digitalno gospodarstvo i energetsku učinkovitost najbitniji čimbenici za poticanje gospodarskog oporavka u EU-u i promicanje stvaranja kvalitetnih radnih mesta;

6. ističe stalnu potrebu da EIB doprinese smanjenju trajnog investicijskog jaza na temelju čvrstih ekonomskih kriterija; ističe da se u ocjenjivanju financiranih projekata trebaju uzeti u obzir socijalni, gospodarski i ekološki vanjski učinci (pozitivni i negativni), osobito s obzirom na njihov utjecaj na lokalne zajednice, kako bi se razumjelo pružaju li stvarnu dodanu vrijednost za građane EU-a;

7. smatra da bi se odobravanje investicijskih projekata trebalo temeljiti na solidnoj, neovisnoj analizi kojom se procjenjuju finansijska održivost i rizici povezani s projektima kako bi se pri korištenju javnih sredstava izbjegao rizik od socijalizacije gubitaka i privatizacije dobiti; ističe da bi se dodjela državnih subvencija trebala predvidjeti samo za obavljanje poslova općeg interesa ili u slučaju da tržište ne može pružiti potrebne rezultate za javne politike;

8. ponavlja svoju zabrinutost u pogledu definiranja uravnotežene strategije s dinamičnom, poštenom i transparentnom geografskom raspodjelom projekata i ulaganja među državama članicama, s posebnim naglaskom na slabije razvijene države i regije; primjećuje da je 70 % svih kredita EIB-a tijekom 2016. (46,8 milijardi EUR) koncentrirano u nekoliko država s najrazvijenijim finansijskim tržištima, što ukazuje na to da sve države članice odnosno regije ne mogu nadoknaditi zaostatak i jednakost mogućnosti ulaganja;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

9. podržava četiri cilja javne politike EIB-a i dva horizontalna cilja koji su transverzalni tim ciljevima, točnije gospodarsku i socijalnu koheziju te borbu protiv klimatskih promjena, koji obuhvaćaju širok raspon problema: od rješavanja regionalnih neravnoteža do pomaganja slabijim regijama da postanu atraktivnije za razvijanje povoljnog okruženja kojim se promiče održivi i uključivi rast; međutim, ponavlja svoj zahtjev EIB-u da ponovno uspostavi ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju kao glavni cilj javne politike;

10. poziva EIB da, u slučaju velikih infrastrukturnih projekata, uzme u obzir sve rizike koji bi mogli utjecati na okoliš i da pri finansiranju da prednost onim projektima koji su pokazali da donose stvarnu dodanu vrijednost za okoliš, gospodarstvo ili lokalno stanovništvo; naglašava važnost strogog praćenja mogućih rizika od korupcije i prijevare i traži od EIB-a da zamrzne sve zajmove za projekte kada to iziskuje službena nacionalna istraga ili istraga OLAF-a;

11. izražava žaljenje zbog toga što mnoge države članice nemaju dovoljno kapaciteta za provedbu financijskih instrumenata, uvođenje javno-privatnih partnerstava i postizanje sinergija među različitim oblicima financiranja, što negativno utječe na ukupni napredak ulaganja;

12. ističe da je potrebno optimizirati korištenje fondova i bespovratnih sredstava EU-a kao i pristup EIB-a koji se odnosi na pružanje tehničke pomoći i financijskog savjetovanja državama članicama na lako dostupan način utemeljen na kombinaciji kredita (krediti za financiranje projekata, posredovani zajmovi, mikrofinanciranje, poduzetnički kapital, vlasnička ulaganja i ulaganja iz fondova), kombiniranim financiranjem (izravno financiranje koje podupiru dodatni izvori ulaganja, npr. jamstva, projektne obveznice) i savjetovanju (financijsko i tehničko stručno znanje); stoga poziva EIB da u suradnji s Komisijom pruži više tehničke pomoći u području savjetodavnih i analitičkih usluga, upravljanja projektima i izgradnje kapaciteta onim državama članicama koje primaju mali udio financijskih sredstava EIB-a; podsjeća na to da bi se financijski instrumenti, kao što su projektne obveznice, trebali detaljno ocijeniti u pogledu njihova financijskog, socijalnog i ekološkog učinka, kako bi se spriječilo da se sav teret rizika prebac na građane;

13. priznaje da mogu postojati razlike između procjene banke u pogledu izvedivosti projekata i tradicionalne procjene po sektoru koja se koristi za strukturne fondove; osim toga smatra da bi se učinkovitost intervencija trebala ocjenjivati na temelju potencijala i održivosti financijskih instrumenata, istovremeno vodeći računa o mjerljivim rezultatima koji se mogu postići;

14. poziva EIB da u provedbi svojih operativnih aktivnosti pomnim praćenjem i izvešćivanjem o administrativnim troškovima i naknadama obrati pozornost na financijsku isplativost, s obzirom na velik broj svojih mandata; smatra da je od ključne važnosti da se aktivnosti razvijaju uz razmjerne troškove; traži od EIB-a da u svoja izvešća uključi iscrpne informacije o strukturi troškova i naknada za upravljanje (izravnih, neizravnih i kumulativnih) u skladu s vrstom mandata, veličinom projekata i korištenih financijskih instrumenata, tj. zajmovima, jamstvima ili vlasničkim kapitalom;

15. smatra da je ocjena kreditne sposobnosti „AAA“ ključna prednost za razvoj strategije ulaganja i dugoročnih prioriteta za kreditiranje EIB-a; međutim podsjeća da, kako bi se doprinijelo gospodarskom razvoju EU-a, instrumenti i intervencije EIB-a, posebno oni koji se temelje na prijenosu rizika, ne mogu biti oslobođeni rizika;

16. napominje da Ujedinjena Kraljevina ima upisano 16,1 % kapitala EIB-a, od čega uplaćeni kapital iznosi 3,5 milijardi EUR, a kapital na poziv 35,7 milijardi EUR; traži od uprave EIB-a da utvrди i žurno obavijesti Parlament o učincima Brexita na EIB u cilju очuvanja sposobnosti EIB-a za ostvarenje ciljeva svojih politika;

17. poziva EIB da, s obzirom na predstojeći izazov prouzročen odlukom Ujedinjene Kraljevine da aktivira članak 50. i na to da nije moguće predviđjeti detaljne uvjete povlačenja, Parlamentu dostavi detaljan pregled projekata i njihovih faza provedbe do kraja 2017., kao i preliminarnu procjenu mogućih rizika;

Detaljno praćenje dodane vrijednosti i dodatnosti u okviru financijskog upravljanja EIB-a

18. napominje da je 2016. EIB sa svojim portfeljem zajmova, jamstava i ulaganja mobilizirao 280 milijardi EUR ukupnih ulaganja; primjećuje da su 2016. ulaganja u vezi s odobrenim sredstvima u okviru EFSU-a iznosila 67,7 milijardi EUR te su prije svega bila namijenjena za manja poduzeća (31 %), energetiku (22 %) i istraživanje, razvoj i inovacije (22 %); međutim, izražava žaljenje zbog činjenice da je velik dio ulaganja u okviru portfela EFSU-a bio namijenjen projektima povezanim s fosilnim gorivima; ponavlja da je za svaki projekt potrebno provesti detaljnu analizu i procjenu utjecaja na okoliš;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

19. smatra da su povećanje učinka i jamčenje dodatnosti od ključne važnosti; prima na znanje oblikovanje i procijenjeni učinak aktivnosti EIB-a koje bi trebale doprinijeti dodatnom rastu BDP-a od 1,1 % i stvaranju dodatnih 1,4 milijuna radnih mjesta do 2030.; pozdravlja činjenicu da će 3 85 000 MSP-ova, koji čine okosnicu gospodarstva EU-a i pokreću zapošljavanje i održivi rast, imati koristi od financiranja iz Europskog investicijskog fonda (EIF); poziva EIB da redovito izvješćuje o najnovijim učincima finansijske poluge; međutim, razumije da se finansijska poluga razlikuje među sektorima i da projekt s nižim učinkom finansijske poluge ne mora nužno imati nižu dodanu vrijednost;

20. ističe da se aktivnosti EIB-a u trenutačnom razdoblju slabog oporavka moraju pažljivo usmjeravati prema visokokvalitetnim projektima koji jamče povećanu dodatnost u odnosu na ostale postojeće instrumente Unije i glavne operacije EIB-a; stoga se nada da je moguće postići još bližu suradnju među EIB-om, Komisijom i državama članicama u svrhu veće tržišne fleksibilnosti i poboljšanja digitalne i prometne infrastrukture čiji se nedostatak često percipira kao prepreka ulaganju;

21. smatra da bi se za svaki projekt trebale dostaviti relevantne kvalitativne informacije o upravljanju, na temelju pokazatelja praćenja ili dodatnosti te uz pokazatelje o izloženosti riziku, kako bi se omogućila odgovarajuća procjena njegove dodane vrijednosti, potencijalne uloge kao pokretača učinkovitosti ili njegovog doprinosa gospodarstvu EU-a;

22. poziva EIB da, po pitanju učinka finansijske poluge EU-a na javna sredstva, iznese precizne podatke o minimalnim i prosječnim učincima poluge koji su postignuti i preneseni na korisnike ili projekte, a koji pokazuju razmjer privučenih privatnih finansijskih sredstava; traži da se jasno utvrdi udio koji odgovara javnom financiranju, a koji privatnom kapitalu; smatra da postoji rizik da se multiplikacijski učinak preveliča i da su definirani ciljevi i rezultati bili samo predviđanja koja nisu potvrđena mjerljivim, preciznim, jasnim i ažuriranim statističkim podacima;

Dosadašnji rezultati EFSU-a

23. napominje da se očekivalo da će EFSU krajem 2016. mobilizirati ukupna prihvatljiva ulaganja u iznosu od 163,9 milijardi EUR; također napominje da je prema operativnom planu Grupe EIB-a 2016. stvarni obujam ulaganja mobiliziran u okviru dijela za infrastrukturu i inovacije i dijela za MSP-ove iznosio 85,5 milijardi EUR, što, ako se zbroji s 37 milijardi EUR iz 2015., iznosi 122,5 milijardi EUR za ulaganja koji je mobilizirao EFSU;

24. pita se može li se postići cilj od 500 milijardi pri provedbi EFSU-a 2.0 i poziva EIB da dokaže dodanu vrijednost EFSU-a kao finansijskog instrumenta za poticanje privatnih ulaganja;

25. podsjeća da je temeljno načelo EFSU-a, koji se, za razliku od drugih instrumenata financiranja EIB-a, financira iz proračuna EU-a, pružiti dodatnost tako da s novim partnerima iz privatnog sektora utvrdi projekte s višim profilom rizika i sektore koji doista donose dodanu vrijednost te koji su inovativni i okrenuti budućnosti;

26. primjećuje da se komplementarnost između različitih stupova Plana ulaganja za Europu tek očekuje; priznaje da, iako Grupa EIB-a u okviru 2. stupa ima velik utjecaj na Europski savjetodavni centar za ulaganja (ESCU), njezin je utjecaj na ostali dio 2. stupa (jamčenje da investicijska sredstva dopru do realnog gospodarstva) ili 3. stup (poboljšanje ulagačkog okruženja – regulatorna reforma) ograničen;

27. ističe važnost kriterija dodatnosti, koji podrazumijevaju potrebu za pružanjem potpore operacijama koje mogu primati potporu EFSU-a samo ako se bave rješavanjem jasno utvrđenih tržišnih nedostatka ili situacija koje se odnose na neoptimalna ulaganja i koje se bez EFSU-a nisu mogle provesti u istom opsegu ili u istom vremenskom okviru; traži od Grupe EIB-a da u potpunosti iskoristiti svoju sposobnost preuzimanja rizika u svrhu odabira inovativnih poduzeća, ali da istovremeno pokaže potencijal za donošenje stvarne dodane vrijednosti, npr. u obliku stabilnih i kvalitetnih radnih mesta;

28. podsjeća da se ocjenjivanje dodatnosti svih projekata koji primaju potporu iz EFSU-a mora pravilno dokumentirati; izražava žaljenje zbog toga što se ljestvice pokazatelja za odobrene operacije ne objavljaju u okviru EFSU-a 1.0; podsjeća na činjenicu da se zbog njihova neobjavljivanja mogu dovesti u pitanje i odgovornost i transparentnost; naglašava važnost transparentnosti ljestvice pokazatelja EFSU-a, također uzimajući u obzir odgovornost koju mora snositi njegov odbor za ulaganja i pozdravlja činjenicu da će se ljestvica pokazatelja objaviti u okviru EFSU-a 2.0; također ističe potrebu za jasnijim definiranjem načela dodatnosti u odnosu na aktivnosti s većim rizikom od standardnih operacija EIB-a kako bi se osigurala veća usklađenost i transparentnost u odabiru projekata;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

29. poziva EIB da dostavi potpune i relevantne kvalitativne informacije o upravljanju provedbom navedenih ciljeva EFSU-a, poka-zujući njihovu stvarnu dodatnost i učinak u usporedbi s referentnim vrijednostima;

30. poziva EIB da pruži informacije o projektima EFSU-a koji potencijalno uključuju infrastrukturne objekte sa snažnim učinkom na okoliš i upitnom dodatnosti, poput biorafinerija, čeličana, postrojenja za uplinjavanje i skladištenje plina te autocesta; poziva EIB da u skladu sa svojim postupcima dubinske analize ozbiljno uzme u obzir izjave lokalnih tijela, zajednica dionika i organizacija civilnog društva; preporučuje EIB-u da, uzimajući u obzir načelo predostrožnosti, zamrzne ili po potrebi obustavi financiranje u slučaju da postoji bilo kakav znanstveni dokaz ili ozbiljan rizik od kršenja okolišnih standarda i nanošenja štete društvu ili lokalnim zajednicama;

31. ustraje u tome da odbor za ulaganja, u svrhu odgovornosti, redovito, na temelju ljestvice pokazatelja ocjenjuje razvoj ulaganja usmjerenih na rezultate s ciljem utvrđivanja projekata koji su ispravno usmjereni u smislu njihovog stvarnog makroekonomskog utjecaja ili stimulacijskog učinka na održivi rast i stvaranje radnih mesta; poziva na objektivan pregled dodatnosti i dodane vrijednosti tih projekata, kao i njihove usklađenosti s politikama Unije ili drugim klasičnim operacijama EIB-a;

32. izražava žaljenje zbog činjenice da je samo 20 % financiranja EFSU-a bilo namijenjeno projektima koji pridonose ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi na iste, dok je standardni portfelj EIB-a postigao prag od 25 %; poziva EIB da zajamči da će se u svim okolnostima poštovati najviši standardi kako bi se zaštitio okoliš i ispunili kriteriji utvrđeni na Pariškoj konferenciji o klimi (COP21);

33. zabrinut je zbog toga što je krajem 2016. ulaganje EFSU-a u socijalnu infrastrukturu (ljudski kapital, kultura i zdravlje) iznosilo samo 4 % (manje od 900 milijuna EUR), što upućuje na to da u okviru EFSU-a i u okviru dijela za infrastrukturu i inovacije te dijela za MSP-ove taj sektor dobiva najmanje podrške; naglašava da postoji jasna i hitna potreba za povećanjem udjela i opsega takvih ulaganja;

34. izražava žaljenje zbog toga što postojeće usluge podrške za rješavanje nedostataka kapaciteta nisu dostupne na lokalnoj razini u svim državama članicama; smatra da bi lokalnim i regionalnim akterima trebalo ponuditi odgovarajuće pojašnjenje ili strateške smjernice, posebno s obzirom na pozicioniranje EFSU-a te moguću kombinaciju s drugim finansijskim sredstvima Unije ili EIB-a; napominje da bi se suradnja između EFSU-a i drugih izvora financiranja EU-a (COSME, Obzor 2020.) trebala poboljšati kako bi se postigla bolja sinergija; ističe da EFSU ne bi trebalo smatrati samo još jednim dodatnim izvorom finansijskih sredstava te da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti izbjegavanju dvostrukog usmjeravanja ili dvostrukog financiranja;

35. prima na znanje povećanje opsega posebnih aktivnosti EIB-a koje proizlazi iz prvih 18 mjeseci provedbe EFSU-a; smatra da posebne aktivnosti EIB-a koje podupire EFSU moraju pružati dodatnost u usporedbi s drugim finansijskim instrumentima EIB-a, EIF-a ili Unije;

36. apelira na poboljšanje transparentnosti postupka odabira operacija i objavu ljestvice pokazatelja sa svim operativnim informacijama o potpisanim projektima, kao i na poboljšanje odgovornosti za te projekte;

37. traži da se pojednostave aranžmani upravljanja kako bi se bolje definirale odgovornosti Komisije i EIB-a, osigurala neovisnost i sprječio sukob interesa raznih dionika koji sudjeluju u procesu odlučivanja, posebno članova odbora za ulaganja EFSU-a;

38. pozdravlja povećanu odgovornost EFSU-a 2.0 prema Europskom parlamentu (uključujući podnošenje redovitih izvješća i pri-sustvo predstavnika EP-a u Upravljačkom odboru EFSU-a), kao i povećanu transparentnost ljestvice pokazatelja EFSU-a; stoga očekuje da se, u skladu s uredbom o EFSU 2.0, objavi ljestvica pokazatelja s procjenama projekata kako bi se osiguralo da se proračunska sredstva EU-a upotrebljavaju samo kao jamstvo za projekte čije karakteristike opravdavaju tu dodatnu javnu potporu; izražava žaljenje, međutim, zbog činjenice da prijedlog za proširenje EFSU-a nije popraćen procjenom učinka, kako je predviđeno u smjernicama o boljoj izradi zakonodavstva, ni *ex ante* evaluacijom koju je u skladu s člancima 30. i 140. Finansijske uredbe potrebno provesti za programe potrošnje i finansijske instrumente;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

39. predlaže da se u godišnja izvješća uvede i formalizira praksa odgovornosti prema kojoj će EIB navoditi kako je primjenjivao preporuke iznesene u rezolucijama Europskog parlamenta;

Određivanje faktora promjene i stvaranja vrijednosti u provedbi ciljeva javne politike EU-a

40. prima na znanje izvješće o operacijama EIB-a unutar EU-a 2016. godine, u kojem se navodi financiranje koje je EIB osigurao za četiri temeljna područja javne politike, tj. za inovacije i vještine (19,6 % potpisanih financiranja EIB-a 2016. – 13,1 milijardi EUR), financiranje malih i srednjih poduzeća te poduzeća srednje tržišne kapitalizacije (31,7 % – 21,3 milijardi EUR), infrastrukturu (27,1 % – 18,1 milijardi EUR) i okoliš (21,6 % – 14,5 milijardi EUR);

41. izražava žaljenje zbog toga što u izvješću o operacijama EIB-a unutar EU-a u 2016. nema strukturiranih informacija o jednoj od transverzalnih politika banke, tj. o gospodarskoj i socijalnoj koheziji; izražava zabrinutost zbog činjenice da 2016. godine EIB već drugu godinu nije ostvario predviđenu razinu od 30 % ulaganja za koheziju (2016. u EU-u je ostvareno 26,8 %, a 2015. 25,2 %);

42. ističe da je u godišnja izvješća EIB-a potrebno uvrstiti detaljniju analizu potreba za ulaganjima prema pojedinačnim sektorima u EU-u kako bi se omogućilo utvrđivanje područja u kojima su ulaganja nedovoljna za ostvarenje prioriteta EU-a; smatra da bi EIB trebao ocijeniti sposobnosti svojih investicijskih instrumenta za rješavanje tih nedostataka;

43. smatra da bi se kreditiranje EIB-a moglo povećati učinkovitijom i strateški boljom raspodjelom resursa, usmjerenošću na produktivne i održive investicijske projekte koji imaju dokazanu dodanu vrijednost kao i boljim usklajivanjem s javnim sredstvima, u cilju povećanja javnih ulaganja i poticanja unutarnje potražnje; ističe da bi to povećanje trebalo biti popraćeno odgovarajućom diversifikacijom raspona proizvoda EIB-a te učinkovitijom i transparentnijom uporabom javno-privatnih partnerstva, uz istodobno održavanje ravnoteže između javne i privatne koristi, te drugim inovativnim rješenjima kako bi se uspješnije zadovoljile potrebe realnog gospodarstva;

44. skreće pozornost na brojne pozive upućene EIB-u da potiče i olakšava širenje najboljih praksi u svim državama članicama, osobito uz pomoć relevantnih nacionalnih razvojnih banaka, platformi za ulaganja i institucija koje predstavljaju važan instrument za koordinirani odgovor EU-a na nisku razinu ulaganja;

45. izražava žaljenje zbog toga što socijalna ulaganja čine manje od 6 % godišnjeg portfelja EIB-a; ističe da je socijalna kohezija ključni horizontalni prioritetski cilj EIB-a i ustraje u tome da EIB treba uzeti u obzir potrebu za smanjenjem nejednakosti i razlika među državama u EU-u, potrebu za ulaganjem u socijalni sektor i potrebu za geografski raznolikijim ulaganjima;

Potpore za mala i srednja poduzeća te poduzeća srednje tržišne kapitalizacije

46. uviđa da trend razvoja više finansijskih instrumenata za potporu MSP-ovima, u odnosu na klasična bespovratna sredstva, predstavlja izazov i promjenu politike u pogledu praćenja transakcija, upravljanja fondovima te razine ili brzine isplata za MSP-ove; ističe da MSP-ovi te poduzeća srednje tržišne kapitalizacije imaju ključnu ulogu u europskom gospodarstvu jer stvaraju radna mjesta i bogatstvo te promiču inovacije; naglašava da mala i srednja poduzeća čine više od 90 % poduzeća u EU-u i zapošljavaju dvije trećine aktivnog radnog stanovništva, te da stoga podupiranje pristupa financiranju za mala i srednja poduzeća i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije mora ostati ključni prioritet EIB-a; podsjeća da bi EIB trebao biti jedna od institucija koje pomazuju smanjiti finansijski manjak s kojim se suočavaju MSP-ovi;

47. napominje da potpora EIB-a MSP-ovima predstavlja oko 33,6 % njihovog financiranja 2016. godine u okviru Europskog investicijskog fonda koji je mobilizirao 36,2 milijardi EUR ulaganja preko finansijskih posrednika, u cilju očuvanja 3,8 milijuna radnih mesta;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

48. napominje da je paleta proizvoda InnovFina proširena za dva nova instrumenta financiranja usmjerena na demonstracijske projekte u području obnovljivih izvora energije i zaraznih bolesti; pozdravlja novu operaciju od 140 milijuna EUR koja uključuje platformu za uzajamno kreditiranje (*peer-to-peer lending*) koja povezuje ulagače s MSP-ovima koji traže financiranje;

49. poziva EIB da bliže surađuje sa svojim finansijskim posrednicima u državama članicama kako bi se potencijalnim korisnicima proslijedile relevantne informacije s ciljem uspostave povoljnog poduzetničkog okruženja u kojem će se MSP-ovima omogućiti lakši pristup financiranju; ističe važnu ulogu EIB-a u olakšavanju sklapanja partnerstava i jačanju instrumenata potpore za financiranje aktivnosti mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća i inovativnih razvojnih poduzeća; također poziva EIB da pojača suradnju s regionalnim javnim institucijama kako bi se poboljšale mogućnosti financiranja malih i srednjih poduzeća;

50. naglašava da EIB treba i dalje razvijati svoju kulturu rizika kako bi poboljšao učinkovitost i komplementarnost između svojih intervencija i raznih politika EU-a, posebice u gospodarski ugroženim regijama ili regijama s manjom stabilnosti, u skladu s postoјanim dugoročnim ciljem lakšeg pristupa MSP-ova financiranju, ali bez ugrožavanja načela dobrog upravljanja;

51. naglašava potrebu za prilagođavanjem investicijskih programa projektima manjeg opsega kako bi se osiguralo sudjelovanje MSP-ova; vjeruje da bi EIB povećanom uporabom finansijskih instrumenata i proizvoda kao što su mikrofinansijski instrumenti i jamstva trebao doprinijeti rješavanju eventualnog manjka finansijskih sredstava za mikropoduzeća;

52. ističe da su pristup financiranju i internacionalizaciji važne prepreke s kojima se suočavaju MSP-ovi; ističe da MSP-ovi predstavljaju okosnicu europskog gospodarstva; smatra da EIB, unatoč tome što je poduzeo korake u pravom smjeru, mora uložiti veće napore kako bi osigurao lakši i učinkovitiji pristup MSP-ova financiranju kako bi se mogli integrirati u globalne lance vrijednosti; smatra da EIB mora podupirati poduzeća iz EU-u koja žele poslovati u inozemstvu, između ostalog preko instrumenta za financiranje trgovine;

Inovacije i vještine

53. naglašava da je ulaganje u inovacije i vještine ključno za razvoj europskog gospodarstva znanja, kao i za ostvarivanje ciljeva strategije Europa 2020., među kojima je i cilj da se 3 % BDP-a troši na istraživanja i razvoj; posebno se nuda da će EIB, u suradnji s Komisijom i državama članicama, financirati projekte koji mogu jamčiti, u kratkoročnom i srednjoročnom razdoblju, pokrivanje nedostatka kvalificirane radne snage, što predstavlja snažnu prepreku za ulaganje;

54. napominje da je 2016. za inovativne projekte ukupno dodijeljeno zajmova u visini od 13,5 milijardi EUR, od čega su za 12,2 milijardi EUR potpisani prvi ugovori, dok su ukupni troškovi ulaganja u projekt za nove operacije iznosili 50,2 milijardi EUR;

55. poziva EIB da inovativnim poduzećima pruži potporu u razvoju i pri komercijalizaciji novih proizvoda, procesa i usluga, s obzirom na to da su ona suočena s poteškoćama u pogledu dobivanja finansijske pomoći od komercijalnih banaka; ističe ulogu EIB-a u pružanju pomoći za dovršetak europske digitalne mreže (npr. brzi širokopojasni pristup) i za stvaranje jedinstvenog digitalnog tržišta koje obuhvaća i digitalne usluge; potiče EIB da razvija poticaje usmjerene na promicanje ulaganja javnog i privatnog sektora u istraživanja i razvoj u područjima informacijske i komunikacijske tehnologije, bioloških znanosti, hrane, održive poljoprivrede, šumarstva i tehnologija s niskom razinom emisija ugljika;

56. pozdravlja reviziju programa kreditiranja gospodarstva znanja u području obrazovanja, što je dovelo do toga da se financiranje s inicijativa usmjereni na mlade proširilo i na strukovno ospozobljavanje i cjeloživotno učenje namijenjeno za sve dobne skupine;

Ulaganje u infrastrukturu

57. smatra da bi Unija trebala dati prednost provedbi projekata s istinskom europskom dodanom vrijednošću; uvjeren je da su inovativnom i učinkovitom gospodarstvu potrebni napredni, ekološki prihvatljivi i visokokvalitetni prometni sustavi i infrastruktura te da bi oni trebali biti među prioritetima Unije, s posebnim naglaskom na inovativnim multimodalnim rješenjima za infrastrukturu i promet u rijetko naseljenim područjima;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

58. poziva EIB da veću pozornost posveti provedbi infrastrukturnih projekata, osobito u slabijim regijama, kako bi se izbjeglo usporavanje postupka gospodarske konvergencije; stoga poziva na promišljanje na razini EU-a o javnom financiranju mjera, makar i privremenih, koje mogu dovesti do stvarnog pokretanja javnog ulaganja u infrastrukturu;

59. ističe da je u europskoj politici ulaganja veću pozornost potrebno posvetiti horizontalnim temama, posebno kada je riječ o budućim održivim oblicima prometa i usluga koji će iziskivati istodoban i usklađen razvoj alternativnih izvora energije i telekomunikacijskih mreža; ističe stoga da EIB ima ključnu ulogu u omogućavanju dugoročnog financiranja, koje je od presudne važnosti za konkurentnost te vrste projekata;

60. prima na znanje aktivnosti financiranja koje EIB provodi u području infrastrukture i prometa čija je ukupna vrijednost 2016. iznosila 18,1 milijardi EUR i podsjeća na važnost postizanja stvarne gospodarske, ekološke i socijalne dodane vrijednosti za građane EU-a te provedbe detaljnih *ex ante* evaluacija odabranih projekata kao i *ex post* evaluacija ostvarenih rezultata;

61. poziva EIB da u pogledu infrastrukturnih operacija znatno više sredstava uloži u pružanje sveobuhvatne savjetodavne pomoći lokalnim tijelima i manjim općinama u ranijoj fazi identifikacije i preprocjene projekata;

62. izražava zabrinutost zbog zajma EIB-a od 1,5 milijardi EUR-a za projekt „Transjadranski plinovod“ koji se u različitoj mjeri u tranzitnim zemljama kao što su Albanija, Grčka i Italija ne pridržava minimalnih socijalnih i okolišnih standarda „ekvatorskih načela“; žali zbog toga što je EBRD tom projektu već dodijelio potporu u iznosu od 500 milijuna EUR te smatra da projekt nije prikladan za ulaganje EIB-a, niti bi ga bilo koja druga banka koja teži odgovornim ulaganjima u socijalnom i ekološkom pogledu trebala uzeti u obzir za financiranje;

Okoliš i klimatska politika

63. prima na znanje da je EIB preuzeo obvezu najmanje 25 % svoga portfelja zajmova namijeniti rastu koji podrazumijeva nisku razinu emisija ugljika i otpornost na klimatske promjene; primjećuje da je 2016. godine ukupna vrijednost operacija povezanih s okolišem iznosila 14,4 milijarde EUR, od čega se 4,9 milijardi EUR odnosilo na održivi promet, 5 milijardi EUR na zaštitu okoliša i učinkovitost prirodnih resursa, a 4,6 milijardi EUR na energiju iz obnovljivih izvora i energetsku učinkovitost; napominje nadalje su u cilju ostvarenja transverzalnih ciljeva u području klimatske politike potpisani ugovori o financiranju u vrijednosti od 17,5 milijardi EUR;

64. ističe važnost ciljeva u vezi s ulogom prometa u borbi protiv klimatskih promjena, koji su utvrđeni na konferenciji COP21; izražava zabrinutost zbog činjenice da gotovo četvrtina emisija stakleničkih plinova u Europi potječe iz prometa i da je on glavni uzrok onečišćenja zraka u gradovima te da su emisije u tom sektoru i dalje iznad razine iz 1990. godine; napominje da je u razdoblju od 2014. do 2016. EIB u državama EU-a financirao projekte povezane s fosilnom energijom u ukupnom iznosu od 5,3 milijardi EUR, odnosno dva projekta povezana s naftom, jedan s ugljenom i 27 projekata povezanih s plinom, te da je vanjskim jamstvom, s 976 milijuna EUR, financirao šest projekata izvan EU-a, među kojima jedan u vezi s ugljenom i pet povezanih s fosilnim gorivima; naglašava da bi financiranjem trebalo poticati prijelaz s cestovnog prometa na druge, održivije oblike prometa;

65. ističe da je važno da projekti koje EIB namjerava financirati ili sufinancirati budu u skladu s nacionalnim klimatskim ciljevima povezanima s provedbom ciljeva koji su utvrđeni na konferenciji COP21;

66. poziva EIB da postupnim ukidanjem potpora za fosilna goriva potiče financiranje projekata koji su u skladu s njegovom klimatskom strategijom i Pariškim sporazumom kako bi postao ključni instrument EU-a u globalnim zajedničkim naporima u borbi protiv klimatskih promjena te da podupire održivi razvoj i stvaranje konkurentnijeg, sigurnijeg i održivijeg energetskog sustava koji je u skladu s energetskom strategijom do 2030. godine; u tu svrhu poziva EIB da se suzdrži od financiranja projekata koji podrazumijevaju znatno zagodenje okoliša i zastarjele tehnologije, osobito pri olakšavanju ulaganja u energetskom sektoru; poziva EIB da poveća kreditiranje projekata javne infrastrukture kojima je cilj ublažavanje posljedica klimatskih promjena (npr. poplava) i manjih projekata energije iz obnovljivih izvora;

67. poziva EIB da dodatno ojača svoju potporu sektoru energije iz obnovljivih izvora, osobito decentraliziranim i manjim projektima;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

Pružanje odgovora na globalne izazove

68. podsjeća da se 10 % ukupnih aktivnosti kreditiranja EIB-a odnosi na operacije izvan Unije i primjećuje da se ukupan iznos koji EIB nudi promotorima projekata izvan EU-a povećao od 2015. godine; stoga naglašava važnost godišnjeg izvješćivanja EIB-a o njegovim operacijama izvan Unije u pogledu pridržavanja općih načela vanjskog djelovanje Unije i ispunjavanja njegove uloge u okviru obnovljenih obveza EU-a o uskladenosti politika radi razvoja te na temelju uskladenosti s drugim politikama EU-a, UN-ova Programa održivog razvoja do 2030. i Pariškog sporazuma, podupiranja obrazovanja i stvaranja dostojanstvenih radnih mjesta, osiguranja potpunog poštovanja ljudskih i radničkih prava te prava povezanih s okolišem i promicanja rodne ravnopravnosti; ističe da bi EIB u cilju pružanja podrške poduzećima EU-a u inozemstvu te u postojećim i budućim trgovinskim sporazumima trebao propisno uzeti u obzir trgovinsku strategiju EU-a;

69. poziva EIB da u suradnji s Europskom službom za vanjsko djelovanje (ESVD) i Glavnom upravom Komisije za međunarodnu suradnju i razvoj (DG DEVCO) razvije metodologiju za mjerjenje učinka njegovih aktivnosti kreditiranja izvan EU-a na općenitu razvojnu suradnju EU-a, posebno u vezi s Programom održivog razvoja do 2030. i utjecajem na ljudska prava;

70. prima na znanje inicijative EIB-a usmjerene na jačanje gospodarske otpornosti u zemljama koje su izvorista migracija, a posebno njegova nastojanja da se postigne snažan multiplikacijski učinak u pogledu vanjske politike EU-a u Africi;

71. smatra da EIB mora ojačati svoj kapacitet za preuzimanje rizika i pružanje jamstva za njih, osobito u pogledu projekata za razvoj i jačanje privatnog sektora te projekata koji su dio inicijative za jačanje otpornosti;

72. ponovno ističe da Revizorski sud treba pojačati evaluacije operacija EIB-a koje dobivaju potporu iz proračuna EU-a i snažnije kontrolirati operacije u okviru mandata EIB-a za vanjsko kreditiranje;

73. ističe da bi se vanjskim operacijama EIB-a trebala pružiti potpora za područja politika koja su od velike važnosti za EU;

74. prima na znanje da je EIB povećao kapacitet finansijske omotnice za društveno odgovorno financiranje u zemljama AKP-a te da je u tijeku preobrazba te omotnice u obnovljivi fond s 300 milijuna EUR koji će biti namijenjeni izravnom rješavanju pitanja migracija kroz potporu inicijativama iz privatnog sektora; napominje da će EIB u okviru Investicijskog instrumenta za zemlje AKP-a za ciljane projekte iz javnog sektora s naglaskom na migracijama na raspolaganje staviti 500 milijuna EUR; naglašava da je važno da se sredstva EIB-a ne koriste u sigurnosne svrhe ili za nadzor granica; smatra da bi, umjesto toga, naglasak trebalo staviti na održivi razvoj u trećim zemljama; ponovno ističe da je važno da se u vezi s projektima koji će se provesti izvrši detaljna provjera s dužnom pažnjom u pogledu ljudskih prava; poziva EIB da pri provedbi projekata uzme u obzir svako kršenje ljudskih prava te da u tim slučajevima zastavi kreditiranje; predlaže da EIB do kraja 2018. prihvati poštovati relevantne konvencije UN-a o ljudskim pravima kako bi se pojednostavilo postupanje s dužnom pažnjom u pogledu zaštite ljudskih prava na svim razinama projektnog ciklusa; poziva na razvoj praktičnih smjernica o procjeni aspekata povezanih sa svim temeljnim ljudskim pravima i ugroženim skupinama, koji će se koristiti tijekom ex ante procjene i trajnog praćenja za svaki projekt pojedinačno; traži ocjenu Komisije u kojoj će biti istaknuti rizici od kršenja ljudskih prava u okviru jamstva EU-a;

75. skreće pozornost na učinkovitost investicijskog instrumenta uspostavljenog 2003. u okviru Sporazuma iz Cotonoua te poziva da se takav instrument zadrži nakon ponovnih pregovora 2020. o sporazumima koji obvezuju EU u pogledu njegovih partnera unutar AKP-a;

76. poziva EIB da u okviru svojeg novog mandata za vanjsko kreditiranje zajamči da će se stavljanjem naglaska na migracije, povrh već ranije utvrđenih prioriteta kao što su klima, mala i srednja poduzeća i socioekonomski infrastruktura, ostvariti istinska dodana vrijednost i dodatnost; naglašava stoga da je novopokrenutu Inicijativu za gospodarsku otpornost potrebno implementirati na odgovarajući način kako bi se njome pružila potpora projektima koji se razlikuju od onih koji su prethodno bili financirani;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

77. pozdravlja ulogu EIB-a u razvoju lokalnog privatnog sektora i njegovu potporu mikrofinanciranju te uviđa da njegove aktivnosti nude nove gospodarske i trgovinske mogućnosti; naglašava potrebu za ispravnom i učinkovitom prilagodbom aktivnosti EIB-a trenutačnim međunarodnim izazovima; poziva na proširenje mandata EIB-a za vanjsko kreditiranje kako bi se povećala njegova uloga u postizanju održivog razvoja i pružanju strateškog odgovora za rješavanje temeljnih uzroka migracija, te na to da preuzme aktivniju ulogu u novoj strategiji za privatni sektor; poziva EIB da u tom smislu pojača svoje sudjelovanje u projektima za infrastrukturu, promet i digitalizaciju potrebnima za promicanje lokalnih i regionalnih trgovinskih putova, te poticanje internacionalizacije MSP-ova, čime se aktivno doprinosi provedbi Sporazuma o olakšavanju trgovine Svjetske trgovinske organizacije (WTO); ponovno ističe da EIB mora uskladiti svoje aktivnosti s UN-ovim ciljevima održivog razvoja;

78. napominje da je 2016. EIB odobrio nove mikrofinancijske instrumente, jedan za Karibe, jedan za Pacifik i dva za Afriku, u ukupnom iznosu od 110 milijuna EUR, te jedan za južno susjedstvo u iznosu od 75 milijuna EUR; podsjeća da su mikrofinancijski instrumenti i tehnička pomoć EIB-a osigurali 300 milijuna EUR za više od milijun i pol korisnika; poziva EIB da u svoje sljedeće izvješće uvrsti učinke finansijske poluge tih instrumenata zajedno sa sredstvima koja se dodjeljuju preko finansijskih instrumenata za vanjsko djelovanje;

79. napominje činjenicu da je 2016. polovina svih operacija u okviru mandata za vanjsko kreditiranje EIB-a dodijeljena lokalnim finansijskim posrednicima u cilju poticanja mikrokredita; poziva EIB da provede rodnu procjenu daljnog kreditiranja koje obavljaju finansijski posrednici, s obzirom na to da su mikrokrediti uglavnom usmjereni na poduzetnice;

80. napominje da EIB namjerava uspostaviti podružnicu za razvoj u sklopu Grupe EIB-a s ciljem da postane razvojna banka EU-a; poziva EIB i Komisiju da nastave s tim pripremama na najtransparentniji i najuključiviji način, uključujući postupak javnog savjetovanja;

81. napominje da EIB preko svojih instrumenata kreditiranja može biti važna finansijska poluga za novu gospodarsku diplomaciju EU-a; naglašava u tom pogledu da EIB u svojem djelovanju mora uzeti u obzir pitanja gospodarske diplomacije;

82. podržava jačanje partnerstva između EIB-a i razvojnih agencija država članica te projekata koje zajednički provode EIB i druge multilateralne razvojne banke, osobito kada je cilj tih projekata doprinijeti ispunjavanju ciljeva održivog razvoja UN-a do 2030.;

83. napominje da posljednjih nekoliko godina nije bilo dovoljno operacija potpore za izravna strana ulaganja u Aziju; ističe da bi ulagači iz EU-a, te osobito MSP-ovi, trebali imati veću prisutnost na kineskom i indijskom tržištu te tržištu zemalja ASEAN-a i iskoristiti ravnopravne uvjete; poziva EIB da osigura izravno financiranje poduzeća iz EU-a za potporu vanjskim ulaganjima, uključujući u okviru mandata za vanjsko kreditiranje;

Jačanje korporativnog upravljanja, poslovnih praksi, standarda transparentnosti i odgovornosti u EIB-u;

84. smatra da poveznicu između kontrole postignutog učinka i uspješnosti, s jedne strane, te veće odgovornosti i vidljivosti, s druge strane, treba ojačati posredstvom jamstvenog postupka koji bi bio obvezujući za sve dionike (finansijske posrednike, promotore i krajnje korisnike), a temeljio bi se na iscrpojnoj provjeri integriteta sudionika i politici „upoznaj svog klijenta”; poziva EIB da objavi informacije o visokorizičnim potprojektima i da podijeli iskustva s drugim međunarodnim multilateralnim razvojnim bankama, posebno kada je riječ o razmjeni informacija o rezultatima dubinskih provjera u pogledu korporativnih ili poreznih pitanja ili politike „upoznaj svog klijenta”;

85. uviđa važnost podizanja razine svijesti na lokalnoj i regionalnoj razini o dostupnosti financiranja i tehničkoj podršci diljem EU-a; nadalje potvrđuje da je odgovarajuća razina svijesti među dionicima o uključenosti EIB-a u financiranje projekata od ključne važnosti kako bi na lokalnoj razini stanovništvo bilo upoznato sa svojim pravom na podnošenje žalbi i ulaganje pritužbi Uredu za mehanizam za podnošenje pritužbi i Europskom ombudsmansu; napominje da je 2016. zaprimljeno 89 pritužbi, od kojih su 84 proglašene dopuštenima, u usporedbi s 56 pritužbi 2015. godine;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

86. izražava svoju zabrinutost zbog predložene revizije politike u pogledu mehanizma pritužbi EIB-a i poziva EIB da osobito osigura da voditelj Ureda za mehanizam za podnošenje pritužbi EIB-a bilježi sve pritužbe propisno te da pravovremeno obavješćuje podnositelje pritužbi o primitku njihove pritužbe prije donošenja odluke o dopuštenosti; da osigura da je voditelj Ureda za mehanizam za podnošenje pritužbi neovisan od drugih dijelova upravljačke strukture banke te da može donositi sve odluke o dopuštenosti pritužbe bez savjetovanja sa službama Grupe EIB-a te odluke o prihvatljivosti pritužbe za istragu / provjeru sukladnosti ili posredovanje, čak i ako ne postoji sporazum sa službama EIB-a, glavnim inspektorom ili Upravljačkim odborom; da slijedi primjer Europskog ombudsmana u utvrđivanju nepravilnosti, tako da ta definicija uključi lošu ili neuspješnu administraciju, poput administrativnih nepravilnosti, nepravičnosti, diskriminacije, zlouporabe ovlasti, neodgovaranja, odbijanja davanja informacija i nepotrebnih odgađanja; te da osigura da postupak bude što je moguće transparentniji te da Ured za mehanizam za podnošenje pritužbi proaktivno objavljuje informacije o svojim postupcima, operacijama i slučajevima te da postupci zapošljavanja voditelja i osoblja Ureda za mehanizam za podnošenje pritužbi budu transparentniji;

87. skreće pozornost na zabrinutost koja se pojavila tijekom javnog savjetovanja u vezi s određenim prijedlozima za reformu Ureda EIB-a za mehanizam za podnošenje pritužbi, kao što su isključenje slučajeva koji su povezani s javnom nabavom i pitanja koja se odnose na zakonitost politike EIB-a iz mehanizma za podnošenje pritužbi, te ograničavanje neovisnosti Ureda za mehanizam za podnošenje pritužbi uz predviđenu obvezu savjetovanja s drugim službama prije utvrđivanja dopuštenosti pritužbe i uz smanjenje sposobnosti Ureda za izdavanje preporuka; snažno potiče Upravljački odbor da uzme u obzir navedenu zabrinutost;

88. naglašava važnost javne kontrole koju Europski ombudsman provodi nad EIB-om;

89. pozdravlja objavu zapisnika sa sjednica Upravnog vijeća EIB-a i preporučuje EIB-u da razmotri objavu informacija koje nisu povjerljive sa sjednica Upravljačkog odbora; što se tiče projektne razine, ponovno upućuje zahtjev da se za aktivnosti EIB-a izvan Europe sustavno objavljuju izvješća o dovršenju projekta te, općenito za projekte EIB-a, podaci iz procjena triju stupova (3PA) i okvira za mjerjenje rezultata (REM); smatra da bi praksi objavljivanja ljestvice pokazatelja, kako je predviđeno EFSU-om 2.0, trebalo primjenjivati na sve projekte koje provodi EIB; napominje da bi to objavljivanje predstavljalo velik napredak u pogledu transparentnosti operacija EIB-a;

90. duboko je zabrinut što rukovodstvo banke do sada nije dostavilo nikakav odgovor na posebne odredbe iz stavaka 75. i 76. Rezolucije Parlamenta od 27. travnja 2017. o nadzoru finansijskih aktivnosti EIB-a za 2015. godinu i podsjeća da je potrebno utvrditi stroža pravila o sukobima interesa i jasne, stroge i transparentne kriterije za sprečavanje svih oblika korupcije; ponovno ističe da EIB mora izmijeniti svoj Kodeks ponašanja kako bi se zajamčilo da njegovi potpredsjednici nisu zaduženi za operacije u svojim matičnim državama članicama, s obzirom na to da to predstavlja opasnost u pogledu neovisnosti te institucije; duboko je zabrinut zbog nedostatka utvrđenih u postojećim mehanizmima EIB-a za sprječavanje sukoba interesa u njegovim upravljačkim tijelima; u tom smislu poziva EIB da, kako bi se bolje sprječili sukobi interesa u njegovim upravljačkim tijelima i potencijalni problem s „rotirajućim vratima“, razmotri preporuke Europskog ombudsmana i što je prije moguće izmijeni svoj Kodeks ponašanja; poziva EIB da sudjeluje u međuinstitucijskom sporazumu o registru transparentnosti EU-a, čim se zaključe pregovori između Komisije, Vijeća i Parlamenta;

91. naglašava da borba protiv svih oblika štetnih poreznih praksi treba i dalje biti važan prioritet EIB-a; poziva EIB da bez odgode primjeni mjerodavno zakonodavstvo i norme EU-a u području izbjegavanja plaćanja poreza, poreznih oaza i ostalih povezanih pitanja te da od svojih klijenata zatraži da se pridržavaju tih pravila; izražava zabrinutost zbog manjka informacija o stvarnom vlasništvu koje EIB objavljuje, posebno kada se financiranje oslanja na privatne investicijske fondove; potiče EIB da poduzme proaktivne mjere i provede pojačane mјere dubinske analize ako se uspostavi da su određeni projekti EIB-a povezani s jurisdikcijama koje pružaju razloga za zabrinutost u pogledu pitanja oporezivanja;

92. ustraje u tome da EIB treba sastaviti detaljan javni popis kriterija za odabir finansijskih posrednika kako bi se pojачali napor EU-a u borbi protiv zlouporabe oporezivanja i na djelotvorniji način sprječila opasnost od korupcije i infiltracije organiziranog kriminala i terorističkih organizacija; naglašava da je potrebno poboljšati kriterije za evaluaciju projekata kako bi se zajamčilo da se sredstva EU-a ne ulažu preko subjekata iz trećih zemalja koji se ne pridržavaju međunarodnih poreznih standarda;

93. naglašava da bi u području porezne transparentnosti i dobrog upravljanja porezima trebalo postaviti više standarde, posebno u pogledu odredbi o izbjegavanju plaćanja poreza; napominje da je EU krajem 2017. izradio popis nekooperativnih poreznih jurisdikcija; u tom pogledu poziva EIB da preispitivanje koje je u tijeku iskoristi za poboljšanje svoje politike o netransparentnim i nekooperativnim jurisdikcijama i razvije sveobuhvatniju politiku za odgovorno oporezivanje; poziva EIB da demonstrira izvedivost viših standarda u području porezne transparentnosti tako da usvoji politiku koja će nadilaziti minimalne pravne zahtjeve, čime bi EIB postao referentna točka u području pravednog oporezivanja; posebno podsjeća na potrebu da se dodjela izravnih i neizravnih zajmova uvjetuje objavljivanjem poreznih i računovodstvenih podataka za svaku zemlju te otkrivanjem podataka o stvarnom vlasništvu korisnika i finansijskih posrednika uključenih u aktivnosti financiranja, i to bez iznimki;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

94. pozitivnom smatra važnost koju EIB pridaje svojoj politici nulte tolerancije na prijevaru, korupciju i sklapanje tajnih dogovora; poziva EIB da poduzme odgovarajuće mjere koje uključuju obustavu plaćanja i isplate zajmova, s ciljem zaštite finansijskih interesa EIB-a i EU-a kada god to Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) ili kaznene istrage zahtijevaju te nadalje poziva EIB da u skladu s tim prilagodi svoja unutarnja pravila; naglašava da je, kako bi se izbjegla opasnost od prijevara i korupcije, potrebno objavljivati informacije o sustavima ugovaranja i podugovaranja; naglašava da bi u cilju postizanja odvraćajućeg učinka na internetskim stranicama EIB-a trebalo na vidljivom i tu svrhu namijenjenom mjestu javno navesti isključene subjekte; ističe da je važno da EIB s drugim multilateralnim kreditorima uspostavi mrežu za razmjenu podataka o isključenim subjektima; poziva EIB da svoju politiku isključivanja uskladi s drugim multilateralnim kreditorima, primjerice Svjetskom bankom, na čijem je popisu „isključenih“ više od 800 pojedinaca i poduzeća, unatoč tome što je ukupan iznos njegovih sredstava za financiranje približno dvostruko niži od sredstava EIB-a;

95. nada se da će EIB u skladu s Komunikacijom Komisije iz 2016. nastaviti s primjenom i poboljšanjem vanjske strategije za učinkovito oporezivanje, osiguravajući pritom usklađenosć s međunarodnim standardima porezne transparentnosti i potičući međunarodno izvješćivanje po zemljama; poziva EIB da osigura visoku razinu kvalitete informacija o krajnjim korisnicima te da učinkovito sprječi transakcije s finansijskim posrednicima koji imaju negativne rezultate u pogledu transparentnosti, prijevara, korupcije, organiziranog kriminala i pranja novca te štetnih društvenih i ekoloških posljedica;

96. izražava žaljenje zbog toga što se zbog „Dieselgatea“ pojavio određeni broj pitanja o tome je li Volkswagen zajmove od EIB-a dobio prijevarom i obmanom; traži od EIB-a da slijedi preporuke OLAF-a u pogledu poduzimanja aktivnih koraka u provedbi politike za borbu protiv prijevara; skreće pozornost na tajnovitost postupanja EIB-a u tom slučaju i traži od banke da objavi izvješće OLAF-a o njezinu zajmu Volkswagenu te da u najmanju ruku objavi smislen sažetak tog izvješća;

97. ističe da je dugotrajna istraga za korupcijski skandal u vezi sa sustavom MOSE završila 14. rujna 2017. presudom Suda u Veneciji koji je dvije osobe izravno uključene u skandal osudio na 4 godine zatvora i oduzimanje 95 75 000 EUR; žali zbog činjenice da je između 2011. i 2013. EIB za realizaciju projekta MOSE financirao tri zajma u vrijednosti 1,2 milijardi EUR, pri čemu je posljednji odobren nakon što su nacionalna tijela pokrenula istragu slučajeva korupcije; poziva EIB da zajamči da će se njegova politika nulte tolerancije na prijevaru strogo primjenjivati i da povuče sva sredstva za projekt MOSE i projekte povezane s njime posredstvom sustava poduzeća i korisnika uključenih u provedbu projekata u regiji Veneto, što se posebno odnosi na dionicu autoceste A4 poznatiju pod nazivom „Passante di Mestre“, o kojima se trenutačno vodi istraga zbog porezne prijevere, korupcije i infiltracije organiziranog kriminala, kao i na treći trak autoceste A4 na dionici Venecija – Trst; apelira na EIB da provede odgovarajuću unutarnju istragu o odbiru korisnika, isplatama i upravljanju svojim sredstvima te da objavi rezultate istrage;

98. pozdravlja činjenicu da se u okviru Grupe EIB-a redovito provode preispitivanja najboljih bankovnih okvira i praksi kako bi se ustanovili propusti u pogledu sukladnosti; smatra da mandati EIB-a i EIF-a zahtijevaju sveobuhvatne i redovite sustave za procjenu rizika i nadzor na razini Grupe EIB-a, što usklađivanje ključnih poslovnih procesa i razmjenu informacija povezanih s upravljanjem mandatima čini ključnim elementima opće odgovornosti EIB-a;

99. pozdravlja prijedloge Odbora EIB-a za etiku i usklađenost u području korporativnog upravljanja i transparentnosti, primjerice za uvođenje etičke komponente u nadležnost EIB-a, povrh mehanizama za bolje sprečavanje sukoba interesa u upravljačkim tijelima i potencijalnih slučajeva „rotirajućih vrata“, uvođenje postupka suspenzije članove upravnog odbora te za osnivanje savjetodavnog odbora koji će moći davati mišljenja prije nego što se službeno imenuju članovi Upravljačkog odbora;

100. naglašava da je važno pojačati obveze u pogledu integriteta nakon prestanka radnog odnosa i uspostaviti konkretnе sankcije za potencijalne slučajeve „rotirajućih vrata“ između rukovodećih položaja u EIB-u i privatnog sektora; stoga vjeruje da bi „razdoblje mirovanja“, tijekom kojega bivši članovi Upravnog vijeća ne bi smjeli lobirati u upravljačkim tijelima ili kod osoblja EIB-a, trebalo trajati najmanje 12 mjeseci;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

101. pozdravlja početak preispitivanja politike EIB-a o zviždačima, kao i ažurirane podatke u vezi s provedbom okvira AML-CFT (borba protiv pranja novca i suzbijanje financiranja terorizma) od njegova donošenja od strane EIB-a 2014. godine, što je tjesno povezano sa zahtjevima u pogledu politike „upoznaj svog klijenta“ koja se odnosi i na postojeće portfelje i na nove poslovne aktivnosti;

Mjere poduzete na temelju preporuka Parlamenta

102. ponovno poziva EIB da izvijesti o trenutačnom stanju i statusu prethodnih preporuka koje je Parlament izdao u svojim godišnjim rezolucijama, posebno u pogledu učinka na aktivnosti kreditiranja;

o

o o

103. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskoj investicijskoj banci te vladama i parlamentima država članica.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0199

Predsjednički izbori u Venezueli**Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o izborima u Venezueli (2018/2695(RSP))**

(2020/C 41/04)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje brojne rezolucije o Venezueli, posebno onu od 27. veljače 2014. o stanju u Venezueli⁽¹⁾, od 18. prosinca 2014. o progonu demokratske oporbe u Venezueli⁽²⁾ te one od 12. ožujka 2015.⁽³⁾, 8. lipnja 2016.⁽⁴⁾, 27. travnja 2017.⁽⁵⁾ i 8. veljače 2018.⁽⁶⁾ o stanju u Venezueli,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948. godine,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,
- uzimajući u obzir Rimski statut Međunarodnoga kaznenog suda,
- uzimajući u obzir izjave Skupine iz Lime od 23. siječnja 2018. i 14. veljače 2018.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 13. studenog 2017. i 22. siječnja 2018.,
- uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 26. siječnja 2018. o najnovijem razvoju događaja u Venezueli,
- uzimajući u obzir izjavu koju je 8. veljače 2018. dala Fatou Bensouda, tužiteljica Međunarodnog kaznenog suda,
- uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice od 19. travnja 2018. o stanju u Venezueli,
- uzimajući u obzir izjavu Organizacije američkih država (OAS) od 20. travnja 2018. o pogoršanju humanitarne situacije u Venezuela,
- uzimajući u obzir izjavu Skupine Europskog parlamenta za podršku demokraciji i koordinaciju izbora od 23. travnja 2018.,
- uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,

⁽¹⁾ SL C 285, 29.8.2017., str. 145.

⁽²⁾ SL C 294, 12.8.2016., str. 21.

⁽³⁾ SL C 316, 30.8.2016., str. 190.

⁽⁴⁾ SL C 86, 6.3.2018., str. 101.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0200.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0041.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- A. budući da će se prijevremeni predsjednički izbori koje je sazvala međunarodno nepriznata Nacionalna ustavotvorna skupština i koje je potvrdilo Državno izborno povjerenstvo (CNE) održati 20. svibnja 2018.; budući da je CNE odlučio ograničiti sudjelovanje na lokalnim i regionalnim izborima, koji će se istodobno održati, samo na stranke koje istaknu kandidate za predsjedničke izbore;
- B. budući da je 25. siječnja 2018. Vrhovni sud Venezuele odlučio koaliciju oporbenih stranaka *Mesa de la Unidad Democrática* (MUD) isključiti iz predsjedničkih izbora, što predstavlja teško kršenje načela pravednih izbora i oporbene kandidate sprječava da slobodno i pod jednakim uvjetima sudjeluju na izborima;
- C. budući da uvjeti za održavanje vjerodostojnih, transparentnih i uključivih izbora nisu ispunjeni, što je dokazano i tijekom pregovora u Santo Domingu na kojima venezuelska vlada i oporba nisu uspjele postići sporazum; budući da su međunarodna demokratska tijela, uključujući Europsku uniju, odbila poziv na promatranje takvog nezakonitog izbornog postupka;
- D. budući da je Vijeće Europske unije 13. studenoga 2017. donijelo odluku da se protiv Venezuele uvede embargo na oružje i zabrana na s njim povezani materijal koji bi se mogao upotrijebiti za unutarnju represiju; budući da je Vijeće Europske unije 22. siječnja 2018. jednoglasno odlučilo, kao odgovor na nepoštovanje demokratskih načela, protiv sedam osoba iz Venezuele koje obnašaju javne dužnosti uvesti sankcije u vidu restriktivnih mjera kao što su zabrana putovanja i zamrzavanje imovine;
- E. budući da nedavni događaji u Venezueli dovode do daljnje polarizacije i pogoršanja stanja ljudskih prava, demokracije i vladavine prava; budući da se Venezuela suočava s dosad nezabilježenom političkom, socijalnom, ekonomskom i humanitarnom krizom koja dovodi do brojnih smrtnih slučajeva;
1. snažno odbacuje odluku međunarodno nepriznate Nacionalne ustavotvorne skupštine koju je potvrdilo Državno izborno povjerenstvo da se prijevremeni predsjednički izbori održe 20. svibnja 2018.; poziva na njihovu hitnu obustavu do uspostave neophodnih uvjeta za održavanje vjerodostojnih, transparentnih i uključivih izbora;
2. ustraje u tome da će EU priznati samo izbore na temelju provedivog izbornog rasporeda, dogovorenog u kontekstu nacionalnog dijaloga sa svim relevantnim dionicima i političkim strankama, uz poštovanje ravnopravnih, pravednih i transparentnih uvjeta za sudjelovanje, uključujući ukidanje zabrane za političke protivnike, oslobođenje političkih zatvorenika, uravnotežen sastav nepristranog Državnog izbornog povjerenstva i postojanje dostačnih jamstava, zajedno s neovisnim međunarodnim promatračima;
3. poziva da se odmah raspišu izbori koji ispunjavaju sve međunarodne standarde, u potpunosti u skladu s kriterijima OAS-a; naglašava da legitimna vlada koja proizlazi iz takvih izbora mora prionuti hitnom rješavanju trenutačne gospodarske i socijalne krize u Venezueli i raditi na nacionalnom pomirenju u zemlji;
4. poziva i vladu i oporbu da bez daljnje odgode usvoje makroekonomski stabilizacijski plan zajedno s međunarodnim finansijskim institucijama kako bi se premostili brojni izazovi s kojima se zemlja suočava, primjerice humanitarna kriza prouzročena hiperinflacijom i manjkom osnovnih potrepština i lijekova; ponovno poziva vladu Venezuele da dopusti ulazak humanitarne pomoći u zemlju;
5. podsjeća da u postojećim okolnostima Europski parlament ne može priznati izbore koji su rezultat tog nezakonitog postupka; u tom pogledu poziva Europsku uniju, OAS i Skupinu iz Lime da djeluju ujedinjeno i usklađeno;
6. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za varnske poslove i sigurnosnu politiku, vladu i Nacionalnoj skupštini Bolivarijanske Republike Venezuele, Europsko-latinskoameričkoj parlamentarnoj skupštini i glavnom tajniku Organizacije američkih država.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0200

Kohezijska politika i tematski cilj „Promicanje održivog prometa i uklanjanje uskih grla u infrastrukturi ključnih mreža”

Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o provedbi o kohezijskoj politici i tematskom cilju „promicanje održivog prometa i uklanjanje uskih grla u infrastrukturi ključnih mreža” – članak 9. stavak 7. Uredbe o zajedničkim odredbama (2017/2285(INI))

(2020/C 41/05)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir kohezijsku politiku i tematski cilj „promicanje održivog prometa i uklanjanje uskih grla u infrastrukturi ključnih mreža” – članak 9. stavak 7. Uredbe o zajedničkim odredbama (EU) br. 1303/2013⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu o zajedničkim odredbama, članak 37. o finansijskim instrumentima koji se podupiru u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1301/2013 o Europskom fondu za regionalni razvoj, članak 5. stavak 7. o promicanju održivog prometa i otklanjanju uskih grla u infrastrukturnama glavnih mreža⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1300/2013 o Kohezijskom fondu, članak 4. točku (d) o promicanju održivog prometa i otklanjanju uskih grla u infrastrukturnama glavnih mreža⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1315/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o smjernicama Unije za razvoj transeuropske prometne mreže i stavljanju izvan snage Odluke br. 661/2010/EU⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1316/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi Instrumenta za povezivanje Europe, izmjeni Uredbe (EU) br. 913/2010 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 680/2007 i (EZ) br. 67/2010.⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Odluku br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta” Tekst značajan za EGP⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. ožujka 2018. o „regijama koje zaostaju u EU-u”⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. srpnja 2017. o promicanju kohezije i razvoja u najudaljenijim regijama Unije: primjena članka 349. UFEU-a⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 320.

⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 289.

⁽³⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 281.

⁽⁴⁾ SL L 348, 20.12.2013., str. 1.

⁽⁵⁾ SL L 348, 20.12.2013., str. 129.

⁽⁶⁾ SL L 354, 28.12.2013., str. 171.

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0067.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0316.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 18. svibnja 2017. o pravoj kombinaciji financiranja za europske regije: uravnotežena primjena finansijskih instrumenata i bespovratnih sredstava u kohezijskoj politici EU-a⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. rujna 2015. o provedbi Bijele knjige o prometu iz 2011.: razmatranje aktualnog stanja i put naprijed prema održivoj mobilnosti⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. travnja 2009. o Zelenoj knjizi o budućnosti politike TEN-T-a⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir Sedmo izvješće Komisije o gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji od 9. listopada 2017. naslovljeno „Moja regija, moja Europa, naša budućnost“ (COM(2017)0583),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 6. veljače 2018. naslovljenu „Vjerodostojna perspektiva proširenja i pojačana suradnja EU-a sa zapadnim Balkanom“ (COM(2018)0065),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. listopada 2017. naslovljenu „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo s najudaljenijim regijama EU-a“ (COM(2017)0623),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. rujna 2017. naslovljenu „Poticanje rasta i kohezije u graničnim regijama EU-a“ (COM(2017)0534),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 17. prosinca 2013. naslovljenu „Zajedno prema konkurentnoj gradskoj mobilnosti s učinkovitim iskorištanjem resursa“ (COM(2013)0913),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 8. ožujka 2011. naslovljenu „Plan za prijelaz na konkurentno gospodarstvo s niskom razinom emisija ugljika 2050.“ (COM(2011)0112),
- uzimajući u obzir Bijelu knjigu Komisije od 28. ožujka 2011. naslovljenu „Plan za jedinstveni europski prometni prostor – ususret konkurentnom prometnom sustavu u kojem se učinkovito gospodari resursima“ (COM(2011)0144),
- uzimajući u obzir Zelenu knjigu Komisije od 4. veljače 2009. naslovljenu „TEN-T: Pregled politike – ususret bolje integriranoj transeuropskoj prometnoj mreži koja služi zajedničkoj prometnoj politici“ (COM(2009)0044),
- uzimajući u obzir objedinjeno izvješće Komisije iz kolovoza 2016. naslovljeno „Program rada 1: ex post evaluacija programa kohezijske politike 2007.–2013. s naglaskom na Europskom fondu za regionalni razvoj (EFRR) i Kohezijskom fondu (KF)“,
- uzimajući u obzir objedinjeno izvješće Komisije iz lipnja 2016. naslovljeno „Trendovi regionalnog razvoja u EU-u – Program rada 1: ex post evaluacija programa kohezijske politike 2007.–2013. s naglaskom na Europskom fondu za regionalni razvoj (EFRR) i Kohezijskom fondu (KF)“,

⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0222.

⁽¹⁰⁾ SL C 316, 22.9.2017., str. 155.

⁽¹¹⁾ SL C 184 E, 8.7.2010., str. 35.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir završno izvješće Komisije iz svibnja 2016. naslovljeno „Program rada 5: ex post evaluacija programa kohezijske politike 2007.–2013. s naglaskom na Europskom fondu za regionalni razvoj (EFRR) i Kohezijskom fondu (KF)”,
 - uzimajući u obzir Radni dokument službi Komisije od 10. travnja 2017. „Konkurentnost u regijama s niskim prihodima i slabim rastom: izvješće o regijama koje zaostaju” (SWD(2017)0132),
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 4. svibnja 2010. naslovljenu „Savjetovanje o budućoj politici transeuropske prometne mreže” (COM(2010)0212),
 - uzimajući u obzir izvješće Europske agencije za okoliš „Usklađeni inventar stakleničkih plinova Europske unije: službene procjene emisija stakleničkih plinova za 2016.”,
 - uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Svijet se mijenja, a s njime i promet” koju je naručila Glavna uprava Parlamenta za unutarnju politiku, Resorni odjel B: Strukturna i kohezijska politika, ožujak 2016.,
 - uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Budućnost prometne infrastrukture EU-a” koju je naručila Glavna uprava Parlamenta za unutarnju politiku, Resorni odjel B: Strukturna i kohezijska politika, siječanj 2010.,
 - uzimajući u obzir statistički dokument Eurostata iz 2016. naslovjen „Pokazatelji u području energetike, prometa i okoliša – izdanje iz 2016.”,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika, kao i članak 1. stavak 1. točku (e) te Prilog III. Odluci Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku odobrenja izrade izvješća o vlastitoj inicijativi,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za regionalni razvoj i mišljenje Odbora za promet i turizam (A8-0136/2018),
- A. budući da su u sklopu tematske koncentracije, čiji je cilj povećati djelotvornost europskih strukturalnih i investicijskih fondova (fondovi ESI) i podržati napore koje regije ulažu u provedbu strategije Europa 2020., ulaganja u okviru tematskog cilja br. 7 promišljeno usredotočena na povećanje kvalitete prometne infrastrukture, uključujući učinkovitu uporabu postojeće infrastrukture;
- B. budući da se s pomoću KF-a i EFRR-a pruža potpora i za razvoj mreže TEN-T i regionalne i lokalne prometne infrastrukture koja nije obuhvaćena mrežom TEN-T, naročito u slabije razvijenim državama članicama i regijama gdje je potrebno uložiti još puno napora u uspostavljanje veza koje nedostaju, uklanjanje uskih grla i modernizaciju željezničkih vozila;
- C. budući da su sektor prometa i s njime povezana infrastruktura odlučujući i temeljni čimbenik za razvoj svake zemlje, kao i za dobrobit stanovnika država članica, zbog čega je prometni sektor i dalje ključno područje ulaganja koje doprinosi rastu, konkurenčnosti i razvoju poticanjem gospodarskog potencijala svih regija EU-a, čime se jača ekonomska i socijalna kohezija i podupire unutarnje tržište, a time i omogućuje kohezija, integracija i socijalno-gospodarska uključenost, rješava problem neravnoteže među regijama, omogućuje pristup uslugama i sposobljavanju u najudaljenijim regijama koje su trenutačno u opasnosti od depopulacije te jačaju mreže za pokretanje i razvoj poslovanja;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- D. budući da je u razdoblju 2007. –2013. u prometnu infrastrukturu uložena 81 milijarda eura, odnosno gotovo trećina (31 %) fondova ESI; budući da je najjači pozitivni učinak ulaganja u prometnu infrastrukturu EU-a posebno i konkretnije vidljiv u srednjoj i istočnoj Europi gdje je dodijeljeno 69 % ukupnih sredstava za financiranje sektora prometa;

 - E. budući da je Višegodišnji finansijski okvir za razdoblje 2014. –2020. obilježen povećanjem proračuna fondova ESI i Instrumenta za povezivanje Europe (CEF); budući da unatoč negativnim učincima nedavne gospodarske i finansijske krize te kašnjenju pri provedbi programskog razdoblja nema većeg utjecaja na ulaganja u promet; budući da su ulaganja u prometnu infrastrukturu EU-a jedna od politika kojom se ostvaruje najveća dodana vrijednost EU-a s obzirom na učinke prelijevanja, među ostalim, na jedinstvenom tržištu, čime praktično sve države članice ostvaruju neto korist od ulaganja;

 - F. budući da uspješni cestovni, željeznički i lučki projekti koji se podržavaju iz proračuna EU-a doprinose gospodarstvu, rastu, industriji, izvozu, turizmu, trgovini, stvaranju radnih mjeseta, oživljavanju regija i zaustavljanju trendova depopulacije; budući da postoje primjeri dodane vrijednosti EU-a kao što su: modernizacija željezničke pruge E30/C-E30 od Krakowa do Rzeszowa u Poljskoj, željeznička pruga od Sofije do Plovdiva u Bugarskoj, željeznički tunel (moduli 5 i 6) u Leipzigu u Njemačkoj, modernizacija tračnica od Votica do Benešova u Pragu u Češkoj Republici, obnova stjecišta Ūlemiste u Tallinnu u Estoniji, obnova nacionalne ceste DN6 od Alexandrije do Craiove u Rumunjskoj, brza željeznica Madrid-Valencia-Murcia u Španjolskoj, završetak autoceste Trakiya od Sofije do luke Burgas na Crnom moru, linija metroa br. 4 u Budimpešti u Mađarskoj, linije metroa u Sofiji u Bugarskoj i mnogi drugi;

 - G. budući da su TEN-T i prometna infrastruktura, kao što su ceste, brze željeznice te plovni i zračni putovi, prioriteti EU-a, i ako bi europska ulaganja zaostajala, ta bi se praznina mogla popuniti povećanim izravnim stranim ulaganjima koja bi dovela do premještanja dobiti, poreza i mogućnosti zapošljavanja izvan EU-a, čime bi se možda povećala ovisnost i makroekonomska nestabilnost regija; budući da bi takav postupak dugoročno ugrozio regionalnu prisutnost i politike Unije te bi doveo do fragmentacije i nejednakosti;

 - H. budući da razvoj koridora osnovne mreže obuhvaća niz sastavnica kao što su infrastruktura za alternativna goriva (oprema za punjenje) te inteligentni i inovativni prometni sustavi i da ima presudnu ulogu u omogućavanju dekarbonizacije prometnog sustava kao cjeline;

 - I. budući da su pametne, budućim promjenama prilagođene, održive i potpuno međupovezane prometne, energetske i digitalne mreže nužan preduvjet za dovršetak i neometano funkcioniranje jedinstvenog europskog tržišta i povezivanje Europe sa svjetskim tržištem; budući da su to istinske žile kucavice za rast gospodarske produktivnosti EU-a, teritorijalnu koheziju i dobrobit njegovih građana;

 - J. budući da će se integriranjim pristupom ulaganjima u prometnu infrastrukturu ukloniti uska grla, poboljšati multimodalna povezanost i povećati ulaganja u prelazak s cestovnog na željeznički promet, kao i u ekološki prihvatljiva vozila, kao što su primjerice električna vozila, te u željezničke i plovne putove; budući da će to dovesti do diversifikacije izvora energije u prometu i ekološki prihvatljivijih prometnih mreža, čime će se smanjiti emisije stakleničkih plinova, poboljšati kakvoća zraka i poticati daljnje djelovanje u borbi protiv klimatskih promjena;

 - K. budući da je promet važna sastavnica politike EU-a u području energetike i klime te budući da se ciljevi EU-a u pogledu minimalnog udjela energije iz obnovljivih izvora i ciljevi za smanjenje emisija stakleničkih plinova ne mogu postići bez znatnog doprinosa prometnog sektora;
-
1. ističe da bi CEF, KF i EFRR u idućem programskom razdoblju i dalje trebali biti osnovni izvori EU-a za ulaganja u prometnu infrastrukturu u okviru tematskog cilja „promicanje održivog prometa i uklanjanje uskih grla u infrastrukturi ključnih mreža”; preduže da bi, s obzirom na visoku europsku dodanu vrijednost i opsežne učinke prelijevanja koji se ostvaruju, ti izvori financiranja trebala ostati dostupni i da bi se iz njih trebali uravnoteženo pokrivati troškovi za sve države članice i regije EU-a kako bi se doprinijelo provedbi kohezijske politike EU-a;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

2. napominje da bi logika intervencije koja je u osnovi ulaganja EU-a u prometnu infrastrukturu trebala ostati uravnotežena kombinacija izvora kojima se upravlja na središnjoj razini i onih za koje je upravljanje podijeljeno kako bi se odgovorilo na potrebe politike i potrebe za financiranjem; podsjeća da je cilj CEF-a na središnjoj razini rješiti pitanje osnovnih koridora TEN-T koji su prioritet cijelog EU-a, uključujući aspekte sigurnosti, tehnoloških inovacija i okoliša; također podsjeća na to da EFRR i KF imaju jaku regionalnu dimenziju koja odgovara lokalnoj potražnji (gradska i prigradska područja) i regionalnim posebnostima; ističe da se njima preko sekundarnih i tercijarnih čvorova i multimodalnih terminala podupire povezivost s TEN-T-om i mobilnost (sveobuhvatna mreža TEN-T); u tom kontekstu ističe da relevantne proračunske omotnice za tri izvora financiranja treba ojačati na uravnotežen način kako bi se izbjegla asimetrična raspodjela ulaganja među razinama; poziva Komisiju da omogući pojednostavljene, pravovremene i fleksibilne postupke prijenosa sredstava među regijama, operativnim programima i osima programa u okviru fondova ESI kako bi se na odgovarajući način reagiralo na promjenjivu gospodarsku stvarnost i regionalnu potražnju;

3. smatra da treba definirati ulogu dodatnih izvora kao što je Europski fond za strateška ulaganja (EFSU) i finansijskih instrumenata s obzirom na njihovu komplementarnost s EFRR-om i KF-om te njihovu dodatnost u odnosu na operacije kreditiranja koje poduzima EIB; napominje da je mehanizam za mješovito financiranje za promet u okviru CEF-a za 2017 osmišljen i za jačanje tih sinergija, no potrebna je razmijena najboljih praksi među državama članicama i daljnja potpora za kapacitete; u tom pogledu ističe da bi EFSU trebao služiti kao platforma za javno-privatna partnerstva pri usklađivanju finansijskih instrumenata s privatnim ulaganjima i nacionalnim/regionalnim financiranjem na razini projekta; napominje da bi unovčive infrastrukturne projekte ponajprije trebalo podržavati zajmovima, jamstvima EU-a ili mješovitim financiranjem, osim financiranja iz EFRR-a, KF-a ili CEF-a; međutim smatra da bi bespovratna sredstva i dalje trebala biti glavni finansijski izvor ulaganja za financiranje održivog javnog prijevoza;

4. napominje da infrastruktura zahtijeva objektivno *ex ante* kvantificiranje potražnje i budućih potreba prije određivanja proračuna i načina pružanja potpore; ističe da bi u okviru ciljeva povezanih s ključnom mrežnom infrastrukturom trebalo biti moguće razmotriti postojeću potražnju na odgovarajućoj teritorijalnoj razini s pomoću kriterija prihvatljivosti za EFRR i KF; također napominje da modeliranje transeuropske, regionalne i lokalne prometne mreže može učinkovito pokazati gdje bi se ulaganjem najbolje postigla europska dodana vrijednost;

5. poziva Komisiju da u cilju promicanja održivog prometa i uklanjanja uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama sastavi popis kriterija prihvatljivosti, kojima se bolje izražavaju lokalne i regionalne potrebe u pogledu prometne infrastrukture, kako bi se lakše utvrdila ukupna omotnica za promet, potrebna ulaganja i prioriteti; napominje da je kao osnovu važno uzeti visokokvalitetne, pouzdane, ažurirane, strukturirane i dostupne podatke iz pregleda stanja u prometu u EU-u; nadalje napominje da taj popis može obuhvaćati pitanja kao što su multimodalna povezivost, lokalne i regionalne posebnosti, dostupnost alternativnih načina prijevoza, cestovna i željeznička sigurnost i utjecaj na okoliš;

6. prima na znanje potrebu da se ulaganja u prometnu infrastrukturu preko EFRR-a, CEF-a i KF-a intenzivnije usmjere na veća integrirana ulaganja u osnovnu prometnu infrastrukturu u slabije razvijenim regijama, kao i u planinskim, udaljenim i teško pristupačnim najudaljenijim regijama te u regijama čiji je broj stanovnika u padu, nakon što se odgovarajućom analizom troškova i koristi odredi dodana vrijednost za EU, te prima na znanje potrebu za poboljšanjem rada na multimodalnoj povezivosti; ističe da je poboljšanje pristupačnosti tih regija preduvjet za gospodarski razvoj; poziva Komisiju i države članice da javnim savjetovanjem prije provedbe projekta potaknu aktivnije sudjelovanje javnog sektora u prometnim rješenjima na nacionalnoj, regionalnoj, ali i na razini lokalnih/gradskih i ruralnih područja u cilju osmišljavanja optimalnih prometnih ulaganja;

7. napominje da su za održive inovacije u prometu potrebne sinergije i aditivnost među trima glavnim instrumentima, a to su fondovi ESI, CEF te Obzor 2020. i njegov nasljednik;

8. poziva na povećanje potpore iz EFRR-a za europsku teritorijalnu suradnju preko dodatnih sredstava, s naglaskom na ključnim ulaganjima u održivu prometnu infrastrukturu (kao što su prekogranični plovni putovi, luke, mostovi, željeznicne, međusobno povezivanje različitih oblika prijevoza i terminala itd.); shvaća da je potrebno usredotočiti se na povezivost u prekograničnim regijama, među ostalim i na vanjskim granicama EU-a, na pružanje savjetodavne pomoći i izgradnju kapaciteta na razini projekta; poziva na uklanjanje prepreka kako bi se olakšala ulaganja, a posebno prekogranična ulaganja (u plovne putove te željeznički i cestovni promet), i omogućio pristup vanjskim tržištima;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

9. poziva na uklanjanje prometnih infrastrukturnih nedostataka povezanih sa zapadnim Balkanom u pogledu integriranih prometnih projekata usredotočavanjem na daljnja ulaganja u povezivost i na rješavanje problema prometnih uskih grla, posebno s obzirom na komunikaciju Komisije o europskoj perspektivi zapadnog Balkana; u tom kontekstu podsjeća na važnost europske teritorijalne suradnje i makroregionalnih strategija za integrirane projekte u području prometa te istodobno prima na znanje potrebu za boljom koordinacijom prometnih planova i projekata radi uklanjanja prometnih nedostataka, primjerice povezanih sa zapadnim Balkanom; u tom kontekstu nadalje podsjeća da su morske luke i vodni putovi vrlo često prekogranične naravi i da bi trebali imati koristi od jednakе stope sufinanciranja kao i prekogranični željeznički i cestovni projekti;

10. ističe da je u kohezijsku politiku potrebno uključiti zaštitu klime u vezi s ciljem održivog prijevoza, čime bi se nastojali ostvariti ciljevi EU-a u pogledu smanjenja emisija CO₂; traži od Komisije da zahtijeva od država članica da u postupke odlučivanja i planiranja projekata prihvatljivih za financiranje uključe zakonodavstvo EU-a u području okoliša, posebno projekt Natura 2000, strateške evaluacije okoliša, procjenu učinka na okoliš, kvalitetu zraka, Okvirnu direktivu o vodama, direktive o staništima i pticama te Mechanizam izvješćivanja o prometu i okolišu Europske agencije za okoliš;

11. ističe da bi trebalo bolje podržati promicanje upravljanja pametnim prometom, među ostalim digitalizacijom, tako što će se učinkovitije koristiti postojeća infrastruktura i promet preusmjeravati na razdoblja smanjenog opterećenja;

12. poziva na uspostavu adekvatne i ambiciozne zajedničke europske prometne politike koja se temelji na okviru financiranja integriranim i koordiniranim s instrumentima EU-a za promet; smatra da tematsku koncentraciju treba očuvati kako bi se omogućilo pojednostavljenje i sinergije među različitim izvorima financiranja na razini projekta; predlaže stvaranje jedinstvenog skupa pravila za sve izvore financiranja povezane sa svim tematskim ciljevima; smatra da treba pojednostaviti, standardizirati i ubrzati javnu nabavu i postupke usklajivanja s pravilima o državnoj potpori;

13. poziva Komisiju i države članice da nastave sufinancirati projekte u sljedećem programskom razdoblju u skladu s načelom „iskoristi ili izgubi“;

14. pozdravlja rad instrumenta za zajedničku pomoć pri potpori projektima u europskim regijama (JASPERS), Europskog centra znanja za javno-privatna partnerstva (EPEC) i Europskog savjetodavnog centra za ulaganja (ESCU); očekuje, međutim, da se u okviru operacija Grupe EIB-a u sektoru prometne infrastrukture unutar EU-a znatno više sredstava izdvoji za pružanje sveobuhvatne savjetodavne pomoći lokalnim, regionalnim i nacionalnim tijelima u ranjoj fazi identifikacije i predprocjene projekata koji imaju dodanu vrijednost EU-a;

15. poziva Komisiju da u okviru nove uredbe (uredbi) o kohezijskoj politici nakon 2020. predloži veća izdvajanja sredstava za građe dove kako bi oni podnosiли zajedničke zahteve u pogledu infrastrukture ili tehnologije kojom bi se doprinijelo dekarbonizaciji gradskog prijevoza i smanjenju onečišćenja zraka iz cestovnih vozila;

16. u skladu s Izjavom iz Vallette o sigurnosti na cestama podupire dodjelu odgovarajućih sredstava za istraživanja, programe i projekte kojima se promiče sigurnost na cestama u Europi;

17. ističe potrebu za osiguravanjem resursa za podržavanje održive gradske mobilnosti, razvoja inteligentnih prometnih sustava, projekata za bicikliste i pješake te poboljšanja dostupnosti prijevoza za osobe s invaliditetom;

18. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Odboru regija, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te vladama i nacionalnim i regionalnim parlamentima država članica.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0201

Zaštita djece migranata

Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o zaštiti djece migranata (2018/2666(RSP))

(2020/C 41/06)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 12. travnja 2017. o zaštiti djece migranata (COM(2017)0211),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 8. lipnja 2017. o zaštiti djece migranata,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta,
- uzimajući u obzir rezoluciju Opće skupštine UN-a od 19. rujna 2016. naslovljenu „Deklaracija iz New Yorka o izbjeglicama i migrantima“⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir stavak 44. Opće napomene br. 21 Odbora UN-a za prava djeteta (2017.) o djeci na ulici od 21. lipnja 2017. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir smjernice EU-a od 6. ožujka 2017. za promicanje i zaštitu prava djeteta: „Ne zaboravimo nijedno dijete“,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. studenoga 2014. o 25. obljetnici Konvencije UN-a o pravima djeteta ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. travnja 2016. o situaciji na Sredozemlju i potrebi za cjelovitim pristupom EU-a migrancijskim ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 12. rujna 2017. o Prijedlogu odluke Vijeća o sklapanju, od strane Europske unije, Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir presudu Suda Europske unije od 12. travnja 2018. u predmetu C-550/16, *A i S protiv Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie* ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir pitanje Komisije o zaštiti djece migranata (O-000031/2018 – B8-0016/2018),
- uzimajući u obzir članak 128. stavak 5. i članak 123. stavak 2. Poslovnika,

⁽¹⁾ Rezolucija UN-a A/RES/71/1, http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/71/1

⁽²⁾ <https://www.streetchildrenresources.org/resources/general-comment-no-21-2017-on-children-in-street-situations/>

⁽³⁾ SL C 289, 9.8.2016., str. 57.

⁽⁴⁾ SL C 58, 15.2.2018., str. 9.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0329.

⁽⁶⁾ ECLI:EU:C:2018:248.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- A. budući da je prema podacima UNICEF-a oko 5,4 milijuna djece migranata u Europi⁽⁷⁾; budući da je prema posljednjim brojkama UNHCR-a 2017. u Grčku, Italiju, Španjolsku i Bugarsku stiglo 32 039 djece; budući da je 46 % te djece bilo bez pravnje ili razdvojeno od obitelji, a preostalih 54 % stiglo je u pravnji roditelja ili drugih skrbnika; budući da je 1. rujna 2016. diljem devet država članica u pritvoru bilo 821 dijete; budući da većina država članica ne pruža i sustavno ne prikuplja podatke o djeci u imigracijskom pritvoru⁽⁸⁾;

 - B. budući da se godinu dana nakon objave Komunikacije Komisije od 12. travnja 2017. o zaštiti djece migranata države članice još uvijek suočavaju s izazovima u provedbi njezinih preporuka;

 - C. budući da nedostatak pouzdanih informacija, dugotrajan postupak spajanja obitelji i imenovanja skrbnika, zajedno sa strahom od pritvora, vraćanja ili premještanja, rezultira bijegom djece, što ih izlaže trgovaniju ljudima, nasilju i iskorištavanju;

 - D. budući da nedostatak službi za zaštitu djece i aktivnosti za djecu u prihvatnim centrima imaju štetan utjecaj na mentalno združljje djeteta;

 - E. budući da se u Povelji o temeljnim pravima Europske unije i Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta zahtijeva da primarni cilj svakog djelovanja koje se odnosi na djecu mora biti zaštita onoga što je najboljem interesu djeteta;

 - F. budući da prema nedavnim komparativnim istraživanjima⁽⁹⁾ države članice integriraju djecu tražitelje azila u škole različitim brzinama, a u nekim slučajevima i nakon više od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva za azil, a starija se djeca pritom suočavaju s posebnim problemima;

 - G. budući da je u skladu s Izvješćem o bazama podataka o azilu za 2016. pristup postupcima azila često problematičan i može rezultirati znatnim kašnjenjima⁽¹⁰⁾;

 - H. budući da se određene države članice i dalje suočavaju s izazovima u pogledu procjene dobi i zaštite djece koja ne traže azil;

 - I. budući da se u nedavnom izvješću Međunarodne organizacije za migracije o dolascima seksualno iskorištavanih migranata procjenjuje da je 80 % djevojčica koje dolaze iz Nigerije preko središnje sredozemne rute, a čiji je broj porastao s 1 454 u 2014. na 11 009 u 2016., moguća žrtva trgovine ljudima u svrhu seksualnog iskorištavanja; budući da države članice imaju poteškoća u utvrđivanju i podupiranju djevojčica žrtava trgovine ljudima i seksualnog iskorištavanja;

 - J. budući da je apatridnost djece veliki izazov za ljudska prava, a utječe i na kašnjenja u postupku za određivanje statusa djece u Europskoj uniji, čime se djeci uskraćuje pristup osnovnim uslugama i pravima;

 1. ističe da sva djeca, bez obzira na njihov migracijski ili izbjeglički status, prije svega imaju pravo uživati sva prava sadržana u Konvenciji UN-a o pravima djeteta;

 2. čvrsto vjeruje da bi Komisija trebala pomagati državama članicama u donošenju i ispravnoj provedbi sveobuhvatnog pristupa utemeljenog na pravima u okviru svih politika koje se odnose na djecu;
-
- ⁽⁷⁾ https://www.unicef.org/publications/files/Uprooted_growing_crisis_for_refugee_and_migrant_children.pdf
- ⁽⁸⁾ <http://fra.europa.eu/en/publication/2017/child-migrant-detention>
- ⁽⁹⁾ Inicijativa # Backtoschool! Globalnog progresivnog foruma, Skupine za migracijsku politiku i mreže europskih politika SIRIUS, www.globalprogressiveforum.org/backtoschool
- ⁽¹⁰⁾ Izvješće o bazama podataka o azilu za 2016. (str. 3.).

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

3. naglašava važnost izgradnje pojedinačnog plana na temelju potreba i ostalih specifičnih ranjivosti svakog djeteta, uzimajući u obzir činjenicu da dječja kvaliteta života i dobrobit zahtijevaju i ranu integraciju, sustav potpore zajednice i priliku da dijete ostvari svoj puni potencijal; smatra da se takav pristup također pokazao učinkovitim u sprečavanju nestanaka djece;

4. poziva države članice da provedu načelo najboljeg interesa djeteta za sve odluke koje se odnose na djecu, neovisno o njihovu statusu;

5. naglašava da bi sve potrebne informacije o dječjim pravima, postupcima i mogućnostima zaštite trebale biti dostupne djeci na način koji im je prilagođen i kojim se uzima u obzir njihov spol te da bi trebale biti na jeziku koji razumiju; poziva Europski potporni ured za azil da pomaže državama članicama da pripreme odgovarajući materijal namijenjen informiranju djece nakon njihova prihvata;

6. poziva države članice da ubrzaju postupke za imenovanje skrbičnika ili privremenih skrbičnika za djecu bez pratnje nakon njihova dolaska;

7. poziva države članice da osiguraju da sva djeca odmah nakon dolaska imaju pristup službenicima odgovornima za zaštitu djece, uključujući u centrima za prihvat i registraciju i objektima smještaja te na mjestima graničnih prijelaza;

8. poziva države članice da zajamče da sva djeca, a posebno djeca bez pratnje, imaju pristup dostojnom smještaju i zdravstvenoj skrbi i da osiguraju potpun pristup formalnom i uključivom obrazovanju pod istim uvjetima kao i za djecu iz zemlje domaćine, uključujući pripremne aktivnosti kao što su satovi jezika, kako bi se osiguralo da se djeca integriraju u društvo zemlje domaćina tijekom cijelog trajanja njihove prisutnosti na području države članice;

9. podsjeća na to da djeca bez pratnje trebaju biti smještena u odvojenim objektima od odraslih kako bi se izbjegao svaki rizik od nasilja i seksualnog zlostavljanja;

10. poziva da se prednost da premještaju preostale djece bez pratnje iz Grčke i Italije koja ispunjavaju uvjete iz odluka EU-a o premještaju; poziva da se osnuju strukture u okviru kojih će se nastaviti s premještanjem djece iz država članica dolaska kada je to u njihovu najboljem interesu;

11. prima na znanje ključnu ulogu lokalnih i regionalnih vlasti, koje su na čelu prihvata i integracije djece migranata, unatoč ograničenim sredstvima; poziva države članice na izgradnju kapaciteta i dodjelu odgovarajućih sredstava za prihvat djece migranata, posebice djece bez pratnje;

12. poziva države članice da dodijele odgovarajuća i kontinuirana financijska sredstva i podršku lokalnim i regionalnim vlastima te da zajamče pristup europskim izvorima financiranja poput Fonda za azil, migracije i integraciju;

13. poziva države članice da bez daljnje odgode nastave sa svim tekućim postupcima spajanja obitelji;

14. naglašava da se djecu ne smije stavljati u pritvor zbog imigracije i poziva države članice da za svu djecu i obitelji s djecom tijekom obrade njihovog imigracijskog statusa osiguraju smještaj izvan zatvora i u okviru zajednice;

15. smatra da bi Komisija trebala pokrenuti postupke radi utvrđivanja povrede protiv država članica u slučajevima dugotrajnog i sustavnog imigracijskog pritvora djece i njihovih obitelji kako bi se osiguralo poštovanje temeljnih prava djeteta;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

16. naglašava potrebu da države članice hitno ulože u psihološku i psihijatrijsku potporu i rehabilitaciju u svrhu rješavanja pitanja mentalnog zdravlja djece;

17. naglašava važnost uspostave snažnog sustava za identifikaciju i registraciju na temelju najboljih interesa djeteta, kako bi se osiguralo da su djeca obuhvaćena nacionalnim sustavima zaštite te da u njima ostaju, uz pristup usmjeren na djecu u cijelom postupku i potpuno u skladu s Konvencijom UN-a o pravima djeteta; naglašava da se države članice ne koriste prisilom za uzimanje biometrijskih podataka djece;

18. poziva države članice da razmjenjuju najbolje prakse o postupcima procjene dobi s ciljem utvrđivanja visokih standarda za te postupke diljem EU-a; naglašava da bi se zdravstveni pregledi djece trebali provoditi na neinvazivnim načinim kojim se poštuje dostoještvo djeteta;

19. nadalje, poziva države članice da pojačaju napore i prekograničnu suradnju između tijela nadležnih za izvršavanje zakona i tijela za zaštitu djeteta te da pronađu i zaštite nestalu djecu, istodobno osiguravajući da je najbolji interes djeteta uvijek na prvom mjestu;

20. žali zbog stalne i raširene pojave apatridnosti djece; poziva EU i njegove države članice da osiguraju da se u okviru nacionalnog prava pitanju apatridnosti djece pristupi na odgovarajući način u punom skladu s člankom 7. Konvencije UN-a o pravima djeteta;

21. prima na znanje napredak koji su države članice i Komisija postigle u pogledu Europske mreže ustanova za skrbništvo te poziva države članice da tu mrežu podrže;

22. ističe da osobe koje rade s djecom ne smiju imati potvrđena kaznena djela u kaznenoj evidenciji, a posebno kad je riječ o kaznenim djelima ili prekršajima povezanim s djecom; poziva države članice da osiguraju trajno i odgovarajuće osposobljavanje u vezi s pravima i potrebama maloljetnika bez pratnje, uključujući o bilo kojim primjenjivim standardima zaštite djece;

23. poziva države članice da pojačaju napore, uključujući prekograničnu suradnju, za identifikaciju djece žrtava trgovine ljudima, zlostavljanja i svih oblika iskorištavanja te da za svu djecu žrtve osiguraju jednak pristup službama za potporu žrtvama; uviđa da postoji poseban problem u pogledu iskorištavanja djevojčica za prostituciju;

24. ističe da bi se otvaranjem novih sigurnih i zakonitih ruta državama članicama i Uniji omogućilo da na bolji način riješe pitanje potreba zaštite, posebno djece, i da naruše poslovni model krijumčara;

25. prima na znanje humanitarni doprinos brojnih nacionalnih i europskih nevladinih organizacija, uključujući one koje su provode operacije traganja i spašavanja, u cilju ostvarenja najboljih interesa djeteta;

26. poziva države članice da hitno pojačaju napore kako bi zajedno rješavale različite oblike organiziranog kriminala, uključujući trgovanje djecom, da se bore protiv nekažnjavanja te da se pobrinu da se počinitelji takvih zločina, bilo da su građani EU-a ili ne, što prije kazneno progone;

27. smatra da prava djece migranata trebaju biti prioritet u proračunskom razdoblju nakon 2020., u duhu Komunikacije Komisije iz 2017. o zaštiti djece migranata, ciljeva održivog razvoja, i priručnika Komisije za korištenje fondova EU-a za integraciju osoba migrantskog podrijetla;

28. poziva države članice da pojačaju prekograničnu suradnju, razmjenu informacija i koordinaciju među različitim službama u državama članicama, kako bi se popunile praznine i uspostavili odgovarajući, a ne rascjepkani, sustavi za zaštitu djece;

29. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i potpredsjednicima Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0202

Globalna zabrana ispitivanja na životinjama u kozmetičke svrhe

Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o globalnoj zabrani ispitivanja na životinjama u kozmetičke svrhe (2017/2922(RSP))

(2020/C 41/07)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o kozmetičkim proizvodima (¹) (Uredba o kozmetičkim proizvodima),
- uzimajući u obzir članak 13. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 11. ožujka 2013. o ispitivanjima na životinjama i zabrani stavljanja na tržiste te trenutačnom stanju u odnosu na alternativne metode u području kozmetičke industrije (COM(2013)0135),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 19. rujna 2016. o razvoju, potvrđivanju i pravnom prihvaćanju alternativnih metoda umjesto ispitivanja na životinjama u području kozmetičke industrije (2013.–2015.) (COM(2016)0599),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 3. lipnja 2015. o europskoj građanskoj inicijativi „Ne vivisekciji“ (C(2015)3773),
- uzimajući u obzir presudu Suda Europske unije od 21. rujna 2016. u predmetu C-592/14 (²),
- uzimajući u obzir Posebno istraživanje Eurobarometra br. 442 iz ožujka 2016. pod naslovom „Stavovi Euopljana prema dobrobiti životinja“,
- uzimajući u obzir studiju iz siječnja 2017. pod naslovom „Animal Welfare in the European Union“ (Dobrobit životinja u Europskoj uniji), koju je naručio Odbor za predstavke,
- uzimajući u obzir pitanje upućeno Vijeću o globalnoj zabrani ispitivanja na životinjama u kozmetičke svrhe (O-000040/2018-B8-0017/2018),
- uzimajući u obzir pitanje upućeno Komisiji o globalnoj zabrani ispitivanja na životinje u kozmetičke svrhe (O-000041/2018-B8-0018/2018),

(¹) SL L 342, 22.12.2009., str. 59.

(²) ECLI:EU:C:2016:703.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir Prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,
- uzimajući u obzir članak 128. stavak 5. i članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se u Uredbi o kozmetičkim proizvodima utvrđuju uvjeti za stavljanje kozmetičkih proizvoda i sastojaka na tržiste u EU-u te je njen cilj uspostava unutarnjeg tržista za kozmetičke proizvode, uz istovremeno osiguravanje visoke razine zaštite ljudskog zdravlja;
- B. budući da se u članku 13. UFEU-a navodi da bi se pri oblikovanju i provedbi politika Unije, a posebno u pogledu njezinog unutarnjeg tržista, puna pažnja trebala posvetiti zahtjevima za dobrobit životinja jer su životinje čuvstvena bića;
- C. budući da su kozmetički proizvodi sastavni dio svakodnevnog života građana EU-a te obuhvaćaju širok raspon proizvoda kao što su šminka, dezodoransi, proizvodi za kupanje, tuširanje, sunčanje, proizvodi za njegu kose, kože i noktiju, proizvodi za brijanje i oralnu higijenu;
- D. budući da se EU zalaže za promicanje dobrobiti životinja, pri čemu se štiti zdravlje ljudi i okoliš;
- E. budući da se u članku 10. Uredbe o kozmetičkim proizvodima navodi da se mora provesti procjena sigurnosti svakog proizvoda i sastaviti izvješće o sigurnosti kako bi se zajamčila sigurnost kozmetičkih proizvoda;
- F. budući da se člankom 11. Uredbe o kozmetičkim proizvodima zahtijeva da se dokumentacija s podacima o proizvodu čuva za svaki proizvod stavljen na tržiste i da uključuje podatke o bilo kakvom ispitivanju na životnjama koje je provedeno u vezi s razvojem ili procjenom sigurnosti kozmetičkog proizvoda ili njegovih sastojaka;
- G. budući da je ispitivanje gotovih kozmetičkih proizvoda na životnjama u EU-u zabranjeno od rujna 2004., a ispitivanje kozmetičkih sastojaka na životnjama od ožujka 2009. („zabrana ispitivanja”);
- H. budući da je stavljanje na tržiste gotovih kozmetičkih proizvoda i kozmetičkih sastojaka koji su ispitani na životnjama zabranjeno u EU-u od ožujka 2009., uz iznimku ispitivanja toksičnosti ponovljenih doza, reproduktivne toksičnosti i toksikokinetike; budući da se za te specifične i složene učinke na zdravlje zabrana stavljanja na tržiste primjenjuje od ožujka 2013., bez obzira na to postoje li alternativna ispitivanja koja se ne provode na životnjama („zabrana stavljanja na tržiste”);
- I. budući da se većina sastojaka prisutnih u kozmetičkim proizvodima upotrebljava i u mnogim drugim potrošačkim i industrijskim proizvodima, kao što su farmaceutski proizvodi, deterdženti i druge kemikalije te hrana; budući da postoji mogućnost da su ti proizvodi ispitani na životnjama u skladu s relevantnim pravnim okvirom, kao što je Uredba REACH⁽³⁾, ako nije postojala alternativa;
- J. budući da se prema Posebnom istraživanju Eurobarometra br. 442 iz ožujka 2016. 89 % građana EU-a slaže s tim da bi EU trebao činiti više u pogledu promicanja veće osviještenosti o važnosti dobrobiti životinja na međunarodnoj razini, a 90 % građana EU-a smatra da je važno uspostaviti visoke standarde dobrobiti životinja koji će biti priznati diljem svijeta;
- K. budući da Parlament prima brojne predstavke građana koji u skladu sa svojim pravima na temelju članaka 24. i 227. UFEU-a te članka 44. Povelje o temeljnim pravima Europske unije pozivaju na ukidanje ispitivanja na životnjama u Europi i diljem svijeta te na uspostavu međunarodnih standarda za dobrobit životinja;
- L. budući da građani traže usvajanje novog zakonodavnog okvira za postupno ukidanje ispitivanja na životnjama;

⁽³⁾ SL L 396, 30.12.2006., str. 1.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- M. budući da je Sud Europske unije u svojoj presudi od 21. rujna 2016. u predmetu C-592/14 potvrđio da se u Uniji može zabraniti stavljanje na tržište kozmetičkih proizvoda čiji su određeni sastojci ispitani na životinjama izvan Unije kako bi se omogućilo stavljanje tih proizvoda na tržište u trećim zemljama, ako se podaci koji iz tih ispitivanja proizlaze koriste kako bi se dokazala sigurnost spomenutih proizvoda u svrhu njihova stavljanja na tržište Unije;
- N. budući da postoje manjkavosti koje omogućuju da se kozmetički proizvodi koji su ispitani na životinjama izvan EU-a stavljuju na tržište EU-a te da se ti proizvodi ponovno ispituju u EU-u uporabom alternativa ispitivanjima na životinjama, što je u suprotnosti s duhom zakonodavstva EU-a;
- O. budući da je EU ključni akter u Ujedinjenim narodima; budući da institucije EU-a i države članice moraju i dalje biti predane svjetskom poretku koji se temelji na međunarodnom pravu i multilateralnoj suradnji;
- P. budući da bi Europska unija trebala uložiti više napora u promicanje visokih standarda dobrobiti životinja u okviru svojih vanjskih odnosa;

Što nas je naučila povijesna zabrana ispitivanja na životinjama u kozmetičke svrhe u EU-u

1. prima na znanje da Europa ima uspješan i inovativan sektor kozmetičkih proizvoda koji osigurava oko dva milijuna radnih mesta te predstavlja najveće tržište kozmetičkih proizvoda na svijetu; naglašava da zabrana ispitivanja na životinjama koju provodi EU nije ugrozila razvoj tog sektora;
2. primjećuje da je u Europi stupanj pridržavanja zabrane ispitivanja i zabrane stavljanja na tržište vrlo visok; međutim, naglašava da je manjak potpune i pouzdane dokumentacije s informacijama o kozmetičkim proizvodima koji se uvoze u EU iz trećih zemalja u kojima se ispitivanja na životinjama još uvijek provode, i dalje ozbiljan problem koji treba riješiti kao prioritetno pitanje;
3. smatra da je povijesna zabrana ispitivanja na životinjama u kozmetičke svrhe u EU-u poslala snažnu poruku svijetu o važnosti koju EU pridaje zaštiti životinja te da je uspješno pokazala da je postupno ukidanje ispitivanja na životinjama u kozmetičke svrhe moguće;
4. podsjeća da je u Europi donesena politička odluka da se provede zabrana, bez obzira na potpunu raspoloživost alternativa ispitivanju na životinjama; smatra da europski primjer pokazuje da nedostatak alternativa ispitivanju na životinjama za određene parametre nije argument protiv uvođenja globalne zabrane ispitivanja na životinjama u kozmetičke svrhe;
5. ponavlja da ispitivanja na životinjama u kozmetičke svrhe više ne mogu biti opravdana i poziva javna tijela EU-a i nacionalna javna tijela da pruže potporu javnosti u njenom protivljenju ispitivanjima u kozmetičke svrhe i da podrže napredak inovativnih i humanih metoda ispitivanja;
6. poziva regulatorna tijela i poduzeća da uspostave nadzorni sustav koji će dozvoljavati redovne i neovisne preglede kako bi se osiguralo da dobavljači u tom sektoru poštuju potpunu zabranu;

Učinak zabrane na razvoj alternativnih metoda

7. podsjeća da je zabrana ispitivanja na životinjama dovela do povećanih istraživačkih npora u razvoju alternativnih metoda ispitivanja čiji učinci nadilaze sektor kozmetičkih proizvoda; napominje da je znatan napredak ostvaren u pogledu potvrđivanja i regulatornog prihvaćanja alternativnih metoda;
8. poziva Komisiju, Vijeće i države članice da se pobrinu za to da dovoljna srednjoročna i dugoročna sredstva budu dostupna za brz razvoj, potvrđivanje i uvođenje alternativnih metoda ispitivanja koje bi u potpunosti zamijenile ispitivanja na životinjama za ključne toksikološke parametre, kao što su kancerogenost, toksičnost ponovljenih doza i reproduktivna toksičnost ⁽⁴⁾;

⁽⁴⁾ Znanstveni odbor za zaštitu potrošača, „Notes of Guidance for the Testing of Cosmetic Ingredients and their Safety Evaluation” (Smjernice za ispitivanje kozmetičkih sastojaka i njihovu sigurnosnu evaluaciju), 9. izdanje, SCCS/1564/15.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

9. naglašava da je potrebno uložiti napore u kontinuiranu obuku i obrazovanje kako bi se osigurala odgovarajuća upoznatost s alternativama i laboratorijskim postupcima, uključujući i na razini nadležnih tijela;

10. ističe da akademske ustanove imaju važnu ulogu u pogledu promicanja alternativa ispitivanjima na životnjama u znanstvenim disciplinama i u pogledu širenja novih znanja i praksi koje su dostupne, ali nisu uvijek u širokoj upotrebi;

11. ističe da je potrebno djelovati unutar okvira međunarodnih struktura kako bi se ubrzalo potvrđivanje i prihvatanje alternativnih metoda te kako bi se omogućio prijenos znanja i pružanje finansijske potpore trećim zemljama, u kojima znanstvenici možda nisu upoznati s alternativnim metodama, a centri za ispitivanja možda nemaju adekvatnu infrastrukturu za istraživanja;

12. ističe da EU promiče međunarodnu suradnju u pogledu alternativnih metoda u okviru Europskog partnerstva za alternativne pristupe ispitivanju na životnjama (EPAA) i sudjeluje u nizu drugih relevantnih međunarodnih procesa, kao što je Međunarodna suradnja u području propisa za kozmetičke proizvode (ICCR) ili Međunarodna suradnja u području alternativnih ispitnih metoda (ICATM); napominje da je takva suradnja od ključne važnosti;

Međunarodna slika

13. naglašava da Gvatemala, Island, Indija, Izrael, Novi Zeland, Norveška, Srbija, Švicarska i Turska imaju na snazi zabranu ispitivanja na životnjama; napominje da su druge zemlje, kao što su Južna Koreja i Australija, ostvarile znatan napredak prema takvoj zabrani;

14. napominje da, usprkos znatom zakonodavnom napretku diljem svijeta, oko 80 % svjetskih zemalja i dalje dopušta ispitivanja na životnjama i stavljanje na tržište kozmetičkih proizvoda koji su ispitani na životnjama;

Uvođenje globalne zabrane ispitivanja na životnjama u kozmetičke svrhe

15. poziva da se Uredba o kozmetičkim proizvodima uzme kao model za uvođenje međunarodne zabrane ispitivanja na životnjama u kozmetičke svrhe i zabrane međunarodne trgovine kozmetičkim sastojcima i proizvodima ispitanim na životnjama, te da navedene zabrane stupe na snagu prije 2023.;

16. poziva institucije EU-a da zajamči jednake uvjete za sve proizvode stavljene na tržište EU-a te da osiguraju da nijedan od tih proizvoda nije ispitani na životnjama u trećoj zemlji;

17. poziva predsjednike institucija EU-a da na sastancima sa svojim partnerima, posebno s glavnim tajnikom UN-a, promiču globalnu zabranu ispitivanja u kozmetičke svrhe, zalažu se za nju i olakšaju njezino uvođenje;

18. poziva Komisiju, Vijeće i države članice da se koriste svojim diplomatskim mrežama i da odlučno djeluju u svim pregovorima, bilateralnim ili multilateralnim, kako bi izgradile široku i snažnu koaliciju za potporu globalnoj zabrani ispitivanja na životnjama u kozmetičkoj industriji;

19. poziva Komisiju, Vijeće i države članice da u okviru UN-a olakšaju, promiču i podupiru sklapanje međunarodne konvencije protiv ispitivanja na životnjama u kozmetičke svrhe; traži od institucija EU-a i država članica da se pobrinu za to da se globalna zabrana ispitivanja na životnjama u kozmetičke svrhe uključi kao točka dnevnog reda na sljedećoj sjednici Opće skupštine UN-a;

20. poziva Komisiju da proaktivno surađuje sa svim dionicima, počevši od promotora kampanje za globalno ukidanje ispitivanja na životnjama u kozmetičke svrhe, nevladinih organizacija i predstavnika civilnog društva, u cilju promicanja popratnih događanja na sljedećoj sjednici Opće skupštine UN-a i dijaloga među sudionicima o koristima i prednostima međunarodne konvencije protiv ispitivanja na životnjama u kozmetičke svrhe;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

21. poziva Komisiju i Vijeće da se pobrinu za to da zabrana ispitivanja na životinjama u kozmetičke svrhe koju provodi EU ne bude oslabljena bilo kakvim tekućim trgovinskim pregovorima ili pravilima Svjetske trgovinske organizacije; poziva Komisiju da kozmetičke proizvode koji su ispitani na životinjama isključi iz područja primjene svih sporazuma o slobodnoj trgovini koji su već na snazi ili o kojima se trenutačno pregovara;

o

o o

22. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, predsjedniku Europskog vijeća, potpredsjednicima Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica te glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0203

Trenutačno stanje i budućnost sektora ovčarstva i kozarstva u EU-u

Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o trenutačnom stanju i budućnosti sektora ovčarstva i kozarstva u Uniji (2017/2117(INI))

(2020/C 41/08)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir preporuke Europskog foruma za ovče meso, koji je održan 2015. i 2016. na inicijativu Komisije,
- uzimajući u obzir studiju o budućnosti sektorâ ovčjeg i kozjeg mesa u Europi koju je naručio Resorni odjel B Parlamenta na zahtjev Odbora za poljoprivrednu i ruralni razvoj,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. lipnja 2008. o budućnosti sektorâ ovčarstva i kozarstva u Europi (¹),
- uzimajući u obzir zaključke studije koju je Komisija provela 2011. o ocjeni mjera ZPP-a u sektorima ovčarstva i kozarstva,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 19. lipnja 2017. o Akcijskom planu EU-a za prirodu, ljude i gospodarstvo,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. studenoga 2017. o Akcijskom planu za prirodu, ljude i gospodarstvo (²),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 29. lipnja 2017. naslovljenu „Europski akcijski plan ‘Jedno zdravlje’ za borbu protiv antimikrobne otpornosti“ (COM(2017)0339),
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi,
- uzimajući u obzir zaključke nizozemskog pučkog pravobranitelja iz njegovog izvješća iz 2012. o vladinu pristupu Q-groznici (³) i iz njegove studije iz 2017. o saznanjima koje je nizozemska vlada stekla na osnovi slučaja epidemije Q-groznice (⁴),
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj (A8-0064/2018),

- A. budući da sektore ovčarstva i kozarstva u većem dijelu EU-a obilježava niska profitabilnost i da su prihodi u tim sektorima među najnižima u Uniji, uglavnom zbog visokih operativnih i regulatornih troškova koji su ponekad veći od prodajnih cijena i velikog administrativnog opterećenja, zbog čega poljoprivrednici sve češće i u sve većem broju napuštaju taj sektor;
- B. budući da neuravnoteženost u lancu opskrbe hranom povećava osjetljivost tih sektora i budući da Komisija dosad nije poduzela potrebno regulatorno djelovanje koje je Parlament zahtijevao u tom pogledu;

(¹) SL C 286 E, 27.11.2009., str. 41.

(²) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0441.

(³) <https://www.nationaleombudsman.nl/onderzoeken/2012/100>

(⁴) <https://www.nationaleombudsman.nl/onderzoeken/2017030-onderzoek-naar-de-lessen-die-de-overheid-uit-de-qkoorts-epidemie-heeft>

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- C. budući da je nemoguće uspostaviti i održavati proizvodnju ovaca i koza bez zajamčenih stabilnih prihoda za uzgajivače;
- D. budući da je uzgoj ovaca i koza u Europi sezonalna djelatnost, za razliku od nekih drugih regija u svijetu koje mogu održavati puni ciklus uzgoja i proizvodnje cijele godine; budući da ta visoka sezonalnost može prouzročiti gospodarsku nesigurnost za poljoprivrednike i proizvođače;
- E. budući da oba sektora imaju potencijal za otvaranje i zadržavanje radnih mjesta u zapostavljenim područjima, kao što su udaljene i planinske regije;
- F. budući da sektori ovčarstva i kozarstva imaju velik potencijal za razvoj i otvaranje radnih mjesta u mnogim osjetljivim ruralnim i prigradskim područjima, osobito preko prodaje ovčjeg i kozjeg mesa te kvalitetnih mlijecnih proizvoda, koji se mogu plasirati na tržište kroz kratke i lokalne lanci opskrbe;
- G. budući da se uzgajivači ovaca suočavaju s poteškoćama pri nalaženju kvalificirane, a katkad čak i nekvalificirane radne snage;
- H. budući da je uzgoj ovaca i koza, od kojih se dobivaju visokokvalitetni tradicionalni proizvodi, dio kulturne baštine mnogih država članica;
- I. budući da se u sektorima ovčarstva i kozarstva moraju zajamčiti najviši svjetski standardi u pogledu sigurnosti hrane, zdravlja i dobrobiti životinja te brige o okolišu;
- J. budući da uzgoj ovaca i koza, osobito onaj koji uključuje ispašu, ima važnu ulogu u održivosti okoliša, s obzirom na to da je prisutan u 70 % područja s prirodnim ograničenjima u EU-u, uključujući izolirane i relativno nedostupne regije, te doprinosi održavanju krajolika, očuvanju biološke raznolikosti (uključujući lokalne autohtone pasmine) i borbi protiv erozije tla, neželjene akumulacije biomase, oštećivanja nasipa, lavina i šumskih požara;
- K. budući da ovčarstvo i kozarstvo pružaju važan socioekonomski doprinos europskim ruralnim područjima održavanjem poljoprivrede i zaposlenosti u siromašnim područjima te proizvodnjom visokokvalitetnih tradicionalnih proizvoda;
- L. budući da je potrebno pojačati generacijsku obnovu među poljoprivrednicima kako bi se osiguralo održavanje uzgoja tih životinja i doprinijelo zastavljanju brze depopulacije u mnogim ruralnim regijama, u kojima su osnovne usluge i usluge za potporu obiteljima rijetko dostupne, što ponajviše utječe na žene koje obavljaju važan, ali često nevidljiv posao u tom sektoru;
- M. budući da ti sektori pružaju povoljno okruženje i mogućnosti za mlade koji se žele baviti poljoprivredom u okviru struktura po mjeri čovjeka – uključujući nisku razinu kapitalizacije, dobro razvijenu kolektivnu organizaciju, uzajamnu pomoć i zadruge s opremom za zajedničko korištenje – ili za mlade koji žele osnovati poduzeća;
- N. budući da se povećava prosječna dob uzgajivača ovaca i koza, a razina prijenosa znanja među generacijama nije na zadovoljavajućoj razini, što otežava neometano funkcioniranje tih dvaju sektora i izlaže ih opasnosti od nedostataka vještina i znanja u budućnosti; budući da uzgajivači ovaca i koza te proizvođači kvalitetnih prerađenih proizvoda poput tradicijskih sireva često nemaju marketinške i prodajne vještine koje su potrebne da bi svoje proizvode stavili na tržište na privlačan način;
- O. budući da se većina ovaca i koza u EU-u uzgaja u ekstenzivnim uzgojnim uvjetima, primjerice na pašnjacima; budući da se u nekim državama članicama ti sektori oslanjaju na intenzivan model uzgoja koza i ovaca;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- P. budući da ti sektori doprinose očuvanju područjâ visoke ekološke vrijednosti ili područjâ visoke prirodne vrijednosti, kao što su pašnjaci i ekstenzivni pašnjaci, pašnjaci obrasli šumom i ostali silvo-pastoralni sustavi ili tvrdolisne šume s ispašom (deheze), kao i očuvanju manje plodnih područja, te budući da oni ujedno imaju iznimno važnu funkciju u čišćenju šumskog raslinja;

- Q. budući da definicija trajnih travnjaka nastala prije stupanja na snagu Uredbe (EU) 2017/2393 (⁽⁵⁾)ne obuhvaća na odgovarajući način sredozemne pašnjake s višegodišnjim drvenastim vrstama, kao što su područja deheza i ostali ekosustavi povezani s agrošumarstvom, što za posljedicu ima smanjenje površina područja koja zadovoljavaju uvjete za izravnu potporu, čime se kažnjavaju poljoprivrednici na tim područjima;

- R. budući da je nomadsko stočarstvo tradicionalna aktivnost ekstenzivnog uzgoja životinja, osobito prisutna u planinskim regijama, kojom se omogućava razvoj područja s niskom poljoprivrednom vrijednošću koja su teško pristupačna ili koja je teško mehanizirati, čime se omogućava održavanje gospodarske aktivnosti u tim zonama;

- S. budući da poljoprivredne prakse nekih država članica obuhvaćaju sezonsko preseljenje životinja radi ispaše;

- T. budući da se trenutačnom zajedničkom poljoprivrednom politikom (ZPP) predviđa potpora za različite autohtone pasmine ovaca i koza;

- U. budući da su te pasmine dobro prilagođene lokalnom okolišu i imaju važnu ulogu u očuvanju biološke raznolikosti i prirodne ravnoteže u svojim staništima;

- V. budući da su autohtone pasmine znatno bolje prilagođene uvjetima i obilježjima određenog područja;

- W. budući da sektor danas broji 25 milijuna ovaca manje nego 80-ih godina te da je u posljednjih 17 godina proizvodnja pala za više od 20 %;

- X. budući da se potrošnja ovčjeg i kozjeg mesa posljednjih godina znatno smanjila, točnije potrošnja ovčjeg mesa pala je s 3,5 kg po osobi 2001. godine na 2 kg danas, te da se taj negativni trend nastavio i 2017., osobito među mladima;

- Y. budući da je tržište kozjeg mesa u Europi posebno po tome što je proizvodnja uglavnom koncentrirana u Grčkoj, Španjolskoj i Francuskoj, dok je potrošnja tog mesa najveća u Portugalu, Italiji i Grčkoj;

- Z. budući da je proizvodnja kozjeg mesa, bilo od jaradi bilo od odraslih životinja izdvojenih za klanje, djelatnost sezonske naravi koja je zapravo samo nusproizvod proizvodnje mlijeka i koju kontrolira tek nekolicina subjekata te budući da prodajna cijena kozjeg mesa nije dovoljna za osiguranje naknade uzgajivačima;

- AA. budući da zbog ograničene zastupljenosti kozjeg mesa na prodajnim mjestima taj proizvod gubi na vidljivosti i stoga ga potrošači manje konzumiraju;

- AB. budući da 3 % europske proizvodnje mlijeka i 9 % europske proizvodnje sira potječe iz sektora ovčarstva i kozarstva te da oni zajedno zapošljavaju 1,5 milijun ljudi u Europskoj uniji;

- AC. budući da se posljednjih godina potrošnja kozjeg mlijeka i sira znatno povećala u mnogim državama članicama;

(⁵) Uredba (EU) 2017/2393 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2017. o izmjeni uredaba (EU) br. 1305/2013 o potpori ruralnom razvoju iz Europskoga poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), (EU) br. 1306/2013 o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike, (EU) br. 1307/2013 o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike, (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i (EU) br. 652/2014 o utvrđivanju odredaba za upravljanje rashodima koji se odnose na prehrambeni lanac, zdravlje i dobrobit životinja te na biljno zdravstvo i biljni reproduksijski materijal (SL L 350, 29.12.2017., str. 15).

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- AD. budući da se europskom proizvodnjom mesa može podmiriti tek 87 % potreba na tržištu te da uvoz iz trećih zemalja, među kojima prednjači Novi Zeland, smanjuje konkurentnost europske proizvodnje u najkritičnijim razdobljima u godini (Uskrs i Božić), ali i u ostatku godine s obzirom na to da su Novi Zeland i Australija najveći izvoznici ovčjeg mesa;

- AE. budući da je Novi Zeland posljednjih godina povećao izvoz svježeg ili rashlađenog mesa te smanjio uobičajeni izvoz smrznutog mesa, čime se povećao utjecaj te zemlje na tržište svježeg mesa EU-a i zbog čega je došlo do smanjenja cijena koje se plaćaju europskim proizvođačima; smatra da se to mora uzeti u obzir tijekom predstojećih pregovora o sporazumu o slobodnoj trgovini s Novim Zelandom;

- AF. budući da se u mnogim slučajevima europski proizvođači ne natječu pod jednakim uvjetima s uvoznim proizvodima iz trećih zemalja u kojima se često primjenjuju niži standardi kvalitete, regulatorni zahtjevi i okolišni standardi;

- AG. budući da je sektore ovčarstva i kozarstva zbog njihove osjetljivosti potrebno zaštитiti u aktualnim pregovorima o sporazumima o slobodnoj trgovini između Europske unije i Australije, odnosno Novog Zelanda, ili ih u potpunosti isključiti iz tih trgovinskih sporazuma;

- AH. budući da neke regije u susjedstvu EU-a već neko vrijeme pokazuju interes za ovčje i kozje proizvode iz EU-a, što je prilika koju proizvođači iz EU-a nažalost nisu u cijelosti iskoristili;

- AI. budući da bi Brexit mogao prouzročiti značajne promjene u trgovini ovčjim mesom unutar EU-a, s obzirom na to da je Ujedinjena Kraljevina vodeći proizvođač i glavni uvoznik ovčjeg mesa iz trećih zemalja;

- AJ. budući da UK uvozi otprilike polovicu tržišne kvote EU-a za ovčje meso koje dolazi iz Novog Zelanda i gotovo dvije trećine kvote za ovčje meso koje dolazi iz Australije te budući da Unija ne može preko noći raskinuti svoje međunarodne obveze, što dodatno pogoršava nesigurnost prouzročenu Brexitom;

- AK. budući da ovčja i kozja vuna čine održiv, obnovljiv i biorazgradiv resurs za tekstilni sektor;

- AL. budući da vuna nije priznata kao poljoprivredni proizvod u skladu s Prilogom I. UFEU-u, nego se samo klasificira kao nusproizvod životinjskog podrijetla u skladu s Uredbom (EU) br. 142/2011;

- AM. budući da se tim nepriznavanjem uzgajivače ovaca stavlja u nepovoljan položaj u odnosu na ostale poljoprivrednike jer se pri prijevozu vune primjenjuju stroži kriteriji nego u slučaju priznatih poljoprivrednih proizvoda i jer tržišne intervencije u okviru zajedničke organizacije tržišta nisu moguće za vunu;

- AN. budući da je uzgoj ovaca i koza većim dijelom ekstenzivan, zbog čega dolazi do izravnog kontakta s divljim životinjama, čije se zdravstveno stanje ne može zajamčiti;

- AO. budući da je, u skladu s Uredbom (EZ) br. 999/2001, plan u pogledu grebeži doveo do smanjenja razmjena rasplodnog fonda od 100 % i budući da je genotipizacija grebeži rezultirala smanjenjem broja rasplodnih mužjaka u malih autohtonih pasmina za do 50 %;

- AP. budući da su nedavna izbijanja bolesti životinja pokazala da širenje bolesti u jednoj državi članici može predstavljati prijetnju cijelom europskom poljoprivrednom tržištu i s obzirom na to da je Europsku uniju pogodilo nekoliko epidemija od kojih neke, kao što je najopsežnija epidemija Q-groznice u povijesti, koja je između 2007. i 2011. izbila na gospodarstvima za uzgoj koza, imaju posljedice za zdravlje ljudi;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- AQ. budući da se cijepljenjem ovaca i koza stada u državama članicama štite od prekograničnih bolesti, čime se ograničava rizik od daljnje zaraze među državama članicama i ujedno doprinosi ublažavanju učinaka antimikrobne otpornosti;
- AR. budući da je, u skladu s europskim akcijskim planom „Jedno zdravlje“ za borbu protiv antimikrobne otpornosti, imunizacija cijepljenjem isplativa intervencija u području javnog zdravlja u borbi protiv antimikrobne otpornosti, unatoč činjenici da je upotreba antibiotika jeftina u kratkoročnom pogledu, i budući da se tim planom predviđaju i poticaji za povećanje upotrebe dijagnostike, alternativa antimikrobnim sredstvima i cjepiva;
- AS. budući da je sustav elektroničkog označivanja ovaca i koza učinkovit način da se zajamči sljedivost životinja, no nenamjerne pogreške u čitanju ušnih markica ili njihov gubitak mogu dovesti do ponekad nerazmernih sankcija;
- AT. budući da se poljoprivrednici također susreću s poteškoćama pri primjeni važećih pravila označivanja kad je riječ o jaradi;
- AU. budući da su zaštita određenih životinjskih vrsta, posebno velikih mesoždera, u okviru Direktive o staništima (92/43/EEC), pogoršanje stanja njihovih prirodnih staništa i smanjenje količine i kvalitete njihova prirodnog plijena, zajedno s depopulacijom ruralnih područja i nedostatkom ulaganja u preventivne mjere u državama članicama, doprinijeli tome da grabežljivci sve češće napadaju stada ovaca i koza u svim regijama, čime se dodatno pogoršava nesigurno stanje određenih poljoprivrednih gospodarstava te se u mnogim područjima dovode u opasnost tradicionalna poljoprivreda i ispaša;
- AV. budući da je u nekim regijama Europske unije postignuto dobro stanje očuvanosti grabežljivaca i velikih mesojeda;
- AW. budući da bi se u određenim regijama trebalo uzeti u obzir uvođenje mogućnosti promjene statusa zaštite vrsta čim se postigne željeno stanje očuvanosti;
- AX. budući da se uzbajivači ovaca i koza moraju nositi s opsežnom birokracijom i administrativnim opterećenjima proizašlima ne samo iz ZPP-a nego i iz drugih propisa EU-a, kao što su propisi o postupanju s nusproizvodima životinskog podrijetla koji nisu namijenjeni za prehranu ljudi;
- AY. budući da je tržište ovčjeg i kozjeg mesa izrazito fragmentirano i nedovoljno transparentno u izvješćivanju o tržišnim cijenama;
- AZ. budući da u nekim državama članicama ima vrlo malo klaonica, što koči razvoj tih sektora u njima;
- BA. budući da su restrukturiranje klaoničke industrije, usklađivanje sa zdravstvenim normama i smanjenje broja životinja namijenjenih za klanje kao rezultat smanjenja uzgoja u mnogim regijama uzrokovali nestanak ekonomskih instrumenata potrebnih za dodavanje vrijednosti lokalnim lancima opskrbe i za njihovo očuvanje;
- BB. budući da su, između ostalog, restrukturiranje klaoničke industrije, mjere koje se primjenjuju kao posljedica pojave „kravljeg ludila“ te zdravstveni i higijenski paket u mnogim državama članicama doveli do nestanka nekoliko instrumenata potrebnih za opstanak izravne lokalne prodaje te do povećanja troškova klanja;
- BC. budući da su mobilni objekti za mužnju i mobilne klaonice ili mjere za omogućivanje dostupnosti takvih objekata na terenu važni i potrebni za olakšavanje proizvodnje proizvoda dobivenih uzgojem ovaca i koza;
- BD. budući da konačna ponuda proizvoda od ovčjeg i kozjeg mesa često nije dovoljno raznolika u usporedbi s ostalim vrstama mesa, zbog čega su ti proizvodi manje privlačni potrošačima te ih oni stoga manje traže;
- BE. budući da je potrebno poboljšati dodanu vrijednost proizvodnje mesa i uvesti nove inovativne formule koje su bolje prilagođene potrošačkim navikama mladih;
- BF. budući da, osim toga što se iz njega dobiva širok raspon mesnih, mlijecnih i vunenih proizvoda, uzgoj ovaca i koza u mnogim zajednicama ima i ključnu kulturnu ulogu, kao što su, između ostalog, tradicija *kukera* u Bugarskoj i *capra* u Rumunjskoj;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- BG. budući da u многим државама чланicama raste потраžnja за локалним и organski proizvedenim poljoprivrednim proizvodima koji zadovoljavanju zahtjeve потrošača u pogledu transparentnosti i kvalitete;
- BH. budući da u skladu s Uredbom (EU) бр. 1151/2012 i Delegiranom uredbom (EU) бр. 665/2014 државе чlanice mogu koristiti neobveznu oznaku kvalitete „brdsko-planinski proizvod“ u cilju osiguranja bolje vidljivosti proizvoda dobivenih uzgojem ovaca i koza koji potječe iz planinskih regija;
- BI. budući da se sustavima kvalitete EU-a, osobito zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zaštićenim oznakama izvornosti, pružaju alati za osiguranje bolje vidljivosti proizvoda dobivenih uzgojem ovaca i koza, a stoga i veći izgledi za tržišnu realizaciju tih proizvoda;
- BJ. budući da neke države članice nemaju strukturne politike za razvoj jednog ili obaju sektora, što je препreка njihovu razvoju;
- BK. budući da bi takve politike mogle sadržavati preporuke za različite faze, као што је узгој (одабир пасmine, узгој овнова итд.), као и за tržišnu realizaciju;

Bolja potpora

1. подрžava preporuke objavljene 2016. na Forumu za ovče meso održanom na inicijativu Komisije, a osobito potrebu za uvođenjem plaćanja za zaštitu okoliša kako bi se priznala uloga koju sektori ovčarstva i kozarstva, posebice kad se temelje na ekstenzivnoj ispaši, imaju u osiguranju javnih dobara i to u pogledu: poboljšanja zemljišta i očuvanja biološke raznolikosti, ekosustava, područja važnih za okoliš i kvalitetu vode; sprečavanja klimatskih promjena, erozije, poplava, lavina, šumskih požara i s time povezane erozije; održavanja krajolika i zapošljavanja; ističe da bi te preporuke trebale vrijediti i za kozje meso te za mlječne proizvode obaju sektora;
2. poziva Komisiju i države članice da razmotre pružanje poticaja uzgajivačima koji primjenjuju sezonsko preseljenje životinja radi ispaše;
3. подрžava ideju da se u predstojećoj reformi ZRP-a zadrže ili, gdje je to primjereni, povećaju dobrovoljne proizvodno vezane potpore za sektore ovčarstva i kozarstva te ostale mjere usmjerene na ta dva sektora, uz posebne subvencije za stada koja idu na ispašu, kako bi se stalo na kraj napuštanju tih vrsta uzgoja u EU-u, s obzirom na to da velik dio sektorâ ovčarstva i kozarstva ovisi o izravnim plaćanjima;
4. ističe činjenicu da je u okviru postignutog dogovora u pregovorima o Uredbi (EU) 2017/2393, mehanizam dobrovoljne proizvodno vezane potpore pojednostavljen i objašnjen brisanjem upućivanja na kvantitativna ograničenja i na zadržavanje proizvodnje te je predviđena mogućnost da države članice svake godine revidiraju određene kriterije prihvatljivosti i ukupni proračun;
5. poziva države članice da prošire poljoprivredno-okolišna plaćanja na pašnjake koji se upotrebljavaju za ispašu ovaca i koza te da pruže potporu poljoprivrednicima koji osiguravaju poboljšanu dobrobit životinja;
6. pozdravlja dogovor postignut u okviru pregovora o Uredbi (EU) 2017/2393 kojim se priznaje posebna priroda sredozemnih travnjaka, kao što su tzv. deheze, u cilju pronalaska pravednijeg uređenja zemljišta koja zadovoljavaju uvjete za izravna plaćanja i rješavanja inherentne diskriminacije ekstenzivnih pašnjaka i silvo-pastoralnih sustava;
7. naglašava važnost te vrste pašnjaka u kontekstu prevencije požara, no napominje da su ta poboljšanja i dalje neobavezna za države članice;
8. smatra da se u tom pogledu ne bi smjeli diskriminirati drugi ekosustavi povezani s agrošumarsvom te poziva na to da se za sektore kozarstva i stočarstva ukine kriterij od 50 % travnatih površina u šumskim područjima, koji je potreban za dobivanje izravnog plaćanja po hektaru;
9. zalaže se za dopuštanje odgovarajuće ispaše na ekološki značajnim površinama, među ostalim i na suhim travnjacima niske kvalitete koje nalazimo u nekim zapostavljenim područjima;
10. ističe da ispaša ne bi trebala biti dopuštena ako postoji opasnost od nanošenja štete osjetljivim prirodnim područjima; u tom kontekstu naglašava iznimnu važnost preživača za iskorištavanje sirovih vlakana;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

11. smatra da je potrebno pružiti veću potporu mladim poljoprivrednicima i novim dionicima u sektoru, kako preko izravne pomoći tako i preko politike ruralnog razvoja te u skladu s nacionalnim politikama, u cilju uvođenja poticaja za uspostavu ili preuzimanje poljoprivrednih gospodarstava za uzgoj ovaca i koza, s obzirom na to da je visoka prosječna dob uzbudljivača stoke, koja očigledno nadmašuje čak i prosječnu dob u drugim poljoprivrednim djelatnostima zbog niske profitabilnosti tih sektora, jedan od ključnih izazova za održavanje vitalnosti ruralnih područja i sigurnosti hrane u Uniji;

12. poziva Komisiju i države članice da razmotre posebne probleme koje ističu predstavnicike organizacije žena zaposlenih u tim sektorima i da poduzmu mjere za, među ostalim, povećanje njihove vidljivosti, promicanje vlasništva i suvlasništva te uvođenje potrebnih usluga za potporu obiteljima;

13. poziva Komisiju i države članice da razviju posebne programe kojima se omogućuje ženama da pronađu svoje mjesto u tim sektorima, jer bi se time moglo snažno doprinijeti potrebnoj generacijskoj obnovi u dotičnim sektorima te održavanju uzgoja ovaca i koza kao obiteljske djelatnosti;

14. poziva Komisiju i države članice da više vode računa o raznolikosti genetskih resursa u sektorima ovčarstva i kozarstva s obzirom na njihovu važnost za produktivnost (plodnost, razmnožavanje itd.), kvalitetu proizvoda i prilagodbu životinja njihovu okruženju;

15. cjeni postojeće linije potpore za promicanje autohtonih pasmina i istaknute kvalitete, kao što je izdavanje certifikata za ekološku proizvodnju;

16. u tom kontekstu ističe da bi pri izradi planova za uzgoj životinja u obzir trebalo uzeti očuvanje lokalnih i otpornih pasmina;

17. ističe važnost autohtonih pasmina ovaca i koza za ispašu u alpskoj regiji, s obzirom na to da druge pasmine nisu pogodne za to područje;

18. poziva Komisiju da poduzme mjere u cilju jačanja potpore za uzgoj tih pasmina ovaca i koza;

19. poziva na povećanje potpore za organizacije proizvođača u sektorima ovčarstva i kozarstva;

20. uzima u obzir razvoj sustava subvencija u tim sektorima, što je od iznimne važnosti za povećanje učinkovitosti i konkurentnosti proizvodnje, poboljšanje kvalitete proizvoda i podizanje samodostatnosti u opskrbu ovčjim mesom u EU-u, kao ciljeva koji su usklađeni s ciljevima EU-a u pogledu razvoja učinkovitosti i poboljšanja kvalitete;

Promidžba i inovacije

21. poziva Komisiju da pojača potporu namijenjenu za istraživanje inovativnih proizvodnih metoda i tehnologija radi osnaživanja konkurenčnosti sektorâ ovčarstva i kozarstva te promidžbe mesnih, mlječnih i vunenih proizvoda na unutarnjem tržištu, usredotočujući se ne samo na tradicionalne proizvode kao što je sir nego i na inovativnije načine rasijecanja mesa radi pružanja proizvoda koji odgovaraju očekivanjima potrošača i tržišnoj potražnji; također poziva Komisiju da potiče češću konzumaciju s pomoću informacijskih kampanja o načinima kuhanja i pripremanja tih proizvoda, koji su prilagođeni novoj generaciji potrošača, među ostalim i u zemljama iz susjedstva koje doživljavaju gospodarski uspon te na istočnim tržištima, uz isticanje nutritivnih i zdravstvenih koristi ovčjeg i kozjeg mesa;

22. smatra da je potrebno osporiti stajalište da je janjetinu teško pripremati i boriti se protiv trenutačnog trenda izbjegavanja crvenog mesa;

23. naglašava da je za povećanje proizvodnje ovčjeg i kozjeg mesa u EU-u ključno ulaganje napora u povećanje njihove potrošnje;

24. pozdravlja činjenicu da Komisija u okviru sljedećih promotivnih kampanja koje sufinancira Unija namjerava uvesti posebnu proračunsку liniju za mesne i mlječne proizvode iz sektorâ ovčarstva i kozarstva;

25. naglašava da je potrebno osigurati odgovarajuća financijska sredstva za promotivne kampanje usredotočene na povećanje potrošnje proizvoda ovčjeg i kozjeg podrijetla diljem EU-a;

26. traži da se u te kampanje uključe i proizvodi od kože i vune;

27. poziva Komisiju da koordinira promotivne kampanje za dodjelu zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla za proizvode ovčarstva i kozarstva kako bi se ti proizvodi učinili privlačnijima; poziva na provedbu detaljnog ispitivanja prodajnih mogućnosti za vunu kako bi se proizvođačima osigurala veća gospodarska dobit;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

28. zalaže se za to da više država članica uvede neobveznu oznaku kvalitete „brdsko-planinski proizvod” kako je predviđeno trenutnim zakonodavstvom EU-a, koja je instrument za postizanje bolje vidljivosti proizvoda i informiranju potrošača;

29. ističe da je među moguće korisnike potpora za istaknutu kvalitetu potrebno uključiti jamstvene žigove za janjetinu i jaretinu, kako za pojedinačne proizvođače tako i za organizacije potrošača; naglašava da te žigove mora odobriti lokalno nadležno tijelo u skladu s relevantnim propisima i odredbama kojima se uređuje upotreba takvih žigova;

30. poziva na pružanje potpore za promotivna događanja posvećena sektorima ovčarstva i kozarstva na razini cijelog EU-a, kao što su festivali i ostala slična godišnja događanja, s obzirom na činjenicu da su ona alat za podizanje razine osviještenosti javnosti o koristima tih sektora za EU, njegovo stanovništvo i okoliš;

31. poziva Komisiju i države članice da pruže potporu iskorištavanju velikog potencijala tradicionalnih praksi uzgoja ovaca i koza u okviru agroturizma;

Primjeri dobre prakse

32. poziva Komisiju da visokokvalitetnim politikama koje pogoduju proizvodnji mliječnih proizvoda na gospodarstvima, koji se ponajprije plasiraju s pomoću kratkih ili lokalnih lanaca opskrbe, stvorи uvjete za razvoj sektora ovčjeg i kozjeg mlijeka te da tako omogući ostvarivanje najveće moguće dodane vrijednosti na gospodarstvima; u tom smislu ističe da je važno da Komisija osigura bolju primjenu higijenskih propisa u svim državama članicama, među ostalim s pomoću „Europskog vodiča dobre higijenske prakse u proizvodnji tradicijskih sireva i mliječnih proizvoda”, koji je u suradnji s Komisijom izradila Europska mreža proizvođača domaćih i tradicijskih sireva i mliječnih proizvoda (FACE);

33. poziva Komisiju da uspostavi internetsku platformu usmjerenu na sektore ovčarstva i kozarstva, čija će glavna svrha biti razmjena relevantnih dobroih praksi i podataka iz država članica;

34. potiče Komisiju da sastavi smjernice za dobre prakse u pogledu prodaje proizvoda iz sektora ovčarstva i kozarstva, koje će se zatim moći dijeliti među državama članicama i s profesionalnim organizacijama;

35. poziva Komisiju i države članice da posvete veću pozornost proizvodnji vune i prerađivačkom sektoru tako da pruže potporu provedbi programa za razmjenu informacija i razmjenu dobroih praksi među sudionicima u lancu prerade vune;

36. poziva Komisiju da ispita mogućnost uvođenja iznimaka za vunu pri primjeni Uredbe (EZ) br. 1069/2009 i Uredbe (EU) br. 142/2011 o postupanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla, s obzirom na to da je riječ o proizvodu koji nije namijenjen za prehranu ljudi;

Unaprjeđenje tržišta

37. poziva Komisiju da iznese prijedloge o transparentnosti cijena u dotičnim sektorima kako bi se potrošačima i proizvođačima pružile informacije o cijenama proizvoda;

38. poziva Komisiju i države članice da razmotre mogućnost usklađivanja propisa o trupovima životinja kako bi odražavali stvarne troškove, ne dovodeći u pitanje biošku raznolikost koju osiguravaju lokalne pasmine, kao i mogućnost osnivanja europskog opservatorija koji bi služio za praćenje cijena i troškova proizvodnje ovčjeg i kozjeg mesa; naglašava da je važno pratiti marže u cijelom lancu opskrbe hranom, uključujući veleprodajne cijene;

39. upozorava da stagnirajuća ili opadajuća potražnja i veća proizvodnja mogu dovesti do nižih cijena za proizvođače;

40. podsjeća na to da na temelju članka 149. Uredbe (EU) br. 1308/2013 proizvođači ovčjeg i kozjeg mlijeka, okupljeni u organizacije proizvođača, imaju mogućnost voditi zajedničke ugovorne pregovore ako uključena količina sirovog mlijeka ne premašuje 33 % nacionalne proizvodnje i 3,5 % europske proizvodnje; ističe da su ti pragovi ponajprije uvedeni za proizvodnju sirovog kravljeg mlijeka te su stoga ograničavajući i loše prilagođeni za uzgoj malih preživača, osobito kada se uzgajivači žele organizirati u udruženja organizacija lokalnih proizvođača ili organizacije proizvođača s više kupaca ili kad se uspoređuju s velikom industrijskom grupom;

41. poziva na uspostavu preciznih pokazatelja kako bi se omogućilo pomnije praćenje proizvodnje i potrošnje kozjeg mesa te trgovine njime, pri čemu je potrebno praviti razliku između odraslih životinja i jaradi;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

42. smatra da je potrebno poboljšati pregovaračku i tržišnu snagu proizvođača u lancu opskrbe hranom i, u skladu s dogovorom postignutim u okviru Uredbe (EU) 2017/2393, proširiti pravila o ugovornim odnosima na ovčarstvo i kozarstvo, uključujući i mesne i mlijecne proizvode, osnivanjem organizacija proizvođača i međustrukovnih organizacija sličnih onima koje postoje u drugim poljoprivrednim i uzgajivačkim sektorima, u cilju poboljšanja konkurentnosti i povećanja trenutačno niske produktivnosti tih sektora;

43. poziva na to da se ovčje meso s oznakom kvalitete uključi u mjere za uređivanje dobave koje postoje u sektoru šunke sa zaštićenom oznakom izvornosti i zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla, sukladno članku 172. Uredbe (EU) br. 1308/2013, kako bi se osigurala veća sposobnost prilagodbe ponude potražnji;

44. napominje da organizacije proizvođača ili udruženja organizacija proizvođača ovčjeg ili kozjeg mlijeka smiju zanemariti obvezujuće gornje granice iz članka 149. Uredbe (EU) br. 1308/2013 ako zajednički obavljaju gospodarsku djelatnost (promidžba, kontrola kvalitete, pakiranje, označivanje ili prerada) u skladu s člankom 152., kako je izmijenjen Uredbom (EU) 2017/2393;

45. potiče sve države članice koje to još nisu učinile da finansijsku potporu iz mlijecnog paketa prošire na sektore ovčjeg i kozjeg mlijeka;

46. smatra da je potrebno spriječiti da se proizvodi ovčjeg i kozjeg podrijetla prodaju po cijenama nižim od proizvodnih;

47. poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama istraži lanac opskrbe ovčjim i kozjim mesom (npr. razlikovanje mesa odraslih životinja od mesa janjadi i jaradi) kako bi se osiguralo da uzgajivači ostvaruju pravedan tržišni prihod;

48. u tom kontekstu ističe važnost izravnog marketinga proizvoda ovčjeg i kozjeg podrijetla;

49. poziva Komisiju da potiče proizvođače i organizacije proizvođača u izravnoj prodaji kako bi se ograničio umjetni rast cijena;

50. podupire razvoj lokalnih opskrbnih lanaca u sektoru ovčarstva, kao jedan od načina povećanja prihoda gospodarstava za uzgoj ovaca i poboljšanja ravnoteže između ponude i potražnje te poziva države članice i Komisiju da osobito pozornost posvete svojim javnim politikama u pogledu lokalnih klaonica, koje su neophodne za razvoj tih lokalnih opskrbnih lanaca;

51. podsjeća na to da proizvođači, u skladu s člankom 150. Uredbe (EU) br. 1308/2013, mogu donijeti mjere za uređivanje dobave sira, među ostalim i sira od ovčjeg ili kozjeg mlijeka, sa zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla;

52. pozdravlja činjenicu su ti instrumenti zadržani i za razdoblje nakon 2020. u okviru dogovora postignutog u pregovorima o Uredbi (EU) 2017/2393;

53. smatra da treba poticati udruživanje ponude uzgajivača u poduzeća, kao što su zadruge, kako bi se povećala njihova pregovaračka snaga u prehrambenom lancu i osigurala dodana vrijednost za proizvode njihovih članova te kako bi mogli provoditi aktivnosti koje će dovesti do ušteda ili drugih mjeru koje je teško provesti na individualnoj razini, kao što su inovacije ili savjetovanje o uzgoju;

54. potiče nadležna tijela u državama članicama u kojima je zabilježen dokazan interes stručnih organizacija u sektorima ovčarstva i kozarstva da izrade srednjoročne i dugoročne strategije za razvoj tih sektora, s prijedlozima o načinu poboljšanja odabira pasmine i tržišne realizacije proizvoda;

55. poziva Komisiju i države članice da pokrenu programe kojima će se proizvođači poticati na uspostavu proizvođačkih i marketinških skupina, bavljenje izravnim marketingom te proizvodnju proizvoda posebne kvalitete od ovčjeg i kozjeg mesa i mlijeka (na primjer ekološki proizvodi ili regionalni specijaliteti) i označivanje te posebne kvalitete;

56. poziva Komisiju da pojednostavi administrativne zahtjeve za otvaranje malih pogona za proizvodnju sira na gospodarstvima za uzgoj ovaca i koza, čime bi se uzgajivačima omogućilo da dodanu vrijednost svojega gospodarstva;

57. potiče Komisiju da razmotri dodatne alate i instrumente koji mogu pomoći tim sektorima u suočavanju s krizama i globalnim izazovima te u osiguranju njihova održivog razvoja;

58. smatra da u sektorima ovčarstva i kozarstva na raspolaganju treba imati instrumente za prevenciju kriza i upravljanje krizom kako bi se ograničila nestabilnost cijena i omogućili pravedni prihodi za proizvođače te okruženje povoljno za ulaganja i mlade koji žele preuzeti gospodarstva;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

59. ističe da kvaliteta ovčjeg i kozjeg mesa uvelike ovisi o ishrani i da se stoga uvjeti tržišnog natjecanja u sektorima ovčarstva i kozarstva u EU-u znatno razlikuju na regionalnoj razini;

60. poziva nacionalna tijela da proizvođačima zajamče pristup tržištima i uspostavu specijaliziranih načina plasmana;

Brexit i trgovinski sporazumi

61. poziva Komisiju da analizira izglede za sektor ovčarstva nakon izlaska Ujedinjene Kraljevine iz Unije te da poduzme sve potrebne mjere kako bi sprječila ozbiljne poremećaje na tržištu, uključujući uspostavljanje učinkovitijeg zaštitnog mehanizma za cijene i tržišta kako bi se sektor zaštitio od utjecaja Brexita;

62. poziva Komisiju da bude oprezna u pregovorima o novim sporazumima o slobodnoj trgovini s Novim Zelandom i Australijom, u očekivanju analize utjecaja izlaska Ujedinjene Kraljevine iz Unije na sektore ovčarstva i kozarstva, osobito u pogledu budućnosti kvote od 2 87 000 tona trupova ovčjeg mesa koju je EU dodijelio Novom Zelandu, od koje se prosječno iskoristi oko 75 %, pri čemu se 48 % kvote izvozi u UK, i kvote od 19 200 tona trupova ovčjeg mesa koji je EU dodijelio Australiji, od koje se u prosjeku iskoristi gotovo 100 %, pri čemu oko 75 % kvote odlazi u UK;

63. smatra da bi se u novom sporazumu o slobodnoj trgovini kvote dodijeljene Novom Zelandu i Australiji za izvoz janjetine u EU trebale podijeliti u odvojene kategorije za svježe i rashlađeno meso te za smrznuto meso; podsjeća da se u EU-u na tržište vrlo često stavlja janjad starosti 6 ili 9 mjeseci, dok na Novom Zelandu starost janjadi koja se stavlja na tržište često iznosi 12 mjeseci; naglašava da se povlašteni pristup tržištu ne bi trebao povećati iznad postojećih carinskih kvota;

64. podsjeća da je Parlament identificirao ovče meso kao osobito osjetljivo pitanje u pregovorima o sporazumu o slobodnoj trgovini s Novim Zelandom te je pružio potporu mogućem isključivanju najošjetljivijih sektora u svojoj Rezoluciji od 26. listopada 2017. s preporukom Europskog parlamenta Vijeću o predloženom pregovaračkom mandatu za trgovinske pregovore s Novim Zelandom⁽⁶⁾;

65. ponavlja da se bilo kojim sporazumom o slobodnoj trgovini moraju u cijelosti poštovati visoki standardi EU-a u pogledu dobrobiti životinja, okoliša i sigurnosti hrane; prima na znanje da postojeće carinske kvote za Novi Zeland utječu na proizvodnju ovčjeg mesa u EU-u;

66. izražava zabrinutost zbog dopisa koji su Sjedinjene Američke Države i drugih šest velikih poljoprivrednih izvoznika (Argentina, Brazil, Kanada, Novi Zeland, Tajland i Urugvaj) 26. rujna 2017. poslali predstavnicima UK-a i EU-a pred Svjetskom trgovinskom organizacijom u vezi s internom raspravom o potencijalnoj redistribuciji uvoznih carinskih kvota između Ujedinjene Kraljevine i preostalih država članica EU-a;

67. ističe koliko je važno da se Ujedinjena Kraljevina nakon svog izlaska iz Unije pobrine za svoj dio carinskih kvota i da se postigne dogovor kojim će se sprječiti pretjerana opskrba tržišta Ujedinjenje Kraljevine i tržišta EU-a uvoznim ovčjim mesom kako bi se izbjegle štetne posljedice za proizvođače u Ujedinjenoj Kraljevini i EU-u;

68. razumije činjenicu da britanski sektor ovčjeg mesa uvelike ovisi o tržištu EU-a, no smatra da ta situacija donosi i izazove i prilike;

69. smatra da bi izlazak Ujedinjene Kraljevine iz EU-a trebao biti prilika za daljnji razvoj sektora ovčarstva i kozarstva kako bi se smanjila ovisnost EU-a o ovčjem i kozjem mesu koje se uvozi iz Novog Zelanda;

70. žali zbog toga što više od 1 400 europskih poljoprivrednih proizvoda zaštićenih oznakom zemljopisnog podrijetla nemaju automatski jednakovrijednu zaštitu na tržištima trećih zemalja koja su obuhvaćena međunarodnim trgovinskim sporazumima sklopljenima s EU-om;

71. poziva na to da se pri sklapanju drugih trgovinskih sporazuma s trećim zemljama u obzir uzme nesigurno stanje uzgajivača ovaca i koza, ponajprije tako da se te sektore označi kao osjetljive ili da ih se u potpunosti izuzme iz pregovora, kako bi se izbjegle sve odredbe koje bi na bilo koji način mogle ugroziti europski model proizvodnje ili našteti lokalnim ili regionalnim gospodarstvima;

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0420.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

72. naglašava da su troškovi proizvodnje i standardi u glavnim zemljama izvoznicama ovčjeg i kozjeg mesa znatno niži u odnosu na europske države;

73. ističe da bi se prema ovim sektorima trebalo postupati na odgovarajući način, posebice uvođenjem carinskih kvota ili odgovarajućih prijelaznih razdoblja, vodeći računa o kumulativnom učinku trgovinskih sporazuma na poljoprivrednu, ili čak izuzimanjem tih sektora iz pregovora;

74. u tom kontekstu osobito ističe i ozbiljne probleme povezane sa zaštitom životinja tijekom prijevoza dugim rutama iz udaljenih zemalja ili u te zemlje i ekološkim posljedicama tog prijevoza;

75. poziva Komisiju da uvede obvezni sustav regulacije označivanja EU-a za proizvode od ovčjeg mesa, po mogućnosti uz uvođenje jedinstvenog logotipa za cijelo područje EU-a, kako bi se potrošačima omogućilo razlikovanje proizvoda iz EU-a od onih iz trećih zemalja; predlaže da se takva oznaka dodjeljuje na temelju nekoliko kriterija, uključujući sustav osiguranja kvalitete poljoprivrednog gospodarstva i oznaku zemlje podrijetla, kako bi se osiguralo da su potrošači u potpunosti svjesni mjesta podrijetla proizvoda;

76. smatra da sustav mora biti oblikovan na način kojim bi se izbjeglo ugrožavanje postojećih promocijskih sustava označivanja na nacionalnoj i regionalnoj razini;

77. poziva Komisiju da pomogne pri otvaranju izvoznih tržišta za ovče meso i nusproizvode klaonica EU-a u zemljama u kojima se trenutačno primjenjuju nepotrebitna ograničenja;

78. poziva Komisiju da razmotri povećanje izvoza na rastuće tržište sjeverne Afrike koje cijeni kvalitetu i sigurnost hrane koje jamči EU;

79. poziva Komisiju da pripremi izvješća o mogućim ciljanim tržištima za proizvode od ovčjeg i kozjeg mesa i mlijeka iz EU-a;

80. poziva Komisiju da promiče kvalitetu proizvoda koje izvozi EU, osobito s pomoću strogih sanitarnih standarda i sljedivosti, kojima se osigurava viša kvaliteta ovčjeg i kozjeg mesa u odnosu na meso koje izvoze Novi Zeland i Australija; ističe da je potrebno naglašavati inzistiranje EU-a na kvaliteti kako bi se potaknula potrošnja europskog ovčjeg i kozjeg mesa;

Sustav elektroničkog označivanja

81. poziva države članice i Komisiju da razmotre usklađivanje razine tolerancije u pogledu sankcioniranja uzgajivača zbog nenamjernih pogrešaka u primjeni sustava elektroničkog označivanja, uz strogi uvjet da to ne smije dovesti do prihvaćanja stope pogrešaka koja bi bila veća od one za preventivnu zdravstvenu skrb životinja i da je to opravданo u svjetlu pristupa „Jedno zdravlje”;

82. prepoznaže važnost jedinstvenog pristupa preventivnoj zdravstvenoj skrbi za životinje u Uniji i poboljšanja te skrbi;

83. ističe da bi države članice zakonodavstvo trebale provesti bez iznimke;

84. ističe da je stopa gubitka ušnih markica viša za ovce na ekstenzivnoj ispaši na površinama s prirodnim ograničenjima nego za ostalu stoku u nizinskim sustavima te traži od Komisije da to prizna;

85. poziva Komisiju i države članice da istraže mogućnost izrade pojednostavljenog sustava označivanja za manja stada u ekstenzivnoj proizvodnji namijenjena za lokalne opskrbne lance, kojim se neće narušiti efektivna sljedivost proizvoda, i da uvedu fleksibilnije odredbe u pogledu upotrebe elektroničkih ušnih markica, koje će biti jače usmjerene na rast;

86. prima na znanje da bi sustave za označivanje trebalo oblikovati na način kojim će se birokracija svesti na najmanju moguću razinu; naglašava da će proizvođači koji ostvaruju nizak prihod trebati financijsku pomoć kako bi uveli skupe i obvezne sustave elektroničkog označivanja;

Zdravstveni aspekti

87. prima na znanje da izbijanja bolesti životinja imaju katastrofalne posljedice na dobrobit životinja, uzgajivača i lokalnih stanovnika;

88. ističe da zdravlje ljudi i životinja uvijek mora biti na prvome mjestu;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

89. smatra da je potrebno uložiti veće napore u sprečavanje prekograničnih izbijanja bolesti životinja i smanjenje učinka otpornosti na antibiotike, kao i u promicanje cijepljenja u cilju borbe protiv širenja zaraze kod ovaca i koza;

90. poziva Komisiju da, u skladu s europskim akcijskim planom „Jedno zdravlje” za borbu protiv antimikrobne otpornosti, osigura poticaje i potporu za uzgajivače ovaca i koza koji mogu dokazati da su postigli visoku razinu procijepljennosti među svojim životinjama, jer uzgajivači inače ne bi imali puno tržišnih motiva da to postignu;

91. poziva Komisiju da poboljša svoju sposobnost reagiranja na izbijanje životinskih bolesti kao što je bolest plavog jezika s pomoću nove strategije EU-a za zdravlje životinja, financiranja istraživanja, nadoknade gubitaka, predujmova za plaćanja itd.;

92. poziva na izradu plana za sprečavanje bolesti i smanjenje stope smrtnosti mužjaka jarića na temelju intrinzične vrijednosti životinje i davanja prednosti dobrobiti mužjaka jarića, kao i dobrobiti koza;

93. poziva Komisiju da olakša primjenu preciznih imunizacijskih cjepiva kao prve mjere u borbi protiv mogućih izbijanja bolesti u tim sektorima;

94. naglašava potrebu za poboljšanjem dostupnosti medicinskih i veterinarskih proizvoda za sektore ovčarstva i kozarstva na razini EU-a s pomoću potpore za farmaceutska istraživanja i pojednostavljenjem odobrenja za stavljanje u promet;

95. poziva Komisiju i države članice da ponovno procjene razinu praćenja zdravstvenog stanja divljih životinja, osobito na područjima na kojima se nalaze stada u ekstenzivnom uzgoju;

Grabežljivci

96. podsjeća na to da je porast broja grabežljivaca, među ostalim, posljedica trenutačnog zakonodavstva EU-a čiji je cilj zaštita autohtonih vrsta divljih životinja;

97. podržava reviziju relevantnih priloga Direktivi o staništima kako bi se kontroliralo širenje grabežljivaca u određenim područjima za ispašu i kako bi se upravljalo tim širenjem;

98. poziva Komisiju da uzme u obzir fleksibilnost koja je u spomenutoj direktivi predviđena u pogledu rješavanja tih problema kako se ne bi ugrozio održivi razvoj ruralnih područja;

99. naglašava potrebu za objektivnim znanstveno utemeljenim pristupom kojim se uzimaju u obzir ponašanje životinja, odnosi grabežljivaca i plijena, točna regionalna kvantifikacija rizika od predacie po vrstama, kako je navedeno u Direktivi o staništima, hibridizacija, dinamika areala i ostala ekološka pitanja pri razmatranju svakog prijedloga;

100. ističe da unatoč ulaganjima sve više resursa, što rezultira sve većim troškovima za uzgajivače i zajednicu, raste broj napada vukova i nezaštićenih križanaca vuka i psa na stada;

101. napominje da na vidjelo izlazi ograničenost mjeru koje se preporučuju i provode radi zaštite stada, s obzirom na znatno povećanje gubitka životinja;

102. ističe da ta nedjelotvornost dovodi u pitanje budućnost načina uzgoja prihvatljivih za okoliš, kao što je nomadsko stočarstvo, jer neki uzgajivači počinju zatvarati svoje životinje, što će na kraju dovesti ne samo do napuštanja velikih i prostranih površina, a time i do povećane opasnosti od požara i lavina, već će se djelatnost poljoprivrednih gospodarstava preusmjeriti prema intenzivnijim oblicima poljoprivrede;

103. poziva Komisiju i države članice te lokalna i regionalna tijela da u suradnji s poljoprivrednicima i drugim dionicima razmotre mjeru ruralnog razvoja za zaštitu stada, kako bi se osigurala odgovarajuća naknada gubitaka koje uzrokuju napadi velikih grabežljivaca, među ostalim i grabežljivaca koji nisu zaštićeni u okviru Direktive o staništima, te da prilagode pomoći kako bi se obnovila stada;

104. smatra da je potrebno pokrenuti postupak revizije statusa zaštićenih grabežljivaca u okviru Bernske konvencije;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

105. poziva države članice da primjenjuju preporuke te konvencije u cilju sprečavanja širenja križanaca vuka i psa, koji dovode u opasnost očuvanje vrste *Canis lupus* i koji su u vrlo velikoj mjeri odgovorni za napade na stada ovaca i koza;

106. prima na znanje djelomičan uspjeh sustava za ponovno uvođenje pasmina ovčarskih pasa kao načina za odvraćanje vukova ili barem križanaca;

107. predlaže da se odaberu „pučki pravobranitelji za vukove” koji bi posređovali između različitih zainteresiranih strana te u sporovima oko statusa zaštite i potrebe za nadoknadom gubitaka nastalih zbog napada vukova, slijedeći uspješan model „pučkih pravobranitelja za medvjede” u nekim državama članicama;

108. poziva Komisiju da uzme u obzir preporuke koje je Parlament iznio u svojoj Rezoluciji od 15. studenoga 2017. o Akcijskom planu za prirodu, ljude i gospodarstvo;

109. kako bi se poboljšalo stanje zaposlenosti u tim sektorima, poziva Komisiju i države članice da izrade programe kojima bi se poboljšala dresura pasa čuvara i ovčara, da osiguraju osposobljavanje o njihovoj pravilnoj upotrebi na stočarskim gospodarstvima i da u tu svrhu hitno poboljšaju prekograničnu suradnju i razmjenu ideja te uspješnih pristupa među upravama, stočarima i konzervatorima prirode u pogledu velikih grabežljivaca;

110. poziva na uspostavu zaštićenih područja za ispašu na kojima se može regulirati prisutnost velikih grabežljivaca kako povratak velikih grabežljivaca ne bi ugrozio uzgojne prakse kojima se osigurava dobrobit životinja (nomadski uzgoj, slobodne staje) i tradicionalnu poljoprivredu i ispašu (planinsko stočarstvo);

Klaonice

111. ističe da se povećava koncentracija u klaoničarskom sektoru, što je vidljivo iz činjenice da skupine poduzeća koje se bave preradom mesa kontroliraju cijeli lanac proizvodnje mesa, od žive životinje do zapakiranog svježeg mesa, što dovodi ne samo do dužih ruta za prijevoz živilih životinja, nego i do većih troškova i smanjene profitabilnosti za proizvođače;

112. poziva Komisiju da utvrdi mjere potpore za uspostavu mjestâ za klanje i pojednostavljenje postupaka za dobivanje odobrenja;

113. poziva Komisiju i države članice da razviju lokalne mreže koje mogu djelovati kao pokretač povećanja prihoda, na način da omoguće jednostavnije osnivanje lokalnih i mobilnih klaonica, koje su ključne za strukturiranje tih sektora;

Osposobljavanje

114. poziva države članice da uvedu programe ospozobljavanja za predstavnike sektorâ o načinu vrednovanja proizvodâ kako bi mogli biti konkurentni u odnosu na ostale mesne i mlječne proizvode;

115. smatra da je u državama članicama u kojima prevladava takva vrsta stočarstva potrebno osnovati škole za pastire koje bi bile usredotočene na sezonsko preseljenje životinja radi ispaše kako bi se osigurao alternativan izvor zapošljavanja u stočarskoj djelatnosti koji pogoduje generacijskoj obnovi te kako bi se istodobno ojačalo dostojanstvo i društveno priznavanje tradicionalnog zanimanja pastira;

116. smatra da ne treba olakšati samo inovacije (poljoprivredne prakse, novi proizvodi itd.), nego i savjetovanje te početno i trajno ospozobljavanje u sektoru ovčarstva i kozarstva;

Ostale stavke

117. poziva Komisiju da provede odgovarajuće pravo EU-a, osobito Direktivu Vijeća (EZ) br. 1/2005 od 22. prosinca 2004. o zaštiti životinja tijekom prijevoza;

118. smatra da je potrebno poštovati presudu Suda Europske unije kojom je presuđeno da zaštita dobrobiti životinja ne prestaje na vanjskim granicama EU-a i da stoga prijevoznici životinja koje se izvoze iz Europske unije moraju poštovati pravila EU-a o dobrobiti životinja, među ostalim i izvan EU-a;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

119. skreće pozornost na nedostatak vode utvrđen u velikom broju regija u kojima se uzbajaju ovce i koze, osobito u sredozemnim regijama, a ta će se situacija samo dodatno pogoršati zbog globalnog zagrijavanja;

120. stoga ističe da je potrebno osigurati bolje upravljanje vodnim resursima s pomoću prilagođenih objekata, vodeći pritom računa o raspodjeli padalina tijekom godine i o održivosti;

o

o o

121. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0204

Medijski pluralizam i sloboda medija u Europskoj uniji

Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o medijskom pluralizmu i slobodi medija u Europskoj uniji (2017/2209(INI))

(2020/C 41/09)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 2., 3., 6., 7., 9., 10., 11. i 49. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i članke 9., 10. i 16. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članak 11. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir članak 10. Europske konvencije o ljudskim pravima, sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava i Europsku socijalnu povelju,
- uzimajući u obzir Međunarodnu konvenciju o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije (ICERD) koja je usvojena i otvorena za potpisivanje i ratifikaciju Rezolucijom Opće skupštine UN-a br. 2106 od 21. prosinca 1965.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Protokol br. 29 o sustavu javnih elektroničkih medija u državama članicama,
- uzimajući u obzir Europsku povelju o slobodi tiska,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji,
- uzimajući u obzir izjave, rezolucije i preporuke Odbora ministara Vijeća Europe i Parlamentarne skupštine Vijeća Europe te mišljenja i popis mjerila za vladavinu prava koji je sastavila Venecijanska komisija,
- uzimajući u obzir studiju Vijeća Europe naslovljenu „Journalists under pressure – Unwarranted interference, fear and self-censorship in Europe“ („Novinari pod pritiskom – neopravданo upletanje, strah i samocenzura u Europi“),
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Konvenciju UN-a protiv korupcije i Konvenciju UNESCO-a o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja,
- uzimajući u obzir opću napomenu br. 34 Odbora UN-a za ljudska prava,
- uzimajući u obzir Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir relevantne rezolucije Opće skupštine UN-a, Vijeća UN-a za ljudska prava te izvješća posebnog izvjestitelja UN-a o promicanju i zaštiti prava na slobodu mišljenja i izražavanja,
- uzimajući u obzir Akcijski plan UN-a za sigurnost novinara i problem nekažnjivosti,
- uzimajući u obzir ono što na području slobode medija radi Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (OESS), a naročito njezin predstavnik za slobodu medija,

⁽¹⁾ SL L 145, 31.5.2001., str. 43.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir rad Platforme Vijeća Europe za promicanje zaštite novinarstva i sigurnosti novinara,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu o slobodi izražavanja i „lažnim vijestima”, dezinformacijama i propagandi koju su 3. ožujka 2017. izdali posebni izvjestitelj UN-a za promicanje i zaštitu prava na slobodu mišljenja i izražavanja, predstavnica OEES-a za slobodu medija, posebni izvjestitelj za slobodu izražavanja Organizacije američkih država (OAS) i posebni izvjestitelj za slobodu izražavanja i pristup informacijama Afričke komisije za ljudska prava i prava naroda (ACHPR),
- uzimajući u obzir podatke iz Svjetskog indeksa slobode medija, koji objavljaju Reporteri bez granica, i one sustava praćenja medijskog pluralizma Centra za medijski pluralizam i slobodu medija Europskog sveučilišnog instituta,
- uzimajući u obzir političko izvješće naslovljeno „Defining Defamation: Principles on Freedom of Expression and Protection of Reputation” („Definiranje klevete: načela slobode izražavanja i zaštita ugleda”), koje je objavila organizacija ARTICLE 19,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. svibnja 2013. o Povelji Europske unije: utvrđivanje normi za slobodu medija diljem EU-a (²),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. ožujka 2014. o programu nadzora Agencije za nacionalnu sigurnost SAD-a (NSA), nadzornim tijelima u različitim državama članicama i njihovu utjecaju na temeljna prava građana EU-a te o transatlantskoj suradnji u pravosuđu i unutarnjim poslovima (³) te svoju Rezoluciju od 29. listopada 2015. o dalnjem postupanju nakon usvajanja Rezolucije Europskog parlamenta o elektroničkom masovnom nadzoru građana EU-a 12. ožujka 2014. (⁴),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. ožujka 2017. o e-demokraciji u Europskoj uniji: potencijal i izazovi (⁵),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. listopada 2016. s preporukama Komisiji o uspostavi mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava (⁶),
- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 14. veljače 2017. o ulozi zviždača u zaštiti finansijskih interesa EU-a (⁷) i od 24. listopada 2017. o legitimnim mjerama za zaštitu zviždača koji objavljivanjem povjerljivih podataka trgovačkih društava i javnih tijela djeluju u javnom interesu (⁸),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća i predstavnika vlada država članica koji su se sastali unutar Vijeća o slobodi medija i pluralizmu u digitalnom okruženju (⁹),
- uzimajući u obzir Smjernice EU-a o ljudskim pravima koje se odnose na slobodu izražavanja na internetu i izvan njega i Smjernice Komisije za potporu EU-a slobodi medija i integritetu medija u zemljama proširenja 2014.–2020.,
- uzimajući u obzir godišnji skup Komisije o temeljnim pravima iz 2016. godine pod nazivom „Medijski pluralizam i demokracija” i pripadajuće priloge koje je objavila Agencija Europske unije za temeljna prava,
- uzimajući u obzir skupinu stručnjaka na visokoj razini o lažnim vijestima i dezinformiranju na internetu koju je Komisija imenovala u cilju savjetovanja o opsegu pojave lažnih vijesti te definiranja uloga i odgovornosti relevantnih dionika,

(²) SL C 55, 12.2.2016., str. 33.

(³) SL C 378, 9.11.2017., str. 104.

(⁴) SL C 355, 20.10.2017., str. 51.

(⁵) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0095.

(⁶) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0409.

(⁷) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0022.

(⁸) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0402.

(⁹) SL C 32, 4.2.2014., str. 6.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir mišljenje Europskog nadzornika za zaštitu podataka br. 5/2016 o reviziji Direktive o privatnosti i elektroničkim komunikacijama (2002/58/EZ),
 - uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (¹⁰),
 - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 22. lipnja 2017. o sigurnosti i obrani,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove te mišljenja Odbora za kulturu i obrazovanje i Odbora za pravna pitanja (A8-0144/2018),
- A. budući da su pravo na slobodu izražavanja i slobodu mišljenja temeljna ljudska prava i neophodni uvjeti za potpuni razvoj pojedinaca i njihovo puno sudjelovanje u demokratskom društvu, za ostvarivanje načela transparentnosti i odgovornosti te za ostvarivanje drugih ljudskih prava i temeljnih sloboda;
- B. budući da je pluralizam neodvojiv od slobode, demokracije i vladavine prava;
- C. budući da su pravo pojedinaca na informiranje i pravo da budu informirani dio osnovnih demokratskih vrijednosti na kojima je Europska unija utemeljena;
- D. budući da se ne smije podcijeniti važnost pluralističkih, neovisnih i pouzdanih medija kao čuvara i nadzornika demokracije i vladavine prava;
- E. budući da su medijska sloboda, pluralizam i neovisnost ključne sastavnice prava na slobodu izražavanja; budući da mediji imaju bitnu ulogu u demokratskom društvu jer djeluju kao mehanizmi javne kontrole, a pritom pomažu u informiranju i osnaživanju položaja građana širenjem njihova razumijevanja aktualne političke i društvene situacije te poticanjem njihova svjesnog sudjelovanja u demokratskom životu; budući da bi tu ulogu trebalo proširiti i na novinarstvo na internetu i novinarsko građana, kao i na rad blogera, korisnika interneta, aktivista na društvenim medijima i branitelja ljudskih prava kako bi se uzela u obzir današnja medijska stvarnost koja je stubokom izmjenjena, uz istovremeno poštovanje prava na privatnost; budući da je mrežna neutralnost ključno načelo otvorenog interneta;
- F. budući da lažne vijesti, zlostavljanje na internetu i osvetnička pornografija predstavljaju sve veći razlog za zabrinutost u našim društвима, posebno među mladima;
- G. budući da se širenjem lažnih vijesti i dezinformacija na društvenim medijima ili internetskim pretraživačima uvelike ugrozila vjerodostojnost tradicionalnih medija, čime se ograničava njihova sposobnost da djeluju kao mehanizmi kontrole;
- H. budući da javna tijela nemaju samo dužnost da se suzdrže od ograničavanja slobode izražavanja, već i pozitivnu obvezu da donesu pravni i regulatorni okvir koji pogoduje razvoju slobodnih, neovisnih i pluralističkih medija;
- I. budući da se, u skladu s člancima 2. i 4. ICERD-a i člankom 30. Opće deklaracije o ljudskim pravima, sloboda izražavanja nikada ne smije koristiti u svrhu obrane oblika izražavanja kojima se krše Konvencija i Deklaracija, poput govora mržnje ili propagande na temelju ideja ili teorija o superiornosti jedne rase ili skupine osoba određene boje kože ili etničke pripadnosti, ili kojima se želi opravdati ili promicati rasna mržnja ili bilo koji oblik diskriminacije;
- J. budući da su javna tijela dužna štititi neovisnost i nepristrandost javnih medija, posebno u njihovoj ulozi dionika koji služe demokratskim društвимa, a ne zadovoljavati interes aktuelnih vlasta;

(¹⁰) SL L 88, 31.3.2017., str. 6.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- K. budući da ta tijela također trebaju zajamčiti da mediji poštuju mjerodavne zakone i propise;
- L. budući da su nedavna politička događanja u brojnim državama članicama u kojima su nacionalizam i populizam sve češća pojava dovela do toga da se na novinare vrši sve veći pritisak te im se prijeti, što pokazuje da Europska unija treba zajamčiti, promicati i braniti medijsku slobodu i pluralizam;
- M. budući da, prema mišljenju Vijeća Europe, zlouporabe i zločini koje protiv novinara počine državni i nedržavni dionici imaju ozbiljan i štetan učinak na slobodu izražavanja; budući da rizik od neopravdanog uplitanja i njegova učestalost povećava osjećaj straha među novinarima, građanima novinarima, blogerima i drugim akterima u području informiranja, što dovodi do potencijalno visokog stupnja autocenzure, čime se narušava pravo građana na informiranje i sudjelovanje;
- N. budući da je posebni izvjestitelj UN-a za promicanje i zaštitu prava na slobodu mišljenja i izražavanja u rujnu 2016. podsjetio da vlade trebaju ne samo poštovati novinarstvo već i zajamčiti zaštitu novinara i njihovih izvora, po potrebi, snažnim zakonima, kaznenim progonom počinitelja i visokom razinom sigurnosti;
- O. budući da se novinari i drugi medijski akteri u Europskoj uniji i dalje suočavaju s nasiljem, prijetnjama, uz nemiravanjem ili javnim prozivanjem, i to uglavnom zbog njihovih istražnih aktivnosti u cilju zaštite javnog interesa od zlouporabe moći, korupcije, kršenja ljudskih prava ili kriminalnih aktivnosti;
- P. budući da je jamčenje sigurnosti i zaštite novinara i drugih medijskih aktera preduvjet kako bi oni mogli u potpunosti ostvariti svoju ulogu i izvršiti svoju zadaću stvarnog informiranja građana te efektivnog sudjelovanja u javnoj raspravi;
- Q. budući da su, prema mišljenju Platforme Vijeća Europe za zaštitu novinarstva i sigurnost novinara, više od polovice slučajeva zlostavljanja medijskih djelatnika počinili državni akteri;
- R. budući da istraživačko novinarstvo treba poticati kao oblik građanskog angažmana i vrijednog građanskog ponašanja uz potporu komunikacije, učenja, obrazovanja i ospozobljavanja;
- S. budući da radikalni razvoj medijskog sustava, brz rast internetske dimenzije medijskog pluralizma i sve veće korištenje pretraživača i platformi društvenih medija kao izvora vijesti istodobno predstavljaju izazov i priliku za promicanje slobode izražavanja, demokratizaciju proizvodnje vijesti uključivanjem građana u javne rasprave, i za pretvaranje sve većeg broja korisnika informacija u proizvođače informacija; budući da se, međutim, koncentracijom moći medijskih konglomerata, operatera platformi i internetskih posrednika, te kontrolom medija koju vrše ekomske korporacije i politički akteri stvaraju negativne posljedice za pluralizam javne rasprave i pristup informacijama te se utječe na slobodu, integritet, kvalitetu i uredničku nezavisnost novinarstva i radiotelevizijskih medija; budući da su ravnopravni uvjeti na europskoj razini potrebni kako bi se zajamčilo da pretraživači, platforme društvenih medija i drugi visokotehnološki divovi poštuju pravila jedinstvenog digitalnog tržišta EU-a, u područjima kao što su e-privatnost i tržišno natjecanje;
- T. budući da je novinarima potreban izravan, trenutačan i neopterećen pristup informacijama od strane javnih uprava kako bi se nadležna tijela prikladno nadzirala;
- U. budući da se informacije dobivene na temelju prava na istragu i informacije dobivene putem zviždača međusobno nadopunjaju te su ključne za sposobnost novinara da ispunje svoju zadaću djelovanja u javnom interesu;
- V. budući da je novinarima potrebna potpuna pravna zaštita kako bi koristili i širili takve informacije od javnog interesa u okviru svoje profesije;
- W. budući da je pravo osobe da zatraži i dobije informacije od javnih uprava i dalje fragmentirano i nepotpuno diljem Europske unije;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- X. budući da medijski sektor ima ključnu ulogu u svakom demokratskom društvu; budući da je zbog posljedica gospodarske krize, uz istodobni razvoj platformi društvenih medija i drugih visokotehnoloških divova i vrlo selektivnih prihoda od oglašavanja, znatno povećana nesigurnost radnih uvjeta i socijalna nesigurnost medijskih aktera, uključujući neovisne novinare, što dovodi do znatnog pada profesionalnog i socijalnog standarda i standarda kvalitete novinarstva, što bi moglo negativno utjecati na njihovu uredničku neovisnost;
- Y. budući da je Europski audiovizualni opservatorij Vijeća Europe osudio stvaranje digitalnog duopola, pri čemu su Google i Facebook zaslužni za do 85 % cijelokupnog rasta tržišta digitalnog oglašavanja u 2016., čime se ugrožava budućnost tradicionalnih medijskih poduzeća koji se financiraju oglašavanjem, poput komercijalnih televizijskih kanala, novina i časopisa koji dopiru do dosta uže publice;
- Z. budući da je Komisija u kontekstu politike proširenja dužna zahtijevati potpunu usklađenost s kriterijima iz Kopenhagena, što uključuje i slobodu izražavanja i slobodu medija, te da EU stoga treba u tom području dati primjer najviših standarda; budući da države članice, jednom kada pristupe EU-u, trebaju neprestano i nedvosmisleno poštovati obveze u području ljudskih prava u skladu s Ugovorima EU-a i Poveljom EU-a o temeljnim pravima i budući da bi poštovanje slobode izražavanja i slobode medija u državama članicama trebalo podlijegati redovitom nadzoru; budući da u globalnom kontekstu EU može biti vjerodosojan samo ako se unutar njega štiti i poštuje sloboda tiska i medija;
- AA. budući da rezultati istraživanja dosljedno pokazuju da su žene manjina u medijskim sektorima, osobito u kreativnim ulogama, i u velikoj su mjeri podzastupljene na višim položajima na kojima se donose odluke; budući da studije o sudjelovanju žena u novinarstvu ukazuju na to da, iako postoji relativno dobra ravnoteža spolova među osobama koje tek stupaju u novinarsku profesiju, postoji znatna neravnoteža među spolova u pogledu raspodjele odgovornosti za donošenje odluka;
- AB. budući da se odredbe Povelje Europske unije o temeljnim pravima i Ugovora o Europskoj uniji, kojima se jamči poštovanje tih načela, provode pozitivnim djelovanjem za promicanje slobode i pluralizma medija, promicanje kvalitete, pristupačnosti i dostupnosti informacija (pozitivna sloboda), međutim, potrebno je i neuplitanje javnih tijela kako bi se izbjegla štetna agresija (negativna sloboda);
- AC. budući da nezakonit i proizvoljan nadzor, posebno kada se provodi masovno, nije u skladu s ljudskim pravima i temeljnim slobodama, među ostalim ni sa slobodom izražavanja – koja podrazumijeva i slobodu tiska i zaštitu povjernjivosti novinarskih izvora – kao ni s pravom na privatnost i zaštitu podataka; budući da internet i društveni mediji imaju važnu ulogu u širenju govora mržnje i poticanju radikalizacije koja dovodi do nasilnog ekstremizma, zbog toga što na njima kruži nezakonit sadržaj, što je posebno štetno za mlade; budući da borba protiv takvih pojava zahtijeva tjesnu i koordiniranu suradnju između svih relevantnih aktera na svim razinama upravljanja (lokalna, regionalna i nacionalna), kao i s civilnim društvom i privatnim sektorom; budući da bi učinkoviti zakoni i aktivnosti koji se odnose na sigurnosna i protuteroristička pitanja te mjere namijenjene suzbijanju i sprečavanju govora mržnje i nasilnog ekstremizma uvijek trebali podlijegati obvezama povezanim s temeljnim pravima kako bi se izbjegli svi sukobi sa zaštitom slobode izražavanja;
- AD. budući da su, imajući u vidu mišljenje Vijeća Europe, aktivnosti zviždača ključan aspekt slobode izražavanja i imaju ključnu ulogu u otkrivanju i prijavljivanju nepravilnosti i prijestupa te u jačanju demokratske odgovornosti i transparentnosti; budući da su zviždači ključni izvor informacija u borbi protiv organiziranog kriminala, u istraživanju, utvrđivanju i objavljivanju slučajeva korupcije u javnom i privatnom sektoru te otkrivanju sustava privatnih poduzeća za izbjegavanje plaćanja poreza; budući da odgovarajuća zaštita zviždača na razini EU-a te na nacionalnoj i međunarodnoj razini te promicanje kulture prepoznavanja važne uloge zviždača u društvu čine preduvjet za osiguravanje učinkovitosti takve uloge;
- AE. budući da je u kontekstu borbe protiv korupcije i nepravilnosti u EU-u istraživačkom novinarstvu potrebno posvetiti posebnu pozornost i dodijeliti posebnu finansijsku potporu, s obzirom na to da je ono alat koji služi za javno dobro;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

AF. budući da je prema rezultatima praćenja medijskog pluralizma vlasništvo nad medijima i dalje u velikoj mjeri koncentrirano i to predstavlja znatan rizik za raznolikost informacija i stajališta zastupljenih u medijskom sadržaju;

AG. budući da medijska pokrivenost europskih pitanja i rada institucija i agencija EU-a treba biti podložna kriterijima medijskog pluralizma i slobode medija, na ravnopravnoj osnovi s pokrivenošću državnih vijesti, te joj se treba pružiti višejezična potpora kako bi bila dostupna maksimalnom broju građana EU-a;

1. poziva države članice da poduzmu odgovarajuće mjere, među ostalim da zajamče prikladno javno financiranje, u cilju zaštite i promicanja pluralističkih, neovisnih i slobodnih medija u službi demokratskog društva, uključujući neovisnost i održivost javnih medija, medija zajednice i lokalnih medija, koji su ključni za stvaranje povoljnog okruženja za jamčenje temeljnog prava na slobodu izražavanja i informacije;

2. ističe zajedničku odgovornost zakonodavaca, novinara, izdavača i internetskih posrednika, ali i građana kao korisnika informacija.

3. poziva institucije EU-a da u svim svojim odlukama, djelovanjima i politikama zajamče potpunu provedbu Povelje Europske unije o temeljnim pravima kao sredstva za zaštitu medijskog pluralizma i slobode medija od nepotrebног utjecaja nacionalnih javnih tijela; u tom smislu poziva Komisiju da uvede procjene učinka na ljudska prava u ocjenu svojih zakonodavnih prijedloga i da predstavi prijedlog za uspostavu mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava u skladu s relevantnom rezolucijom Parla-menta od 25. listopada 2016.;

4. naglašava potrebu da se uspostave neovisni mehanizmi praćenja za procjenu stanja slobode medija i medijskog pluralizma u EU-u, kao sredstvo za promicanje i zaštitu prava i sloboda sadržanih u članku 11. Povelje Europske unije o temeljnim pravima i članku 10. Europske konvencije o ljudskim pravima, te da se brzo reagira na moguće prijetnje tim pravima i slobodama te na njihovo kršenje; poziva Komisiju i države članice da u potpunosti podupru i jačaju instrumente koji su već razvijeni u tom pogledu, poput praćenja medijskog pluralizma i Platforme Vijeća Europe za zaštitu novinarstva i sigurnost novinara;

5. poziva Komisiju da, kao čuvarica Ugovora, pokušaje vlada država članica da ugroze slobodu i pluralizam medija smatra teškom i sustavnom zlouporabom moći i djelovanjem protiv temeljnih vrijednosti Europske unije iz članka 2. UEU-a, s obzirom na to da su prava na slobodu izražavanja i slobodu mišljenja temeljna ljudska prava te da sloboda, pluralizam i neovisnost medija imaju važnu ulogu u demokratskom društvu, među ostalim i zbog svoje uloge u kontroli vlade i državnih vlasti;

6. poziva države članice da provedu neovisnu reviziju svojih relevantnih zakona i praksi u cilju zaštite slobode izražavanja te slobode i pluralizma medija;

7. izražava duboku zabrinutost zbog zlostavljanja, zločina i smrtonosnih napada koji se i dalje provode u državama članicama protiv novinara i medijskih djelatnika zbog njihovih aktivnosti; poziva države članice da učine sve što je u njihovo moći kako bi sprječile takvo nasilje, kako bi se zajamčila odgovornost i izbjegavanje nekažnjavanja te kako bi se žrtvama i njihovim obiteljima zajamčio pristup odgovarajućim pravnim lijekovima; poziva države članice da u suradnji s novinarskim organizacijama uspostave neovisno i nepristrano regulatorno tijelo za praćenje i evidentiranje nasilja i prijetnji usmjerenih protiv novinara i izvješćivanje o njima te da zajamče zaštitu i sigurnost novinara na nacionalnoj razini; poziva, nadalje, države članice da u potpunosti provedu preporuku Vijeća Europe CM/Rec(2016)4 o zaštiti novinarstva i sigurnosti novinara i ostalih medijskih aktera;

8. izražava zabrinutost zbog pogoršanja radnih uvjeta za novinare i sve češćeg psihološkog nasilja s kojim se novinari suočavaju; stoga poziva države članice da uspostave nacionalne akcijske planove u bliskoj suradnji s novinarskim organizacijama, kako bi se poboljšali radni uvjeti za novinare i zajamčilo da novinari neće biti žrtve psihološkog nasilja;

9. zabrinut je zbog stanja u području slobode medija na Malti nakon što je u listopadu 2017. ubijena Daphne Caruana Galizia, novinarka koja je radila na borbi protiv korupcije i koja je bila žrtva uzneniranja, što je uključivalo naloge za zamrzavanje njezinih bankovnih računa i prijetnje koje su joj uputile multinacionalne kompanije;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

10. oštro osuđuje ubojsvo slovačkog istraživačkog novinara Jána Kuciaka i njegove partnerice Martine Kušnírove;
11. pozdravlja odluku da prostorija za medije Europskog parlamenta nosi ime ubijene novinarke Daphne Caruan Galizije; u tom kontekstu ponavlja svoj poziv da godišnja nagrada Europskog parlamenta za istraživačko novinarstvo nosi njezino ime;
12. poziva Konferenciju predsjednika da iznese prijedlog o načinu na koji bi Parlament mogao odati počast radu Jána Kuciaka te da razmisli o tome da se program stažiranja za novinare u Parlamentu preimenuje i nazove po njemu;
13. poziva države članice da u potpunosti podupru inicijativu za stvaranje funkcije posebnog predstavnika glavnog tajnika Ujedinjenih naroda za sigurnost novinara, koju su pokrenuli Reporteri bez granica;
14. poziva države članice da u pravnom smislu i u praksi stvore i održe zaštićeno i sigurno okružje za novinare i druge medijske aktere, uključujući strane novinare koji obavljaju svoje novinarske aktivnosti u državama članicama, koje će im omogućiti da svoj posao obavljaju potpuno neovisno i bez neprimjerenog upletanja kao što su prijetnja nasiljem, zastrašivanje, finansijski, ekonomski i politički pritisak odnosno pritisak da otkriju povjerljive izvore i materijale, te ciljani nadzor; naglašava potrebu za time da države članice zajamče učinkovite postupke pravne zaštite u vezi s gore navedenim činovima za novinare čija je sloboda rada ugrožena, kako bi se izbjegla autocenzura; naglašava važnost rodno osviještenog pristupa pri razmatranju mjera za rješavanje problema sigurnosti novinara;
15. naglašava važnost osiguravanja primjerenih radnih uvjeta za novinare i medijske djelatnike, u potpunosti u skladu s odredbama Povelje Europske unije o temeljnim pravima i Europske socijalne povelje, kao sredstva za izbjegavanje nepotrebogn unutarnjeg i vanjskog pritiska, ovisnosti, osjetljivosti i nestabilnosti, a time i rizika od autocenzure; ističe da tržište samo po sebi ne može jamčiti i poticati neovisno novinarstvo; poziva Komisiju i države članice da stoga promiču i razrade nove društveno održive gospodarske modelle usmjerene na financiranje i podržavanje kvalitetnog neovisnog novinarstva te da zajamče točnu informiranost javnosti; poziva države članice da povećaju finansijsku potporu za pružatelje javnih usluga i istraživačko novinarstvo uz istodobno suzdržavanje od sudjelovanja u uredničkim odlukama;
16. osuđuje pokušaje vlada da ušutkaju kritičke medije i uniše slobodu medija i medijski pluralizam, među ostalim koristeći se i sofisticiranim načinima koje Platforma Vijeća Europe za zaštitu novinarstva i sigurnost novinara ne prepoznaje kao prijetnju, kao što su na primjer slučajevi u kojima članovi vlada i njihovi prijatelji kupuju komercijalne medijske kuće i prisvajaju javne medije kako bi služili stranačkim interesima;
17. naglašava da je nužno podržati i proširiti opseg djelovanja Europskog centra za slobodu tiska i medija, naročito njegove pravne pomoći ugroženim novinarima;
18. ističe da medijski djelatnici često rade u nesigurnim uvjetima u pogledu ugovora, plaća i socijalnih jamstava, što ugrožava njihovu sposobnost da rade na odgovarajući način i stoga ometa medijsku slobodu;
19. uviđa da sloboda izražavanja može biti podložna ograničenjima, uz uvjet da su ta ograničenja propisana zakonom, da slijede legitiman cilj i da su potrebna u demokratskom društvu, među ostalim u cilju zaštite ugleda i prava drugih; međutim, izražava zabrinutost zbog negativnog i zastrašujućeg učinka kaznenih zakona o klevetu na pravo na slobodu izražavanja, slobodu tiska i javnu raspravu; poziva države članice da se suzdrže od zloupotrebe zakona o kaznenom djelu klevete održavanjem ravnoteže između prava na slobodu izražavanja i prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života, kao i ugleda, uz istovremeno osiguranje prava na djelotvoran pravni lijek i izbjegavanje strogih i nerazmjernih kazni i sankcija, u skladu s kriterijima koje je utvrdio Europski sud za ljudska prava;
20. poziva Komisiju da predloži direktivu o borbi protiv tzv. praksi „SLAPP“ (strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja), kojom će se javni mediji zaštititi od zlonamjernih tužbi kojima ih se nastoji ušutkati ili zastrašiti u EU-u;
21. smatra da se sudjelovanje u demokratskim procesima ponajprije zasniva na učinkovitom i nediskriminirajućem pristupu informacijama i znanju; poziva EU i države članice da razrade odgovarajuće politike kako bi se ostvario univerzalan pristup internetu i kako bi pristup internetu, uključujući i mrežnu neutralnost, priznale kao temeljno pravo;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

22. žali zbog odluke američke Savezne komisije za komunikacije o poništenju pravila o mrežnoj neutralnosti iz 2015. i ističe negativne posljedice koje bi u globalno povezanom digitalnom svijetu ta odluka mogla imati na pravo pristupa informacijama bez diskriminacije; poziva EU i države članice da ulažu napore u jačanje načela mrežne neutralnosti tako da nadograđuju i dodatno razvijaju smjernice Tijela europskih regulatora za elektroničke komunikacije (BEREC) o primjeni europskih propisa o mrežnoj neutralnosti od strane nacionalnih regulatora;

23. ističe važnu ulogu koju neovisni i pluralistički mediji imaju u političkoj raspravi, ali i u pogledu prava na pluralističke informacije tijekom izbora i između njih; ističe da je potrebno svim političkim dionicima zajamčiti potpunu slobodu izražavanja, u skladu s odredbama ICERD-a, te da bi se vrijeme emitiranja koje im se ustupa na javnim radiotelevizijskim kanalima trebalo temeljiti na novinarskim i stručnim kriterijima, a ne na njihovoj razini zastupljenosti u institucijama ili političkim stajalištima;

24. poziva države članice i Komisiju da se suzdrže od donošenja nepotrebnih mjera usmjerenih na proizvoljno ograničavanje pristupa internetu i uživanja temeljnih ljudskih prava ili na nadzor javne komunikacije, kao što su donošenje represivnih propisa za osnivanje i poslovanje medijskih kuća i/ili internetskih stranica, arbitarno uvođenje izvanrednog stanja, tehnički nadzor nad digitalnim tehnologijama tj. blokiranje, filtriranje, ometanje i zatvaranje digitalnih prostora, ili de facto privatizacija kontrolnih mjera vršenjem pritiska na posrednike da poduzmu mjere za ograničavanje ili brisanje internetskog sadržaja; nadalje, poziva EU i države članice da spriječe privatne gospodarske subjekte u donošenju takvih mjera;

25. poziva Komisiju i države članice da zajamče potpunu transparentnost kada privatna poduzeća i vlade koriste algoritme, umjetnu inteligenciju i automatizirano donošenje odluka, koji se ne bi trebali primjenjivati na način koji dovodi do proizvoljnog blokiranja, filtriranja i uklanjanja internetskog sadržaja ili na način kojim se to nastoji postići, te da se pobrinu za to da se sve digitalne politike i strategije EU-a sastave uz primjenu pristupa utemeljenog na ljudskim pravima, kojim se predviđaju primjereni pravni lijekovi i zaštitne mjere i koji je u potpunosti usklađen s relevantnim odredbama Povelje Europske unije o temeljnim pravima i Europske konvencije o ljudskim pravima;

26. ponavlja da su kiberzlostavljanje, osvetnička pornografija i materijali povezani sa seksualnim zlostavljanjem sve veći problem u našim društвima i da mogu imati vrlo ozbiljan utjecaj, posebice na djecu i mlade, te naglašava da se u kontekstu masovnih medija moraju u potpunosti poštovati interesi i prava maloljetnika; potiče sve države članice da s ciljem rješavanja tih pojava izrade zakonodavstvo okrenuto budućnosti, uključujući odredbe za otkrivanje, označivanje i uklanjanje sadržaja objavljenog na društvenim medijima koji je očito štetan za ljudsko dostojanstvo; potiče Komisiju i države članice da pojačaju napore u cilju donošenja efektivne protupropagande i da izrade jasne smjernice kojima se korisnicima, pružateljima usluga i internetskom sektoru u cjelini jamči pravna sigurnost i predvidljivost, uz istovremeno osiguranje mogućnosti sudske zaštite u skladu s nacionalnim pravom kako bi se reagiralo na zlouporabu društvenih medija u terorističke svrhe; međutim, ističe da svaku mjeru kojom se ograničava ili uklanja internetski sadržaj treba donijeti samo u točno utvrđenim, izrijekom navedenim i legitimnim okolnostima i uz strogi sudske nadzor, u skladu s međunarodnim standardima, sudske praksom Europskog suda za ljudska prava i člankom 52. Povelje Europske unije o temeljnim pravima;

27. prima na znanje Kodeks postupanja za borbu protiv nezakonitog govora mržnje na internetu koji Komisija promiće; skreće pozornost na široko pravo diskrecije privatnih poduzeća u pogledu definicije „nezakonitosti“ i poziva na ograničavanje tog diskrecijskog prava kako bi se izbjegla opasnost od cenzure i proizvoljnih ograničenja slobode izražavanja;

28. ponavlja da su šifriranje i anonimnost ključni instrumenti za ostvarivanje demokratskih prava i sloboda, za jačanje povjerenja u digitalne infrastrukture i komunikacije te za zaštitu povjerljivosti novinarskih izvora; uviđa da se šifriranjem i anonimnošću jamče privatnost i sigurnost koje su potrebne za ostvarivanje prava na slobodu mišljenja i izražavanja u digitalnom dobu te podsjeća na to da slobodan pristup informacijama podrazumijeva zaštitu osobnih podataka koje građani ostavljaju na internetu; prima na znanje da, sukladno izjavama službenika kaznenog progona i službenika za borbu protiv terorizma, šifriranje i anonimnost mogu dovesti i do zlouporabe i prijestupa te mogu otežati sprečavanje kriminalnih aktivnosti i provođenje istraga; podsjeća na to da se šifriranje i anonimnost moraju ograničiti u skladu s načelima zakonitosti, nužnosti i proporcionalnosti; poziva institucije i države članice EU-a da u potpunosti podrže i provedu preporuke iznesene u izvještu posebnog izvjestitelja UN-a od 22. svibnja 2015. o promicanju i zaštiti prava na slobodu mišljenja i izražavanja, koje se odnose na korištenje šifriranja i anonimnosti u digitalnim komunikacijama;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

29. potiče sastavljanje etičkih kodeksa za novinare i sve one koji sudjeluju u upravljanju medijskim kućama, kako bi se osigurala potpuna neovisnost novinara i medijskih kuća;

30. naglašava da se tijela kaznenog progona i pravosudna tijela susreću s brojnim preprekama tijekom istrage i kaznenog progona kaznenih djela na internetu, među ostalim i zbog razlika među zakonodavstvima država članica;

31. napominje da su se u razvijajućem ekosustavu digitalnih medija pojavili novi posrednici koji stjecanjem nadzornih funkcija i ovlasti mogu utjecati na informacije i ideje na internetu te ih kontrolirati; naglašava da moraju postojati dovoljno neovisni i samostalni internetski kanali, usluge i izvori s pomoću kojih se javnosti mogu pružiti raznolika mišljenja i demokratske ideje o pitanjima od općeg interesa; poziva države članice da u tom pogledu razviju nove ili postojeće nacionalne politike i mјere;

32. uviđa da je novo digitalno okruženje pogoršalo problem širenja dezinformacija odnosno tzv. lažnih vijesti; podsjeća, međutim, da to nije nova pojava i da ona nije ograničena samo na područje interneta; ističe da je važno zajamčiti pravo na kvalitetno informiranje tako da se unaprijedi pristup građana pouzdanim informacijama i da se prijeći širenje lažnih informacija na internetu i izvan njega; podsjeća na to da se termin „lažne vijesti“ ne bi smio koristiti u svrhe narušavanja povjerenja javnosti u medije ili diskreditiranja i kriminalizacije kritičkih mišljenja; izražava zabrinutost zbog potencijalne prijetnje koju bi lažne vijesti mogle predstavljati za slobodu govora i izražavanja te za neovisnost medija, a istovremeno ističe negativne učinke koje bi širenje lažnih vijesti moglo imati na kvalitetu političke rasprave i informirano sudjelovanje građana u demokratskom društvu; ističe da je važno zajamčiti samoregulatorne mehanizme utemeljene na načelima točnosti i transparentnosti, predvidjeti odgovarajuće obvezе i instrumente u vezi s verifikacijom izvora te osigurati da neovisne i nepristrane treće organizacije provode provjeru činjenica kako bi se osigurala objektivnost i zaštita informacija;

33. potiče internetske platforme i poduzeća u području društvenih medija da razviju alate s pomoću kojih će korisnici moći prijavit i označiti lažne vijesti kako bi se olakšalo brzo ispravljanje i omogućila revizija od strane neovisnih i nepristranih ovlaštenih trećih organizacija za provjeru činjenica, koje su zadužene za pružanje preciznih definicija lažnih vijesti i dezinformacija u cilju smanjenja diskrecijskog prava dionika iz privatnog sektora i označivanja lažnih informacija koje se pokažu takvima, radi poticanja javne rasprave i sprečavanja ponovnog pojavljivanja istih dezinformacija u drugačijem obliku;

34. pozdravlja odluku Komisije o uspostavi stručne skupine na visokoj razini o lažnim vijestima i dezinformiranju na internetu, koja će obuhvaćati predstavnike civilnog društva, platforma društvenih medija, organizacija informativnih medijskih kuća, novinara i akademske zajednice, kako bi se analizirale te nove prijetnje i predložile operativne mјere koje je potrebno poduzeti na europskoj i nacionalnoj razini;

35. ističe odgovornost koju internetski akteri imaju u izbjegavanju širenja neprovjerenih ili neistinitih informacija isključivo u svrhu povećanja internetskog prometa upotrebotom, primjerice, tzv. clickbaita;

36. uviđa da su uloga izdavača informativnih publikacija u istražnom, profesionalnom i neovisnom novinarstvu i njihovo ulaganje u tu vrstu novinarstva ključni za borbu protiv širenja lažnih vijesti i naglašava da je potrebno zajamčiti održivost pluralističkih uredničkih sadržaja; potiče Komisiju i države članice da ulože odgovarajuća finansijska sredstva u medijsku i digitalnu pismenost i razvoj komunikacijskih strategija, zajedno s međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva, radi osnaživanja građana i internetskih korisnika pri prepoznavanju sumnjivih izvora informacija i osviještenosti o njima te pri prepoznavanju i otkrivanju ciljano netočnih sadržaja i propagande; u tu svrhu također poziva države članice da integriraju medijsku i informacijsku pismenost u nacionalne obrazovne sustave; poziva Komisiju da razmotri najbolje nacionalne prakse kako bi se osigurala kvaliteta novinarstva i pouzdanost objavljenih informacija;

37. ponovno ističe pravo svakog pojedinca da odlučuje o sudbini svojih osobnih podataka, a osobito isključivo pravo na kontrolu nad korištenjem i otkrivanjem osobnih podataka te „pravo na zaborav“ koje se definira kao mogućnost ishođenja brzog uklanjanja sadržaja koji bi mogli biti štetni za dostojanstvo pojedinca s društvenih medija i internetskih pretraživača;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

38. uviđa da su internet i, općenitije, razvoj digitalnog okruženja proširili područje primjene nekoliko ljudskih prava, kao što je primjerice vidljivo iz presude Suda Europske unije od 13. svibnja 2014. u predmetu C-131/12 Google Spain SL i Google Inc / Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) i Mario Costeja González (⁽¹⁾); u tom kontekstu poziva institucije EU-a da pokrenu participativni postupak kako bi se izradila europska povelja o internetskim pravima, uzimajući u obzir najbolje prakse iz država članica, a posebno talijansku Deklaraciju o internetskim pravima, koje će se zajedno s relevantnim europskim i međunarodnim instrumentima u području ljudskih prava koristiti kao reference u cilju regulacije digitalnog okruženja;

39. ističe ključnu ulogu zviždača u očuvanju javnog interesa i promicanju kulture javne odgovornosti i integriteta i u javnim i privatnim institucijama; ponovno poziva Komisiju i države članice da uspostave i provedu odgovarajući, napredan i sveobuhvatan okvir za zajedničko europsko zakonodavstvo u području zaštite zviždača, na način da u potpunosti podrže preporuke Vijeća Europe i nedavne rezolucije Europskog parlamenta od 14. veljače i 24. listopada 2017.; smatra da je nužno pobrinuti se za to da mehanizmi izvješćivanja budu dostupni, sigurni i zaštićeni te da se tvrdnje zviždača i istraživačkih novinara stručno istražuju;

40. ističe da se pravna zaštita zviždača kada javno otkrivaju informacije ponajprije temelji na pravu javnosti na informiranje; ističe da nitko ne bi smio izgubiti pravo na zaštitu samo zbog pogreške u ocjeni činjenica ili zato što se prijetnja za javni interes nije ostvarila, pod uvjetom da je u vrijeme upozorenja imao opravdane razloge vjerovati u istinitost informacija; podsjeća da se osobe koje nadležnim tijelima svjesno prijavljuju netočne ili obmanjujuće informacije ne bi trebale smatrati zviždačima te stoga ne bi trebale moći koristiti zaštitne mehanizme; nadalje, ističe da bi se svakom pojedincu koji je izravno ili neizravno oštećen zbog izvješćavanja ili otkrivanja netočnih ili obmanjujućih informacija trebalo dodjeliti pravo na djelotvoran pravni lijek;

41. potiče i Komisiju i države članice da donesu mjere za zaštitu povjerljivosti izvorâ informacija kako bi se sprječile bilo kakve diskriminirajuće radnje ili prijetnje;

42. poziva Komisiju i države članice da osiguraju da novinari raspolažu odgovarajućim alatima kojima mogu zatražiti i primiti informacije od tijela javne uprave EU-a i država članica, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima, bez suočavanja s proizvoljnim odlukama o uskraćivanju takvog prava na pristup; napominje da su informacije dobivene korištenjem prava novinara ili građana na istragu, uključujući informacije dobivene od zviždača, nužne kako bi novinari mogli ispuniti svoje zadaće od javnog interesa te da su takve informacije komplementarne tim zadaćama; ponavlja da pristup javnim izvorima i događanjima treba ovisiti o objektivnim, nediskriminirajućim i transparentnim kriterijima;

43. ističe da sloboda tiska zahtjeva neovisnost o političkoj i gospodarskoj moći, što podrazumijeva jednako postupanje bez obzira na uredničko usmjerenje; ponavlja da je važno očuvati novinarstvo koje ima koristi od mehanizama kojima se sprečava usredotočenoć na pojedinačne, monopolističke ili kvazi-monopolističke grupacije i jamči slobodno tržišno natjecanje i uredničku raznolikost; poziva države članice da donesu i provedu propise o vlasništvu nad medijima kako bi se izbjegla horizontalna koncentracija vlasništva u sektoru medija i neizravno i uzajamno vlasništvo nad medijima te kako bi se javnosti zajamčila transparentnost, otkrivanje i laka dostupnost informacija o vlasništvu nad medijima, njihovu financiranju i upravljanju njima; naglašava da je važno primijeniti odgovarajuća ograničenja na vlasništvo nad medijima za osobe koje obnašaju javnu dužnost i zajamčiti neovisan nadzor i efektivne mehanizme za usklađenost kako bi se sprječili sukobi interesa i prakse „rotirajućih vrata”; smatra da je neophodno da postoje neovisna i nepristrana nacionalna tijela za osiguranje efektivnog nadzora nad sektorom audiovizualnih medija;

44. potiče države članice da razviju svoje strateške kapacitete i da surađuju s lokalnim zajednicama u EU-u i susjedstvom EU-a kako bi se potaknulo pluralističko medijsko okruženje i kako bi priopćavanje o politikama EU-a bilo dosljedno i efektivno;

45. poziva države članice da u potpunosti podrže Preporuku Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama od 7. ožujka 2018. o medijskom pluralizmu i transparentnosti vlasništva nad medijima;

46. podsjeća na važnu ulogu javnih radiotelevizijskih kuća u očuvanju medijskog pluralizma, kako je istaknuto u Protokolu br. 29. priloženom Ugovorima; poziva države članice da im osiguraju adekvatna finansijska i tehnička sredstva koja su im potrebna za obavljanje njihove društvene uloge i rad u interesu javnosti; u tu svrhu poziva države članice da zajamče njihovu uredničku neovisnost tako da ih s pomoći jasno definiranih regulatornih okvira zaštite od svih oblika vladinog, političkog ili komercijalnog uplitanja i utjecaja, te da istovremeno svim javnim tijelima i subjektima koji izvršavaju ovlasti u području radiotelevizije i telekomunikacija zajamče punu autonomiju i neovisnost u upravljanju;

(¹) ECLI:EU:C:2014:317.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

47. potiče države članice da svoje politike izdavanja dozvola nacionalnim radiotelevizijskim kućama usklade s načelom poštovanja medijskog pluralizma; ističe da bi naknade koje se naplaćuju i strogost obveza povezanih s izdavanjem dozvola trebale biti podložne nadzoru i ne bi trebale ugrožavati slobodu medija;

48. poziva Komisiju da provjeri dodjeluju li države članice dozvole za emitiranje na temelju objektivnih, transparentnih, nepristranih i proporcionalnih kriterija;

49. predlaže da se u svrhu učinkovite zaštite slobode medija i medijskog pluralizma poduzećima čiji krajnji vlasnik posjeduje i medijsko poduzeće zabrani sudjelovanje u javnoj nabavi ili da takvo sudjelovanje bude u potpunosti transparentno; smatra da bi države članice trebale biti obvezne redovito izvješćivati o svim javnim financiranjima medijskih poduzeća te da bi trebalo redovito pratiti sva javna sredstva koja se dodjeljuju vlasnicima medija; naglašava da osobe koje su osuđivane ili proglašene krivima za kazneno djelo ne bi smjeli biti vlasnicima medija;

50. naglašava da bi se sva javna sredstva namijenjena medijskim organizacijama trebala dodijeliti na temelju nediskriminirajućih, objektivnih i transparentnih kriterija, o kojima je potrebno unaprijed obavijestiti sve medije;

51. podsjeća da bi države članice trebale iznaci načine da podrže medije jamčenjem npr. neutralnosti PDV-a, kao što je Parlament preporučio u svojoj rezoluciji od 13. listopada 2011. o budućnosti PDV-a⁽¹²⁾ te podržavanjem inicijativa povezanih s medijima;

52. poziva Komisiju da trajno namijeni odgovarajuća finansijska sredstva iz proračuna EU-a u svrhu potpore praćenju medijskog pluralizma u Centru za medijski pluralizam i slobodu medija te da uspostavi godišnji mehanizam za procjenu rizika za medijski pluralizam u državama članicama; ističe da bi se isti taj mehanizam trebao primijeniti za mjerjenje medijskog pluralizma u zemljama kandidatkinjama i da bi rezultati praćenja medijskog pluralizma trebali imati stvaran utjecaj na napredak u procesu pregovora;

53. poziva Komisiju da prati i prikuplja informacije i statističke podatke o slobodi medija i medijskom pluralizmu u svim državama članicama te da pomno preispita slučajeve kršenja temeljnih prava novinara, uz poštovanje načela supsidijarnosti;

54. naglašava da je potrebno pojačati razmjenu najboljih praksi među regulatornim tijelima država članica u audiovizualnom sektoru;

55. poziva Komisiju da uzme u obzir preporuke iz Rezolucije Europskog parlamenta od 25. listopada 2016. s preporukama Komisiji o uspostavi mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava, u tom smislu poziva Komisiju da pri sastavljanju svojeg godišnjeg izvješća o demokraciji, vladavini prava i temeljnim pravima u obzir uzme nalaze i preporuke praćenja medijskog pluralizma u pogledu rizika za medijski pluralizam i slobodu medija EU-u;

56. potiče države članice da pojačaju svoje napore kako bi se ojačala medijska pismenost i promicale inicijative u pogledu ospozobljavanja i obrazovanja među svim građanima putem formalnog, neformalnog i informalnog obrazovanja iz perspektive cjeleživotnog učenja, među ostalim posvećivanjem posebne pozornosti početnom i trajnom ospozobljavanju i podržavanju nastavnika te poticanjem dijaloga i suradnje između sektora obrazovanja i ospozobljavanja i relevantnih dionika, uključujući medijske djelatnike, civilno društvo i organizacije mladih; ponovno ističe potrebu za podržavanjem inovativnih alata prilagođenih dobi kako bi se promicali osnaživanje i internetska sigurnost kao obavezni elementi nastavnih programa u školama te kako bi se riješio problem digitalnog jaza i putem konkretnih projekata za tehnološku pismenost i putem adekvatnih ulaganja u infrastrukturu, u cilju jamčenja univerzalnog pristupa informacijama;

57. naglašava da je razvoj kritičke ocjene i analize u pogledu uporabe i izrade medijskog sadržaja ključan kako bi ljudi razumjeli trenutne probleme i doprinijeli javnom životu te kako bi bili upoznati s transformacijskim potencijalom i prijetnjama koji su sastavni dio sve složenijeg i međusobno povezanih medijskog okruženja; ističe da je medijska pismenost ključna demokratska vještina kojom se osnažuju građani; poziva Komisiju i države članice da osmisle konkretnе mjere za promicanje i podržavanje projekata medijske pismenosti, poput pilot-projekta o medijskoj pismenosti za sve te da razviju sveobuhvatnu politiku medijske pismenosti usmjerenu na građane svih dobnih skupina i sve vrste medija kao sastavni dio obrazovne politike Europske unije, uz odgovarajuću podršku relevantnih instrumenata financiranja EU-a, poput europskih strukturnih i investicijskih fondova i programa Obzor 2020.;

⁽¹²⁾ SL C 94 E, 3.4.2013., str. 5.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

58. sa zabrinutošću napominje da je pristup manjina, lokalnih i regionalnih zajednica, žena i osoba s invaliditetom medijima ugrožen, kao što je istaknuto u okviru praćenja medijskog pluralizma za 2016. godinu; ističe da su uključivi mediji ključni u otvorenom, slobodnom i pluralističkom medijskom okruženju i da svi građani imaju pravo pristupa neovisnim informacijama na materinskom jeziku, neovisno o tome radi li se o službenom jeziku neke države ili o jeziku manjine; ističe važnost toga da se europskim novinarima, osobito onima koji upotrebljavaju manje korištene i manjinske jezike, omoguće adekvatne prilike za osposobljavanje i prekvalifikaciju; stoga poziva Komisiju i države članice da potiču i podržavaju istraživanje, projekte i politike s pomoći kojih se poboljšava pristup medijima, kao i relevantne inicijative usmjerene na ranjive manjinske skupine (poput pilot-projekta o mogućnostima za stažiranje za medije na jezicima manjina), te da zajamče prilike za sudjelovanje i izražavanje za sve građane;

59. potiče medijski sektor da štiti rodnu ravnopravnost u medijskoj politici i praksi putem mehanizama zajedničke regulacije, internih kodeksa ponašanja i drugih dobrovoljnih djelovanja;

60. potiče Komisiju i države članice da se uključe u društvene kampanje, obrazovne programe i usmjerenje aktivnosti osposobljavanja i podizanja razine osvještenosti (među ostalim i za donositelje odluka u sektoru) radi promicanja vrijednosti i praksi u području ravnopravnosti s pomoći financiranja i promidžbe na nacionalnoj i europskoj razini kako bi se stvarno riješio problem rodne nejednakosti u medijskom sektoru;

61. preporučuje da Komisija izradi sektorsku strategiju za europski medijski sektor temeljenu na inovacijama i održivosti; smatra da bi takva strategija trebala ojačati prekograničnu suradnju i zajedničku izradu sadržaja među medijskim akterima u EU-u kako bi se istaknula njihova raznolikost i potaknuo međukulturni dijalog, kako bi se potaknula suradnja s pojedinačnim redakcijama i audiovizualnim službama svih europskih institucija, osobito Parlamenta, te kako bi se potaknula medijska pokrivenost i vidljivost pitanja povezanih s EU-om;

62. ističe važnost razvijanja dodatnih modela za uspostavljanje europske javne radiodifuzijske platforme kojom će se na razini EU-a poticati političke rasprave temeljene na činjenicama, neslaganju i poštovanju, doprinijeti pluralizmu mišljenja u novom konvergiranom medijskom okruženju i poticati vidljivost EU-a u okviru vanjskih odnosa;

63. traži od Komisije i država članica da zaštite slobodu medija i slobodu govora u suvremenoj umjetnosti promicanjem stvaranja umjetničkih djela s pomoći kojih se iskazuju društveni problemi, potiče kritička rasprava i inspirira protupropaganda;

64. naglašava da je potrebno ukinuti geografsko blokiranje informativnih medijskih sadržaja i omogućiti građanima EU-a da prisupaju televizijskim kanalima drugih država članica putem interneta, na zahtjev i u ponovljenom prijenosu;

65. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica te glavnom tajniku Vijeća Europe.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

III

(*Pripremni akti*)

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2018)0191

Protokol uz Sporazum o partnerstvu i suradnji između EU-a i Uzbekistana (pristupanje Hrvatske) ***

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o Nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Unije i država članica, Protokola uz Sporazum o partnerstvu i suradnji kojim se uspostavlja partnerstvo između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Uzbekistana, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji (09021/2017 – C8-0243/2017 – 2017/0083(NLE))

(**Suglasnost**)

(2020/C 41/10)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Nacrt odluke Vijeća (09021/2017),
 - uzimajući u obzir nacrt Protokola uz Sporazum o partnerstvu i suradnji o uspostavljanju partnerstva između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Uzbekistana, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji (09079/2017),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 91., člankom 100. stavkom 2., člankom 207., člankom 209. i člankom 218. stavkom 6. drugim podstavkom točkom (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C8-0243/2017),
 - uzimajući u obzir članak 99. stavke 1. i 4. te članak 108. stavak 7. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za vanjske poslove (A8-0104/2018),
1. daje suglasnost za sklapanje Protokola;
2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Republike Uzbekistana.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0192

Okvirni sporazum između EU-a i Koreje (pristupanje Hrvatske) ***

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o Nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije i njezinih država članica, Protokola uz Okvirni sporazum između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Koreje, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji (07817/2016 – C8-0218/2017 – 2015/0138(NLE))

(Suglasnost)

(2020/C 41/11)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Nacrt odluke Vijeća (07817/2016),
 - uzimajući u obzir nacrt Protokola uz Okvirni sporazum između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Koreje, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji (07730/2016),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člancima 207. i 212. te člankom 218. stavkom 6. drugim podstavkom točkom (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C8-0218/2017),
 - uzimajući u obzir članak 99. stavke 1. i 4. te članak 108. stavak 7. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za vanjske poslove (A8-0120/2018),
1. daje suglasnost za sklapanje Protokola;
2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Republici Koreji.
-

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0193

Podvrgavanje nove psihoaktivne tvari N-(1-amino-3,3-dimetil-1-oksobutan-2-il)-1-(cikloheksilmetyl)-1H-indazol-3-karboksamida (ADB-CHMINACA) kontrolnim mjerama *

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o Nacrtu provedbene odluke Vijeća o podvrgavanju nove psihoaktivne tvari N-(1-amino-3,3-dimetil-1-oksobutan-2-il)-1-(cikloheksilmetyl)-1H-indazol-3-karboksamida (ADB-CHMINACA) kontrolnim mjerama (05387/2018 – C8-0028/2018 – 2017/0340(NLE))

(Savjetovanje)

(2020/C 41/12)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Nacrt Vijeća (05387/2018),
 - uzimajući u obzir članak 39. stavak 1. Ugovora o Europskoj uniji, izmijenjen Ugovorom iz Amsterdama, i članak 9. Protokola br. 36 o prijelaznim odredbama, na temelju kojih se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C8-0028/2018),
 - uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2005/387/PUP od 10. svibnja 2005. o razmjeni informacija, procjeni rizika i kontroli novih psihoaktivnih tvari⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 3.,
 - uzimajući u obzir članak 78.c Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0133/2018),
1. prihvaća Nacrt Vijeća;
 2. poziva Vijeće da ga obavijesti ako se namjerava udaljiti od teksta koji je Parlament prihvatio;
 3. traži od Vijeća da se s njim ponovno savjetuje ako namjerava bitno izmijeniti tekst koji je Parlament prihvatio;
 4. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću i Komisiji.

⁽¹⁾ SLL 127, 20.5.2005., str. 32.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0194

Podvrgavanje nove psihoaktivne tvari CUMYL-4CN-BINACA kontrolnim mjerama *

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o Nacrtu provedbene odluke Vijeća o podvrgavanju nove psihoaktivne tvari 1-(4-cijanobutil)-N-(2-fenilpropan-2-il)-1H-indazol-3-karboksamida (CUMYL-4CN-BINACA) kontrolnim mjerama (05392/2018 – C8-0025/2018 – 2017/0344(NLE))

(Savjetovanje)

(2020/C 41/13)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Nacrt Vijeća (05392/2018),
 - uzimajući u obzir članak 39. stavak 1. Ugovora o Europskoj uniji, izmijenjen Ugovorom iz Amsterdama, i članak 9. Protokola br. 36 o prijelaznim odredbama, na temelju kojih se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C8-0025/2018),
 - uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2005/387/PUP od 10. svibnja 2005. o razmjeni informacija, procjeni rizika i kontroli novih psihoaktivnih tvari⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 3.,
 - uzimajući u obzir članak 78.c Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0134/2018),
1. prihvaća Nacrt Vijeća;
 2. poziva Vijeće da ga obavijesti ako se namjerava udaljiti od teksta koji je Parlament prihvatio;
 3. traži od Vijeća da se s njim ponovno savjetuje ako namjerava bitno izmijeniti tekst koji je Parlament prihvatio;
 4. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću i Komisiji.

⁽¹⁾ SL L 127, 20.5.2005., str. 32.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0195

Mobilizacija Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji: zahtjev EGF/2017/010 BE/Caterpillar

Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (zahtjev koji je podnijela Belgija – EGF/2017/010 BE/Caterpillar) (COM(2018)0156 – C8-0125/2018 – 2018/2043(BUD))

(2020/C 41/14)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2018)0156 – C8-0125/2018),
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1309/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji (2014.–2020.) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1927/2006. (¹) (Uredba o EGF-u),
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014.–2020. (²), a posebno njegov članak 12.,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom finansijskom upravljanju (³) (Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013.), a posebno njegovu točku 13.,
 - uzimajući u obzir postupak trijaloga predviđen točkom 13. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013.,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za regionalni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A8-0148/2018),
- A. budući da je Unija uspostavila zakonodavne i proračunske instrumente kako bi pružila dodatnu potporu radnicima suočenima s posljedicama velikih strukturnih promjena u tokovima svjetske trgovine ili svjetske finansijske i gospodarske krize te kako bi im se pomoglo da se ponovno uključe na tržište rada;
- B. budući da bi finansijska pomoć Unije radnicima koji su proglašeni viškom trebala biti dinamična i dostupna što je brže i učinkovitije moguće;
- C. budući da je Belgija podnijela zahtjev EGF/2017/010 BE/Caterpillar za finansijski doprinos iz EGF-a nakon otpuštanja 2 287 radnika u ekonomskom sektoru razvrstanom u odjeljak 28 NACE-a Rev. 2 (Proizvodnja strojeva i uređaja) u regiji razine NUTS 2 Hainaut (BE32) u Belgiji;

(¹) SL L 347, 20.12.2013., str. 855.

(²) SL L 347, 20.12.2013., str. 884.

(³) SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

D. budući da se zahtjev temelji na intervencijskim kriterijima iz članka 4. stavka 1. točke (a) Uredbe o EGF-u, kojima se uvjetuje da najmanje 500 radnika u poduzeću u državi članici bude proglašeno viškom u referentnom razdoblju od četiri mjeseca, uključujući radnike proglašene viškom kod dobavljača i dalnjih proizvođača i/ili samozaposlene osobe koje su prestale obavljati svoju djelatnost;

1. slaže se s Komisijom da su uvjeti iz članka 4. stavka 1. Uredbe o EGF-u ispunjeni i da Belgija u skladu s tom Uredbom ima pravo na finansijski doprinos u iznosu od 46 21 616 EUR, odnosno 60 % ukupnog troška od 77 02 694 EUR;

2. napominje da su belgijske vlasti zahtjev podnijele 18. prosinca 2017. te da je, na temelju dodatnih informacija koje je Belgija pružila, Komisija ocjenjivanje zahtjeva dovršila 23. ožujka 2018. i o tome istoga dana obavijestila Parlament;

3. podsjeća na to da je to drugi zahtjev Belgije za finansijski doprinos iz EGF-a u vezi s otpuštanjima u poduzeću Caterpillar, nakon podnošenja prethodnog zahtjeva EGF/2014/011 BE/Caterpillar u srpnju 2014. i njegova odobrenja (⁴); napominje da ne postoji preklapanje između radnika koji dobivaju potporu na temelju tog predmeta i radnika obuhvaćenih ovim zahtjevom;

4. napominje da Belgija tvrdi da su otpuštanja povezana s velikim strukturnim promjenama u tokovima svjetske trgovine nastalih zbog globalizacije, globalnim tržišnim natjecanjem u građevinskom sektoru i sektoru rudarskih strojeva, te posljedičnim gubitkom udjela poduzeća Caterpillar Group na tržištu strojeva; napominje da su otpuštanja povezana s globalnim planom restrukturiranja i rezanja troškova koji je Caterpillar najavio u rujnu 2015.;

5. izražava zabrinutost zbog činjenice da, kao rezultat blažih okolišnih propisa i nižih troškova rada, poduzeća koja posluju u trećim zemljama mogu biti konkurentnija od onih koja posluju u Uniji;

6. svjestan je smanjenja proizvodnje u sektoru rudarstva u Europi i drastičnog pada izvoza iz EU-28 u tom sektoru od 2014. te povećanja cijene europskog čelika i posljedičnih visokih proizvodnih troškova za strojeve, posebno u usporedbi s Kinom; žali, međutim, zbog toga što je poduzeće Caterpillar Group odlučilo premjestiti obujam proizvodnje iz postrojenja u Gosseliesu u druge proizvodne jedinice u Francuskoj (Grenoble) i druga postrojenja izvan Europe, među ostalim u Kini i Južnoj Koreji; to je dovelo do naglog zatvaranja postrojenja u Gosseliesu i otpuštanja 2 300 radnika, pri čemu tisuće obitelji proživiljava društvenu i ljudsku dramu, unatoč tome što je postrojenje u Gosseliesu bilo profitabilno, posebno nakon ulaganja provedenih u prethodnim godinama;

7. žali zbog činjenice da su radnici u Gosseliesu o zatvaranju postrojenja obaviješteni pukim priopćenjem; žali zbog činjenice da ta drastična odluka nije donesena u savjetovanju s lokalnim i regionalnim vlastima; žali zbog potpunog izostanka informacija i poštovanja radnika i sindikalnih predstavnika, koji nisu primili informacije prije zatvaranja poduzeća; stoga inzistira na važnosti boljeg pružanja informacija radnicima u Uniji i savjetovanja s njima;

8. ustraje u tome da se trebaju ublažiti socioekonomске posljedice za regiju Charleroi i ulagati trajni napor i za njezin ekonomski oporavak, posebno uz pomoć europskih strukturnih i investicijskih fondova;

9. podsjeća na to da se očekuje da će otpuštanja u poduzeću Caterpillar imati znatan nepovoljan učinak na lokalno gospodarstvo; ističe važnost te odluke na mnoge radnike u poduzećima dobavljačima i dalnjim proizvođačima;

10. napominje da se zahtjev odnosi na 2 287 otpuštenih radnika u poduzeću Caterpillar i njegovih pet dobavljača, od kojih je većina u dobi od 30 do 54 godine; također upućuje na činjenicu da je 11 % otpuštenih radnika u dobi između 55 i 64 godine, s vještina koje su specifične za sektor proizvodnje; ističe da su tražitelji zaposlenja iz Charleroa uglavnom niskokvalificirani (50,6 % nema više sekundarno obrazovanje) te je 40 % tražitelja zaposlenja dugotrajno nezaposleno (dulje od 24 mjeseca); izražava žaljenje zbog činjenice da Valonski zavod za zapošljavanje (FOREM) očekuje da će nakon tih otpuštanja stopa nezaposlenosti u regiji Hainaut porasti za 6,1 %; u svjetlu te činjenice uviđa važnost aktivnih mjera za unaprjeđenje tržišta rada koje sufincira EGF kako bi se povećali izgledi da se te skupine ponovno uključe na tržište rada;

(⁴) Odluka (EU) 2015/471 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2015. o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (zahtjev EGF/2014/011 BE/Caterpillar, iz Belgije) (SL L 76, 20.3.2015., str. 58.).

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

11. pozdravlja činjenicu da će se prilagođene usluge sufinancirane iz EGF-a pružiti za najviše 300 osoba mlađih od 30 godina koje nisu zaposlene, ne školju se niti ospozobljavaju (NEET-ovi);

12. konstatira da Belgija priprema pet vrsta mjera za otpuštene radnike i NEET-ove koji su obuhvaćeni ovim zahtjevom: i. pojedinačnu pomoć pri traženju zaposlenja, vođenje predmeta i usluge pružanja općih informacija, ii. ospozobljavanje i ponovno ospozobljavanje, iii. promicanje poduzetništva, iv. doprinos za pokretanje poduzeća, v. naknade; ističe da se treba zajamčiti da je finansijska pomoć učinkovita i usmjerena;

13. pozdravlja odluku da se pruže tečajevi ospozobljavanja osmišljeni kako bi odgovarali razvojnim prioritetima regije Charleroi utvrđenima u planu CATCH⁽⁵⁾;

14. izražava zadovoljstvo činjenicom da će mjere potpore dohotku činiti manje od 13,68 % ukupnog paketa prilagođenih mjeru, što je znatno ispod maksimalnog udjela od 35 % koji je utvrđen u Uredbi o EGF-u te da su te mjere uvjetovane aktivnim sudjelovanjem ciljanih korisnika u traženju posla ili aktivnostima ospozobljavanja;

15. pozdravlja činjenicu da je usklađeni paket usluga prilagođenih potrebama sastavljen u savjetovanju s radnom skupinom koja je obuhvaćala Valonski zavod za zapošljavanje, investicijski fond SOGEPA-u, predstavnike sindikata i druge socijalne partnere; poziva belgijske i valonske vlasti da aktivno sudjeluju u tom procesu;

16. podsjeća na svoju Rezoluciju od 5. listopada 2016. o potrebi za europskom politikom reindustrijalizacije u svjetlu nedavnih slučajeva Caterpillar i Alstom, koja je donesena velikom većinom glasova i u kojoj se poziva na pokretanje prave industrijske politike zasnovane naročito na istraživanju, razvoju i inovacijama, no istovremeno ističe važnost zaštite industrije Unije od nepoštenih poslovnih praksi u trećim zemljama;

17. napominje da su belgijske vlasti pružile jamstva da se za predložene mjere neće dobivati finansijska potpora iz drugih fondova ili finansijskih instrumenata Unije, da će svaki oblik dvostrukog financiranja biti spriječen te da će te mjere biti komplementarne s mjerama koje se financiraju iz strukturnih fondova;

18. ponavlja da doprinosi iz EGF-a ne smiju zamijeniti ni aktivnosti za koje su prema nacionalnom pravu ili kolektivnim ugovorima odgovorna poduzeća ni mjere za restrukturiranje poduzeća ili sektora;

19. ističe da je do 15. ožujka 2018. tek 591 otpušteni radnik pronašao posao; stoga inzistira na tome da se provede analiza na kraju razdoblja intervencije EGF-a kako bi se procijenilo treba li osigurati dodatnu pomoć za reintegraciju radnika na tržište rada; žali što je prethodna odluka o mobilizaciji EGF-a u vezi s tim poduzećem (EGF/2014/011) rezultirala relativno niskim postotkom korisnika koji su ponovno zaposleni; nuda se da će se aktualnim prijedlogom to iskustvo uzeti u obzir;

20. podsjeća da bi u skladu s člankom 7. Uredbe o EGF-u pri osmišljavanju usklađenog paketa usluga prilagođenih potrebama trebalo predvidjeti buduće izglede na tržištu rada i tražene vještine te da bi taj paket trebao odgovarati zaokretu prema održivom gospodarstvu koje se temelji na učinkovitom korištenju resursa.

21. poziva Komisiju da potakne nacionalne vlasti da u budućim prijedlozima preciznije utvrde sektore koji imaju potencijal za rast, a stoga i za zapošljavanje, te da prikupe utemeljene podatke o učinku financiranja iz EGF-a, pa i one o kvaliteti radnih mjeseta te stopi ponovnog uključenja na tržište rada zahvaljujući EGF-u;

⁽⁵⁾ Plan Catalysts for Charleroi (CATCH), Accélérer la Croissance de l'Emploi dans la Région de Charleroi, rujan 2017., <http://www.catch-charleroi.be/>

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

22. podsjeća na svoj poziv Komisiji da javnosti omogući pristup svim dokumentima povezanim s predmetima EGF-a;
 23. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;
 24. nalaže svojem predsjedniku da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 25. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.
-

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

PRILOG

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji slijedom zahtjeva iz Belgije – EGF/2017/010 BE/Caterpillar

(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2018/847

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)

ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije

L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR